

J.P.H.B.

Casa	R
Gab.	
Est.	
Tab.	37
N.º	19

R
37
19

SOLINVS DE MIRABILI
BVS MONDI.

#

PAR MONSIEUR
LE COMTE DE MONTMORIN

Tabula

A		Antia	capitu. xii. fol. ix.
Ara Herculis	capitu. ii. fol. i.	Albesto lapis	capitu. xii. fol. ix.
Ara maxima	capitu. ii. fol. i.	Attica prius dicta acete	capitu. xii. fol. x.
Area Apollinis	capitu. ii. fol. i.	Athene urbs	capitu. xii. fol. x.
Aedes deum penatium	cap. ii. fol. i.	Aegialus	capitu. xii. fol. x.
Ancus martius rex	cap. ii. fol. i.	Ariopagus	capitu. xii. fol. x.
Aedes lariu in summa sacra uia	ca. ii. f. i.	Amphion thebarum coditor	ca. xii. f. x.
Anni diuersae computatiões	cap. ii. fol. ii.	Arethusa fons	capitu. xii. fol. x.
Agrippae	cap. iii. fol. iii.	Aulidis portus	capitu. xii. fol. x.
Asphaltes lacus Iudaeae	cap. iii. fol. iii.	Ara in uertice olympi	cap. xiii. fol. x.
Agelastos	capitu. iii. fol. iii.	Aster	capitu. xiii. fol. x.
Antonium drusi nunq̄ risse	ca. iii. f. iii.	Augeae urbs	capit. xiiii. fol. xi.
Alectorius lapis	capitu. iii. fol. iii.	Alex amynthae filius	cap. xiiii. fol. xi.
Antiochus	capitu. iii. fol. iii.	Archelaus	capitu. xiiii. fol. xi.
Archenion	capitu. iii. fol. iii.	Amyntas	capitu. xiiii. fol. xi.
Alexandri cursores	capitu. iii. fol. iii.	Alexander magnus	cap. xiiii. fol. xi.
Athis croesi filius	capitu. iii. fol. v.	Abdera urbs	capitu. xv. fol. xi.
Aemilianus scipio	capitu. v. fol. v.	Abydos Asiae	capitu. xv. fol. xii.
Archilochus poeta	capitu. vi. fol. v.	Antandrum	capitu. xvi. fol. xii.
Aphricanus prior Ennio statuam erexit.	capitulo. vi. fol. v.	Aegeus sinus	capit. xvi. fol. xii.
Agilaus foelix	capitu. vi. fol. v.	Alimo herba	capitu. xvii. fol. xii.
Ardea a dane condita	cap. vii. fol. v.	Austeria. i. Delos	capitu. xvii. fol. xii.
Archipe	capitu. vii. fol. v.	Arcturi Sidus	capitu. xviii. fol. xiii.
Agilla urbs	capitulo. vii. fol. v.	Athos altissimus	capitu. xx. fol. xiii.
Ancona	capitu. vii. fol. vi.	Acroton oppidum	capitu. xx. fol. xiii.
Aritia	capitu. vii. fol. vi.	Arcon	capit. xxi. fol. xiii.
Alba longa	capitu. vii. fol. vi.	Agathirsi	capitu. xxiiii. fol. xiiii.
Arces tarentinae	capitu. vii. fol. vi.	Antropophagi	capit. xxiiii. fol. xiiii.
Arctissima	capitu. vii. fol. vi.	Albani	capitu. xxiiii. fol. xiiii.
Antium	capitu. vii. fol. vi.	Albani canes fortissimi	ca. xxiiii. fol. xiiii.
Amyclae pp serpentes desertae	ca. vii. f. vii.	Asiate	capitu. xxiiii. fol. xiiii.
Aquae sextiae	capitu. vii. fol. vii.	Araxes	capitu. xxiiii. fol. xiiii.
Aera phrygia	capitu. vii. fol. vii.	Amazonum gens	capit. xxvi. fol. xv.
Ager corficanus	capitu. viii. fol. vii.	Apolloniae	capitu. xxviii. fol. xv.
Arethusa fons	capitu. x. fol. viii.	Apropanissus	capitu. xxix. fol. xv.
Aethna uulcano sacer	capitu. x. fol. viii.	Amalchius	capitu. xxix. fol. xv.
Aethnae hiatus duo crateres dei. c. x. f. viii.		Abaltia Insula	capitu. xxix. fol. xvi.
Archimenes machinarius	ca. x. fol. viii.	Albagurhalus uifella	cap. xxxi. fol. xvi.
Arethusa & Alpheus	cap. x. fol. viii.	Alce	capitu. xxxi. fol. xvi.
Ara sponte igne concipiens	ca. x. fol. ix.	Amelleu. i. phalernu	cap. xxxi. fol. xvi.
Achates lapis	capitu. x. fol. ix.	Ager rheticus	capitu. xxxii. fol. xvii.
Achelous in pindo oritur	ca. xii. fol. ix.	Attanatis Insula	capitu. xxxiii. fol. xvii.
Amyclae	capitu. xii. fol. ix.	Artabrum pmontoriu	ca. xxxiiii. f. xvii.
		Abila & calpe montes	cap. xxxiiii. f. xviii.
		Aegyptiu pelagus Asiae.	c. xxxiiii. fol. xviii.

Africanum pelagus Libie.	ca. xxxviii. f. xviii.	Antracias	capit. xlviii. fo. xxvi.
Anteus Mauritanie autor	ca. xxxv. f. xviii.	Amanus mons	capit. xlix. fol. xxvii.
Aphrica unde dicatur	capit. xxxv. fo. xviii.	Aquæ regie	capitu. l. fo. xxvii.
Auctoli	capit. xxxv. fo. xviii.	Asiæ minoris fines	capit. li. fol. xxvii.
Athlas mons	capitu. xxxv. fo. xviii.	Anacreon poeta	capitu. li. fo. xxvii.
Arbores serico uestitæ	cap. xxxv. f. xviii.	Antimachus	capitu. li. fol. xxvii.
Anatis fluuius	capitu. xxxv. fol. xviii.	Alceus	capitu. li. fol. xxvii.
Addiris	capitu. xxxv. fol. xviii.	Anaxagoras	capitu. li. fo. xxvii.
Amsica fluuius	capitu. xxxvi. fol. xix.	Apamea urbs	capitu. lii. f. xxvii.
Africae fines	capitu. xxxvii. fol. xix.	Allocrene	capit. lii. fo. xxvii.
Adrimentum	capitu. xxxvii. fol. xx.	Achilleon oppidum	capit. lii. fo. xxviii.
Africa serpētibus foccūda	ca. xxxvii. f. xx.	Acantinm oppidum	capit. lii. fol. xxviii.
Amphisbena	capitu. xxxvii. fol. xx.	Annibalis mors	capitu. liii. fo. xxviii.
Aspidū plures spēs	ca. xxxvii. fo. xx.	Acone portus uñ aconitū.	ca. liiii. f. xxviii.
Amantes populi	capit. xxxviii. f. xxi.	Acherusius specus	cap. liiii. fo. xxviii.
Asbite	capitu. xxxviii. fol. xxi.	Archelais colonia	capit. lvi. fo. xxviii.
Azachei	capitu. xl. fol. xxii.	Argeus mons	capit. lvii. fol. xxix.
Agriophagi	capit. xl. fol. xxii.	Abellitis regio	capitu. lvii. fo. xxviii.
Antropophagi	capitu. xl. fol. xxii.	Alexandria diruta	cap. lviii. f. xxviii.
Artabatitæ	capit. xl. fol. xxii.	Alexandria tertia	capitu. lx. fo. xxviii.
Athlantes	capitu. xli. fol. xxiii.	Antropophagi	capitu. lxi. fol. xxx.
Angulæ	capit. xli. fo. xxiii.	Arbores uelligeræ apud seres.	c. lxi. f. xxx.
Aegipanes	capitu. xli. fol. xxiii.	Attanus sinus	capitu. lxii. fol. xxx.
Aegypti fines	capitu. xlii. fo. xxiii.	Attagorum gens	capitu. lxii. fo. xxx.
Astapus	capit. xlii. fo. xxiii.	Acermeros	capitu. lxiii. fo. xxx.
Astafapes	capitu. xlii. fo. xxiii.	Argyræ Insulæ	capitu. lxiii. fol. xxx.
Astabores	capitu. xlii. fo. xxiii.	Astiacani	capitu. lxiii. fol. xxxi.
Apis deus	capitu. xlii. fo. xxiii.	Aeale	capitu. lxiii. fol. xxxi.
Angues pennatæ	capit. xlii. fo. xxiii.	Anguillæ	capitu. lxiii. fol. xxxi.
Abedes urbs	capit. xlii. fo. xxiii.	Adamantes lapis	capit. lxiii. fo. xxxii.
Alexandria	capitu. xlii. fol. xxiii.	Antiones	capitu. lxiii. fol. xxxii.
Arabia ubi sit,	capitu. xliii. fol. xxiii.	Arachosia urbs	capit. lxv. fol. xxxiii.
Arsmone oppidum	capit. xliii. fol. xxv.	Alexandria	capit. lxv. fo. xxxiii.
Astramitæ sabeorū pagus	ca. xliii. f. xxv.	Achemenidæ	capit. lxv. fo. xxxiii.
Annus magnus	capitu. xliii. fol. xxv.	Arabicus sinus	capitu. lxvi. fo. xxxiii.
Arabum mores & cultus	ca. xliii. fol. xxv.	Azanius oceanus	capit. lxvi. fo. xxxiii.
Androdamas lapis	cap. xliii. fol. xxv.	Aphrodisia Insula	ca. lxvi. fo. xxxiii.
Andromede uincula	ca. xliiii. fo. xxv.	Armenia	capitu. lxvii. fo. xxxiii.
Asphaltis lacus	capitu. xlv. fol. xxv.	Azanium pelagus	ca. lxviii. fo. xxxiii.
Araphiana	capit. xlvi. fo. xxvi.	Adam Insula	ca. lxviii. fo. xxxiii.
Aretusa lacus	cap. xlviii. f. xxvi.	Arenata	capit. lxviii. fo. xxxiii.
Azomas	capitu. xlviii. fo. xxvi.		B
Arabes	capitu. xlviii. fol. xxvi.	Bitumen uel Asphaltis	capit. iii. fo. iii.
Agada lapis	ca. xlviii. fo. xxvi.	Beneuentum	capitu. vii. fol. vi.
Aethites	capitu. xlviii. fo. xxvi.	Boa anguis	capitu. vii. fol. vii.

Ceres sationis magistra	ca. x. fol. viii.	Cronium	capitu. xxix. fol. xv.
Campus Aethnensis	cap. x. fol. viii.	Caspium mare	capit. xxix. f. xv.
Campus piorū	capitu. x. fol. viij.	Cyrus amnis	capit. xxix. fo. xv.
Collis Vulcanius	capitu. x. fol. ix.	Cerui in scythia	capit. xxx. fol. xvi.
Castalius fons	capitu. xii. fol. ix.	Cornua ceruorū ad medelā	ca. xxx. f. xvi.
Cardamilæ	capit. xii. fol. ix.	Cinare herba	cap. xxx. fol. xvi.
Cylene	capitu. xii. fol. ix.	Coagulum hinuli	capit. xxx. fol. xvi.
Cypsellus tyrannus	capit. xii. fol. ix.	Cœus mons	capit. xxxi. fo. xvi.
Calirhoe fons	capit. xii. fol. x.	Cerauniorū uaria genera	cap. xxxi. fo. xvi.
Crunessos fons	cap. xii. fol. x.	Cartago Hispana a poenis con-	
Chios	capitu. xii. fol. x.	dita	capit. xxxiiii. fol. xvii.
Choos	capitu. xii. fo. x.	Ceraunium gemma	capit. xxxiiii. fo. xvii.
Cytheron saltus	capitu. xii. fol. x.	Cassiterides Insulæ	capit. xxxiiii. fo. xvii.
Cadmus litterarū rector	capit. xii. fol. x.	Colubraria	capitu. xxxiiii. fol. xvii.
Cephisus fluuius	capitu. xii. fo. x.	Calpe & Abila mōtes	ca. xxxiiii. f. xviii.
Caranus dux	capit. xiiii. fo. xi.	Creticus sinus	capit. xxxiiii. fo. xviii.
Cerascriseon p̄montoriū	ca. xv. fo. xii.	Cinabaris pigmēti genus	ca. xxxv. f. xix.
Cordia	capitu. xv. fol. xii.	Cælaria colonia	capit. xxxv. fol. xix.
Cestos Europæ	capitu. xv. fol. xii.	Chulli	cap. xxxvi. fo. xix.
Cinnoseme Hecubæ sepulchrū. c. xv. f. xii.		Catabathmon	capit. xxxvii. fol. xix.
Claros Insula	capit. xvi. fol. xii.	Clipea ciuitas	capit. xxxvii. fo. xix.
Cytheræ	capit. xvi. fo. xii.	Cartago	capitu. xxxvii. fol. xx.
Cretæ situs	capit. xvii. fol. xii.	Corococta monstrum	capit. xxxvii. f. xx.
Cretensiū Inuenta.	capit. xvii. fo. xii.	Ceraste serpens	capitu. xxxvii. fo. xx.
Cadistus mons	capit. xvii. fo. xii.	Cencris	capit. xxxvii. fo. xx.
Cupressus casta in creta repullu-		Chersidri	capitu. xxxvii. fo. xx.
lare.	capitu. xvii. fol. xii.	Camæ	capit. xxxvii. fo. xx.
Caristo fluuius	capit. xvii. f. xii.	Cyrenæ	capitu. xxxvii. fol. xxi.
Caristia aues	capitu. xvii. fol. xii.	Calymachus poeta	capit. xxxvii. f. xxi.
Carbasa	capitu. xvii. fol. xii.	Cyreniæ fines	capitu. xxxvii. fol. xxi.
Caleis	capit. xvii. fol. xii.	Circopitici	capitu. xxxvii. fol. xxi.
Cyclades	capitu. xvii. fo. xii.	Cynocephali	capit. xxxvii. fo. xxi.
Cyntho. i. delos	capitu. xvii. fol. xii.	Callitrices	capit. xxxvii. fo. xxi.
Coturnices primum in orty-		Cornelius balbus	capit. xxxix. f. xxii.
gia uisus	capitu. xvii. fol. xii.	Cercina	cap. xxxix. f. xxii.
Ceneum promontoriū	cap. xviii. f. xiii.	Cynocephali	capit. xl. fol. xxii.
Caphareus	capit. xviii. fol. xiii.	Cynomolgi	capitu. xl. fol. xxii.
Carpathium mare	cap. xx. fo. xiii.	Cameleopardalus .i. nabus	ca. xl. f. xxii.
Calybes	capitu. xxiiii. fo. xiiii.	Cephi	capitu. xl. fo. xxii.
Canū amor in dominos	ca. xxiiii. f. xiiii.	cathoblepa	capitu. xl. fol. xxii.
Colchortus urbs	capit. xxiiii. f. xiiii.	cameleones	capitu. xl. fol. xxii.
Chaliosmaragdi	capit. xxiiii. f. xv.	cinamum ubi & quō nascatur	c. xl. f. xxiii.
Cyanæus lapis	capit. xxiiii. fo. xv.	chrisotapsus	capitu. xl. fol. xxiii.
Crhystallus	capit. xxiiii. fol. xv.	canopopus unde dicatur	ca. xli. f. xxiii.
Cymmerii	capitu. xxvi. fol. xv.	catraete	cap. xlii. fo. xxiii.

Crocodilli	capi. xlii. fol. xxiiii.	conchæ	capi. lxxiiii. fol. xxxiiii.
Cassius mons	capi. xlii. fol. xxv.	caphisa urbs	capi. lxxv. fol. xxxiiii.
Cylicium	capi. xliii. fol. xxv.	carusium oppidum	capi. lxxv. fol. xxxiiii.
Cynomolgus auis	capi. xliii. fol. xxv.	carmania fluuius	capi. lxxv. fol. xxxiiii.
Cassius mons	capi. xliiii. fol. xxv.	captos	cap. lxxv. fo. xxxiiii.
Calliroe fons	capi. xlvi. fol. xxvi.	cottonara	capi. lxxv. fol. xxxiiii.
cassius mons in Selencia	ca. xlvii. fol. xxvi.	carmania	cap. lxxv. fol. xxxiiii.
comagene	capi. xlviii. fol. xxvi.	cheloophagi	capi. lxxv. fol. xxxiiii.
choaspes fluuius	capi. xlviii. fol. xxvi.	caspii	capi. lxxvii. fol. xxxiiii.
calazias	capi. xlviii. fol. xxvi.	crephon urbs	cap. lxxviii. fo. xxxiiii.
crinis ueneris	capi. xlviii. fol. xxvi.	capraria	capi. lxxviii. fol. xxxiiii.
calcopthongos	capi. xlviii. fol. xxvi.	canaria	capi. lxxviii. fol. xxxiiii.
cilicia fines	capi. xlix. fol. xxvii.		D
cydnus fluuius	capi. xlix. fol. xxvii.	Domini saturnalibus seruis cenam pone-	
coaspis fluuius	capi. xlix. fol. xxvii.	bant	capi. ii. fol. ii.
corycus mons	capi. xlix. fol. xxvii.	Dies impares & ianuarius diis superis di-	
crocus ubi nascatur	capi. xlix. fo. xxvii.	catur	capi. ii. fol. ii.
corycos oppidum	cap. xlix. fol. xxvii.	De homine	cap. iii. fol. ii.
caucasus	capi. xlix. fol. xxvii.	Dionysius Platonē honorauit	ca. vi. f. v.
chymera mons	capi. l. fol. xxvii.	De foelicitate	capi. vi. fol. v.
calene	capi. li. fol. xxvii.	Daunii	capi. vii. fol. v.
cleantes	capi. li. fol. xxvii.	Diane simulachrū cōsecratū	ca. vii. fo. vi.
chrisorhoa	capi. lii. fol. xxvii.	Duo Italiae cornua	capi. vii. fol. vi.
cadmus oratiōis inuētor	ca. lii. fol. xxviii.	Diomedæ aues	capi. vii. fol. vii.
colophon urbs	capi. lii. fol. xxviii.	Diomedis auium forma	capi. vii. fo. vii.
caicus fluuius	capi. lii. fol. xxviii.	Dalmatae	capi. vii. fol. vii.
chameleon animal	capi. lii. fol. xxviii.	Dardani	capi. vii. fol. vii.
ciconias linguas nō habētes	ca. lii. f. xxviii.	democritū contra magos certasse.	c. viii. f. viii.
cyterus mons	capi. lv. fol. xxviii.	Diana amnis	capi. x. fol. viii.
capadociae fines	capi. lvi. fol. xxviii.	Didime insula	capi. xi. fol. ix.
caesarea colonia	capi. lvi. fol. xxviii.	Dirce fons	capi. xii. fol. x.
cappadocia aquis fertilis	ca. lvi. fol. xxviii.	Dictineus	capi. xvii. fol. xii.
citaretus dux	capi. lvi. fol. xxix.	Dianam coli in Creta	capi. xvii. f. xii.
cabyri	capi. lix. fol. xxix.	Dactylus lapis	capi. xvii. fol. xii.
crassiana clades	capi. lix. fol. xxix.	Diluiū ogigii tpibus	capi. xvii. fo. xii.
caucasus mons	capi. lx. fol. xxix.	Delos a sole illuminata	capi. xvii. fol. xii.
camellos a Bactris mitti	ca. lx. f. xxx.	Delphinū uelocitas	capi. xxi. fol. xiii.
camellorum etas	capi. lx. fol. xxx.	Delphinum amor	capi. xxi. fol. xiii.
cycones populi	capi. lx. fo. xxx.	Dacæ	capi. xxiiii. fol. xiiii.
chryse insulae	capi. lxiii. fol. xxx.	Dalerion flumen	capi. xxix. fol. xv.
caucasi ortus	capi. lxiii. fol. xxxi.	Dictanniū a ceruis p̄ditā	ca. xxx. fo. xvi.
chrysoberylli	capi. lxiii. fol. xxxii.	Danubius & Rhenus fluuii	c. xxxi. f. xvi.
cbrysoptasi	capi. lxiii. fol. xxxii.	Drausus fluuius	capi. xxxii. fol. xvii.
chylindri	capi. lxiii. fol. xxxii.	Dracones elephātis insidiari	ca. xxxv. f. xix.
canapos sydus	capi. lxiiii. fol. xxxii.	Diarchium	capi. xxxvii. fol. xix.

Dypſas	capitu. xxxvii fol. xx.	Elifa mulier Cartbagi	cap. xxxvii. fo. xx.
Dracontes	cap. xxxvii. fol. xx.	nis autor	cap. xxxvii. fo. xx.
Domus ſalibus ſtructæ	ca. xxxviii. f. xxi.	Elephantia	cap. xxxvii. fol. xx.
Debris oppidum	cap. xxxix. fol. xxi.	Ethiopū loca ſerarū plena	ca. xl. fo. xxii.
Dracontias lapis	cap. xl. fol. xxii.	Erinacii	cap. xl. fol. xxii.
Delta locus	cap. xlii. fol. xxiii.	Emathites	cap. xl. fol. xxiii.
Delphines in Nilo	cap. xlii. fol. xxiii.	Enidrus	cap. xlii. fol. xxiii.
Democrates architectus	ca. xlii. fo. xxiii.	Erythreum mare	cap. xlii. fol. xxiii.
Damaſchus	cap. xlyi. fol. xxvi.	Euleus fluuius	cap. xliii. fo. xxv.
Dionyſias	cap. xlviii. fol. xxvi.	Eudemon	cap. xliii. fol. xxv.
Diana templum	cap. l. fol. xxvii.	Eſſeni Iudei	cap. xlv. fol. xxvi.
Dinocrates faber	cap. l. fol. xxvii.	Engada oppidum	cap. xlv. fol. xxvi.
Dhiabene	cap. lvi. fol. xxix.	Eufratis fluminis ortus	cap. xlvii. fo. xxvii.
Dionyſius	cap. lxii. fol. xxx.	elegia	cap. xlviii. fol. xxvi.
Drepanum	cap. lxviii. fo. xxxiii.	elegos locus	cap. xlviii. fol. xxvi.
E		echites	cap. xlviii. fol. xxvi.
Eridanus	cap. vii. fol. vi.	enydros	cap. xlviii. fol. xxvi.
Ennaria	cap. viii. fol. vii.	ephiſtia urbs	cap. l. fol. xxvii.
Erix ueneri ſacer	cap. x. fol. viii.	epheſus urbs	cap. l. fol. xxvii.
Epheſtia inſulæ	cap. xi. fol. ix.	ephorus	cap. li. fol. xxvii.
Eolus rex uentorū cur	cap. xi. fol. ix.	etrefus fluuius	cap. liii. fol. xxviii.
Ericuſa	cap. xi. fol. ix.	eupatoria urbs	cap. lv. fol. xxviii.
Euomineon	cap. xi. fol. ix.	equorū etates	cap. lvi. fol. xxix.
Eurotas fluuius	cap. xii. fol. ix.	eſſedones	cap. lx. fol. xxx.
Epidaurus	cap. xii. fol. ix.	eulea inſula	cap. lxiii. fol. xxxiii.
Erimanthus mons & flu-	cap. xii. fol. ix.	euphrates fluuius	cap. lxviii. fol. xxxiii.
uius	cap. xii. fol. ix.	F	
Edipodia fons	cap. xii. fol. x.	Fanum Carmentis	cap. ii. fo. i. i.
Euboea inſula	cap. xii. fol. x.	Fagutalis locus	cap. ii. fol. i.
Emonia	cap. xiiii. fol. xi.	Februarius diis iſeris deputatur	ca. ii. f. ii.
Euripides tragicus	cap. xiiii. fol. xi.	Fœminæ uiſu necantes	cap. vii. fol. vi.
Euboea Titanū regnū	cap. xvii. fol. xii.	Fidenæ	cap. vii. fol. vi.
Euboea	cap. xviii. fol. xiii.	Formiæ	cap. vii. fol. vi.
Epheſtia	cap. xx. fol. xiii.	Fontes calidi ſalubres	cap. ix. fo. vii.
Euripus	cap. xxi. fol. xiii.	Fontes ad fures coarguedos	ca. ix. f. viii.
Exampeus fons	cap. xxiii. fol. xiii.	Fratres illuſtres	cap. x. fol. viii.
Enſes p̄ ſimulachris coli	ca. xxiiii. fo. xiiii.	Fons i Heleſina ad tibias exultas	c. x. f. ix.
Eſedones	cap. xxiiii. fol. xiiii.	Fontes duo alter ſteriles alter	fœcundas
Eocena	cap. xxix. fol. xvi.	mulieres faciens	cap. x. fol. ix.
Ebudæ inſulæ	cap. xxxiii. fol. xvii.	Flamma Innoxia	cap. x. fol. ix.
Equæ zephiro cōcipiētes	ca. xxxiiii. f. xvii.	Fons necans	cap. xii. fo. ix.
Ebuſus inſula	cap. xxxiiii. fo. xvii.	Fiber	cap. xxii. fol. xiii.
Euphorbia herba	cap. xxxv. fol. xviii.	Fretum intra margines occulta ratione cō-	
Elephantes	cap. xxxv. fol. xviii.	tineri	cap. xxxv. fol. xviii.
Elephantorū duo genera	ca. xxxv. fo. xix.	Feræ aſtus	cap. xxxvii. fol. xx.

Fons soli sacer	ca. xxxvii. fol. xxi.		
Fons die frigidus nocte feruens	ca. xxxix. fol. xxi.	Homo minor mundus	cap. iii. fo. iiii.
Formicæ aurum eruentes	ca. xl. fo. xxii.	Harp	cap. vii. fol. vi.
Ficus ægyptia foecundissima	ca. xlii. f. xxiii.	Hirpi	cap. vii. fol. vi.
Fons mutas ouibus uellera	c. xliii. f. xxv.	Heretum	capit. vii. fol. vi.
Fœminæ quæuenio parietes.	c. lxiii. f. xxxi.	Heriphili	cap. vii. fol. vi.
Fortunata insulæ	ca. lxxviii. fol. xxxiiii.	Helbesus fluuius	capitu. x. fol. viii.
	G	Hiemerens fluuius	cap. x. fol. viii.
Gabbara. ix pedum ac totidem unciarum altus	cap. iii. fol. iiii.	Harundines tibiis idoneæ	cap. x. fo. ix.
Gabii.	cap. vii. fol. vi.	Hiera insula	cap. xi. fol. ix.
Gelonium stagnum	cap. x. fol. ix.	Hellas	cap. xii. fol. x.
Galactites lapis	ca. xii. fol. ix.	Himetus mons	cap. xii. fol. x.
gruum uolatus & mores	cap. xv. fol. xi.	Helicon lucus	cap. xii. fol. x.
Gnosti Mineruâ suâ dicunt	ca. xvii. fo. xii.	Hismenus fluuius	cap. xii. fol. x.
Gerestros	cap. xviii. fol. xii.	Hippocrene fons	cap. xii. fol. x.
Geloni	ca. xxiiii. fo. xiiii.	Hellenes reges	cap. xiii. fol. x.
Georgii	cap. xxiiii. fol. xiiii.	Hermone	cap. xiiii. fol. x.
Gens beatissima	cap. xxv. fol. xv.	Hemus fluuius	cap. xv. fol. xi.
Gens amazonum	cap. xxvi. fol. xv.	Hirundinum uita	cap. xv. fol. xii.
Gangauia insula	cap. xxxi. fo. xvi.	Homeri tumulus in Chio	capitu. xvii. fol. xii.
Glesaria	cap. xxxi. fol. xvi.	Hipanis fluuius	cap. xxiii. fol. xiii.
Gemma gallica	cap. xxxi. fol. xvi.	Hircani	capitu. xxvi. fol. xv.
Galliarum. foelicitas	cap. xxxii. fo. xvi.	Hippopodæ	cap. xxviii. fol. xvi.
Gagates lapis	cap. xxxiii. fo. xvii.	Hercinius saltus	cap. xxxi. fol. xvi.
Gadir. i. Erythrea	cap. xxxiiii. fo. xvii.	Hibernia	cap. xxxiii. fol. xvii.
Gerion	cap. xxxiiii. fol. xviii.	Hispaniarum ubertas	cap. xxxiiii. fol. xvii.
Gallicū pelagus Europæ	c. xxxiiii. f. xviii.	Hiberus fluuius	cap. xxxiiii. fo. xvii.
Garama urbs	cap. xxxix. fo. xxi.	Hibericus sinus	cap. xxxiiii. fol. xviii.
gauleos insula	cap. xxxix. fol. xxi.	Hellespontus	cap. xxxiiii. fol. xviii.
garamantici ætiopes	cap. xl. fol. xxii.	Horti hisperidum	cap. xxxv. fol. xviii.
gentes monstruosæ	cap. xl. fol. xxii.	Hippo regium	cap. xxxvii. fo. xix.
gamphalantes	cap. xli. fol. xxii.	Hienæ bellua	cap. xxxvii. fol. xx.
gomorum oppidum	cap. xlv. fo. xxvi.	Hienæ umbram latratum canibus adimere	cap. xxxvii. fol. xx.
gnomici	cap. xlviii. fol. xxvi.	Hienius lapis	cap. xxxvii. fo. xx.
glossopetra	cap. xlviii. fol. xxvi.	Hypnale	cap. xxxvii. fol. xx.
gemma solis	cap. xlviii. fol. xxvi.	Hemorois	cap. xxxvii. fol. xx.
gallatia unde	cap. lii. fol. xxviii.	Hammoditæ	cap. xxxvii. fol. xx.
ganges fluuius	cap. lxiii. fo. xxx.	Heliotropius gēma	cap. xxxvi. fol. xx.
gangarides populi	cap. lxiii. fo. xxx.	Hammonis templū	cap. xxxvii. fo. xxi.
gimnosophistæ	cap. lxiii. fo. xxxi.	Hāmonis lapis	cap. xxxvii. fol. xxi.
gens caninis capitibus	cap. lxiii. fo. xxxi.	Hāmoniacus humor	cap. xxxvii. fol. xxi.
gens in iuuenta cana	cap. lxiii. fo. xxxi.	Heliotropeza	ca. xl. fol. xxii.
gorgades insulæ	ca. lxxvii. fol. xxxiiii.		

Histris belua	ca. xl. fol. xxii.	Italiae fines	capitu. vii. fol. vi.
Hyacinthus lapis	capit. xli. fol. xxiii.	Italia querno folio similis	ca. vii. fo. vi.
Hexecontaliton	ca. xli. fol. xxiii.	Italiae cornua duo	capitu. vii. fol. vi.
Himam topodes	ca. xli. fol. xxiii.	Italiae longitudo	capitu. vii. fol. vi.
Hippotamus	ca. xlii. fol. xxiiii.	Italiam non penitus a serpentibus liberam	capitu. vii. fol. vii.
Hierosolyma iudea capu	ca. xlv. fol. xxv.	Italiae lupos iis nocem adimere quos prius uiderint	capitu. vii. fol. vii.
Hammocryfos	ca. xlvi. fol. xxvi.	Insula iuxta apuliam	capitu. vii. fo. vii.
Heliopolis	ca. xlix. fol. xxvii.	Italicus excursus	capitu. vii. fol. vii.
Heroltratus	ca. l. fol. xxvii.	Illyrii	capitu. vii. fol. vii.
Hipponax	capitu. li. fo. xxvii.	Ithacesia	capitu. viii. fol. vii.
Hecateus	capitu. li. fol. xxvii.	Inarise	capitu. viii. fol. vii.
Herodotus	capitu. li. fo. xxvii.	Iolaus aristei filius	capitu. ix. fol. viii.
Heraclitus	capitu. li. fol. xxvii.	Inacus fluuius	capitu. xii. fo. ix.
Hermus fluuius	capitu. lii. fol. xxviii.	Isthmos	capitu. xii. fol. ix.
Homerus	capitu. lii. fol. xxviii.	Ino maris nume	capitu. xii. fol. x.
Hesiodus	capitu. lii. fol. xxviii.	Icharius mons	capitu. xii. fol. x.
Hilas flu. & lacus	cap. liii. fol. xxviii.	Isthmos	capitu. xv. fol. xii.
Heraclea oppidum	ca. liiii. fol. xxviii.	Ida cretensis	capit. xvii. fo. xii.
Henetus locus	capitu. lv. fol. xxviii.	Iouis sepulchrum	capitu. xvii. fo. xii.
Halis fluuius	capit. lvi. fol. xxviii.	Icaros	capitu. xx. fol. xiii.
Hippomanes amatoriū	capit. lvi. f. xxix.	Ister fluuius	capit. xxii. fol. xiii.
Hircani	capitu. lix. fol. xxix.	Inginones	capitu. xxxi. fol. xvi.
Heraclea oppidū	capitu. lix. fo. xxix.	Ioniū uel Tyrenū mare	ca. xxxiiii. f. xviii.
Hispanus fluuius	capitu. lxii. fol. xxx.	Icosium urbs	ca. xxxv. fo. xix.
Hippotamus	capit. lxiii. fol. xxxi.	Iunonia antea cartago dicta	c. xxxvii. f. xx.
Harundineæ naues	capit. lxiii. fo. xxxi.	Iaculi	capitu. xxxvii. fol. xx.
Hebenum	capitu. lxiii. fol. xxxi.	Ibis auis ægyptia	capit. xlii. fol. xxiiii.
Hiacintizontes	capit. lxiii. fol. xxxii.	Iris lapis	capit. xliii. fo. xxv.
Hipporus portus	cap. lxiiii. fo. xxxii.	Idumea urbs	capitu. xliiii. fol. xxv.
Herculē coli a taprobanis	ca. lxiiii. f. xxxii.	Iope oppidum	capitu. xliiii. fo. xxv.
Herimantus fluuius	cap. lxv. fol. xxxiii.	iudea aquis illustris	capit. xlv. fo. xxv.
Hidri marini	capitu. lxv. fol. xxxiii.	iordanis fluuius	capitu. xlv. fo. xxv.
Hamo pœnorū rex	ca. lxviii. fol. xxxiiii.	isicum mare	capitu. xlix. fo. xxvii.
Hesperidum insulæ	cap. lxviii. f. xxxiiii.	indiae fertilitas	capitu. lxiii. fol. xxx.
		indus fluuius	ca. lxiii. fol. xxx.
Ioui feretrio primus Romulus spolia opima suspendit	capitu. ii. fol. i.	indorum uita & mores	ca. lxiii. fo. xxx.
Intercallandi uarius modus	cap. ii. f. ii.	insula in gange	capitu. lxiii. fol. xxx.
Iphicles frater Herculis & pater Iola	capitu. iii. fol. iii.	indus fluuius	capitu. lxv. fol. xxxiii.
Iliada tenuissime scripta	capit. iii. fo. iii.	ictiophagi	capit. lxv. fo. xxxiii.
Italiae commoda	capitu. vii. fol. v.	insula solis	capit. lxv. fol. xxxiii.
Ianiculum a Iano cōditū	capit. vii. fol. v.	indiae spatium	capitu. lxv. fol. xxxiii.
Ionica regio	capitu. vii. fol. v.	ictiophagi natatores	ca. lxviii. fol. xxxiiii.
Iapigæ	capitu. vii. fol. v.	iunonia	capit. lxviii. fo. xxxiiii.

L		ra	
Laodice regina	capi.iii.fol.iii.	leenarum foetus	ca. xxxvii. f. xx.
L. plancus & Rubrius hystrio	ca. iii. f. iiiii.	leones cantu gallorum & rotarum strepi	ca. xxxvii. f. xx.
Ladas curfos	ca. iii. fo. iiiii.	tu & igne terreri	ca. xxxvii. f. xx.
L. Sicinius dentatus	ca. iii. f. iiiii.	leontophanes	ca. xxxvii. fo. xx.
Lapidarii capi in liguria	ca. vii. fol. v.	lothophagi	ca. xxxvii. f. xxi.
Liger Insula	ca. vii. fo. vi.	lac syrpicu	ca. xxxvii. fo. xxi.
Locri	ca. vii. fol. vi.	laser	ca. xxxvii. fo. xxi.
Leucasia insula	ca. vii. fo. vi.	lethon amnis	ca. xxxvii. fo. xxi.
Lauinium	ca. vii. fo. vi.	locustæ	ca. xl. fo. xxii.
Luporum coitus & usus terra in fama		licaon lupus	ca. xl. f. xxii.
uescedi	ca. vii. fo. vii.	lupi ætiopici	ca. xl. fo. xxii.
Lynces	ca. vii. f. vii.	labeni	ca. xlviii. fo. xxvi.
Lyncu urinã in lapidẽ durari	ca. vii. fo. vii.	libyssa	ca. liii. fo. xxviii.
Lyngurium	ca. vii. fo. vii.	lycus fluuius	ca. liiii. fo. xxviii.
Liburni	ca. vii. fo. vii.	lycus fluuius	ca. lvi. f. xxviii.
Lyguria	ca. vii. fo. vii.	laxates fluuius	ca. lx. fo. xxviii.
Lygures primi corsicæ incolæ	ca. vii. f. vii.	leucocrota	ca. lxiii. fo. xxxi.
Lilybeus	ca. x. fo. viii.	lychnites lapis	ca. lxvi. fo. xxxii.
Lacus In peloro tres	ca. x. fo. viii.	lolia paulina	ca. lxiiii. fo. xxxiii.
Lilybeum oppidum ubi Sibillæ sepul-		leptanacra	ca. lxviii. fo. xxxiiii.
chrum	ca. x. fo. viii.		
Laisilla	ca. x. fo. viii.	M	
Lestrigones	ca. x. fo. viii.	Mons capitulinus aliter Saturnius di-	
Lyppare	ca. xi. fo. ix.	ctus	ca. ii. fo. i.
Leuctre	ca. xii. fo. ix.	Matronæ Kal. Martias seruis	ca. ii. fo. i.
Lacedæmon	ca. xii. fo. ix.	nebant.	capitu. ii. fol. ii.
Lyceus mons	ca. xii. fol. ix.	Menstruum mulieris	capi. iii. fol. ii.
Ladon	ca. xii. fo. ix.	Masniſſa rex	ca. iii. fo. iii.
Ludi quinquenales	ca. xii. f. ix.	Menstruorum malitia	ca. iii. fo. iii.
Licabeus mons	ca. xii. fo. x.	Mulieru foecũditas usq; ad añũ. l. c. iii. f. iii.	
Larissa oppidum	ca. xii. f. x.	Milo certaminum uictor	ca. iii. f. iii.
Larissa	ca. xiii. fo. x.	Mirmillo armentarius	ca. iii. fo. iiiii.
Libetrius fons	ca. xiii. fo. x.	M. Mefalla	ca. iii. fo. iii.
Loca Hirundinibus uitata.	ca. xv. f. xii.	Menogenes	ca. iii. fo. iiiii.
Lenæus fluuius	ca. xvii. fo. xii.	Mensuræ ratio duplex	ca. iii. fo. iiiii.
Largia	ca. xvii. f. xii.	M. Sergius	ca. iii. fol. iiiii.
Lister	ca. xxii. f. xiii.	M. Marcellus	ca. iii. f. iiiii.
Ligusticus sinus	ca. xxxiiii. f. xviii.	Mitridates rex ponti	ca. iiiii. fo. v.
Lybia unde dicatur	ca. xxxv. fo. xviii.	Memoria arte fieri	ca. iiiii. fo. v.
lix colonia	ca. xxxv. f. xviii.	Metellorum pietas	ca. vi. fo. v.
lixa	ca. xxxv. f. xviii.	Metapontus	ca. vii. fo. vi.
I. Domitius Enobarbus	ca. xxxvi. f. xix.	Metaurum	ca. vii. fo. vi.
leptis	ca. xxxvii. fo. xx.	Mifenus	capi. vii. fo. vi.
leones in aphrica & tria eorum gene-		Marſi genus a circe filio.	ca. vii. f. vi.
		Medea	capi. vii. fo. vi.

Masilia a phocēsis cōditā. c. vii. fo. vii.	meander fluuius	ca. lii. fo. xxvii.
Messana oppidum c. x. fo. viii.	myletum	ca. lii. fo. xxvii.
Morbus armentarius c. x. fo. ix.	miletos	ca. lii. fo. xxviii.
Menalus mons c. xii. fol. ix.	minas mons	ca. lii. fo. xxviii.
Merusa candida c. xii. fol. ix.	melas fluuius	ca. lii. fo. xxviii.
Maraton campus ca. xii. fol. x.	mēnonis sepulchrum	ca. lii. fo. xxviii.
Magnesia ca. xiii. fol. x.	mēnonēs aues	ca. lii. fol. xxviii.
Mothona oppidum ca. xiii. fol. x.	melita urbs	ca. lvi. fo. xxviii.
Macedoniæ prouinciæ ca. xiiii. fo. x.	marzaga urbs	ca. lvi. fo. xxviii.
Macedo Deucaliōis nepos ca. xiiii. fo. xi.	medica arbor	lvii. fo. xxix.
Mastusia ca. xv. fol. xii.	medicum pomum	ca. lvii. fo. xxix.
Malea ca. xvi. fo. xii.	margame regio	ca. lix. fo. xxix.
Miconum ca. xx. fo. xiii.	messagetæ	ca. lx. fo. xxx.
Myrrhina ca. xx. fol. xiii.	megasthenes	ca. lxii. fo. xxx.
Macrobi ca. xx. fol. xiii.	mallæus mons	ca. lxiii. fo. xxx.
Mare tabin ca. xxiiii. fol. xiiii.	monoculi	ca. lxiii. fo. xxxi.
Mosephorus ca. xxiiii. fo. xiiii.	manticora bellua	ca. lxiii. fo. xxxi.
Mortem ultro accersentes ca. xxv. fo. xv.	monoceros monstrum	ca. lxiii. fo. xxxi.
mediteranea maria uñ oriatur. c. xxvii. f. xv.	margaritæ quo legatur.	ca. lxiiii. fo. xxxiii.
Maurusa ca. xxix. fo. xv.	margaritas indico littore atq; Britannico	ca. lxiiii. fo. xxxiii.
Melamcariti. ca. xxxi. fo. xvi.	nasci	ca. lxiiii. fo. xxxiii.
Mesiæ Cereris horrea ca. xxxii. fo. xvii.	monoxili	ca. lxv. fo. xxxiii.
Mineræ numen ca. xxxiii. fo. xvii.	media	ca. lxvii. fo. xxxiii.
Maria unde noia superserit. c. xxxiiii. f. xviii.	malichus insula	ca. lxviii. fo. xxxiiii.
Mundū animal esse ca. xxxiiii. fo. xviii.		
Mene Insula ca. xxxvii. fo. xxi.		
Melopos arbor ca. xxxvii. fo. xxi.		
Meroe ca. xl. fo. xxii.		
macrobi ætiopes ca. xl. fo. xxii.		
mons perpetuo ardens ca. xl. fo. xxii.		
metu habitum uerti ca. xl. fo. xxii.		
matrimonii religio ca. xli. fo. xxiii.		
meroe insula ca. xlii. fo. xxiii.		
mundi natalis ca. xlii. fo. xxiii.		
myrrha ca. xliii. fo. xxv.		
molochites ca. xliiii. fo. xxv.		
massada Iudeæ terminus ca. xlv. fo. xxvi.		
mesopotamia ca. xlvi. fo. xxvi.		
milantis lapis ca. xlvi. fo. xxvi.		
myrrhites ca. xlvi. fo. xxvi.		
mithrydax ca. xlviii. fo. xxvi.		
mechonites ca. xlviii. fo. xxvi.		
mirmicetes ca. xlviii. fo. xxvi.		
mimnermus ca. li. fo. xxvii.		
marfias uates & flumen ca. lii. fo. xxvii.		
	N	
	Numa rex ro. tertius	ca. ii. fo. i.
	Nola	ca. vii. fo. vi.
	Narbonēsis prouintia	vii. fo. vii.
	Norax filius mercurii	ca. ix. fo. viii.
	Norum oppidum	ca. ix. fo. viii.
	Niues ignibus mixtas	ca. x. fo. viii.
	Nebrodes mons	ca. x. fo. viii.
	Neptunius mons	ca. x. fo. viii.
	Noxia aialia nō gigni i creta	ca. xvii. f. xii.
	Noctua in creta non est	ca. xvii. f. xii.
	Naxos Dionysica ante dicta	ca. xix. f. xiii.
	Neuros i lupos. trāfigurari. c. xxiiii. f. xiiii.	
	Nomades	ca. xxiiii. fo. xiiii.
	Neronis apparatus cū succio. c. xxxi. f. xvi.	
	Noricus	ca. xxxiiii. f. xvii.
	Nomades	ca. xxxvi. fo. xix.
	Nasamonites lapis	ca. xxxvii. fo. xxi.
	Nasamones	ca. xxxviii. fo. xxi.
	Nomades	ca. xl. fo. xxii.
	Nabus. i. camelopardalus	ca. xl. fo. xxii.

Nigris fluius	capi. xl. fol. xxii.	Polymnestor	capi. iiii. fol. iiii.
Nili ortus	capi. xlii. fol. xxiii.	Philippides	capi. iiii. fol. iiii.
Nilides lacus	capi. xlii. fol. xxiii.	Puer uelocissimus	capi. iiii. fol. iiii.
Niobe	capi. lii. fol. xxviii.	Pyrrhus Epirotarū rex	capi. iiii. fol. v.
Nicomedia	capi. liii. fol. xxviii.	Pyndarus diuinitus seruatus	capi. vi. fo. v.
Nidus fons	capi. lx. fol. xxix.	Possidonius professor.	capi. vi. fo. v.
Nyfa urbs	capi. lxiii. fol. xxx.	Polyde a comitibus Herculis con-	
Nilo mons	capi. lxiii. fol. xxxi.	data	capi. vii. fol. v.
Norion Insula	capi. lxviii. fo. xxxiiii.	Pōpeii ab Hercule cōditi	capi. vii. fol. y.
		Pisæ	capi. vii. fol. v.
Olbia urbs	capi. iiii. fol. iiii.	Pelasgos primos litteras in	italiam intu-
Orestis proceritas	cap. iiii. fol. iiii.	lisse	capi. vii. fol. vi.
Oleum lacu supnatans	capi. x. fo. ix.	Phalisci	capi. vii. fol. vi.
Odeffa	capi. xii. fol. ix.	Phalerii	capi. vii. fol. vi.
Opuntius sinus	capi. xii. fol. ix.	Phescenium	capi. vii. fol. vi.
Orestidæ populi	capi. xiiii. fol. x.	Portus parthenius	cap. vii. fol. vi.
Ortygia i. delos	cap. xvii. fol. xii.	Parthenopea	capi. vii. fol. vi.
Ortygometra	capi. xvii. fol. xii.	Præneste	capi. vii. fol. vi.
Oxus flumen	capi. xxix. fol. xy.	Petilia	capi. vii. fol. vi.
Oleum medicum	capi. xxxii. fo. xvii.	Patauium	capi. vii. fol. vi.
Orchades insulæ	capi. xxxiii. fo. xvii.	Pestum	capi. vii. fol. vi.
Olisipone oppidum	capi. xxxiiii. fo. xvii.	Peucetia	capi. vii. fol. vi.
Oceanus unde dictus	ca. xxxiiii. fo. xviii.	palynurus	capit. vii. fol. vi.
Oceani iuxta oras noīa	ca. xxxiiii. fo. xviii.	palladium	capi. vii. fol. vi.
Oceanus cur intumescat	ca. xxxiiii. f. xviii.	pestana ualles	capitu. vii. fol. vi.
Oessa	capi. xxxvii. fol. xx.	padū e uisulo monte oriri	ca. vii. fol. vi.
Onagri	capi. xxxvii. fo. xx.	pandatheria	capi. viii. fol. vii.
Ophiophagi	capi. xliii. fol. xxv.	prochita	cap. viii. fol. vii.
Ostragine	capi. xliii. fol. xxv.	planasia	capi. viii. fol. vii.
Olympus oppidum	capi. l. fol. xxvii.	pachinus	capi. x. fol. viii.
Opuntes æquus	capi. lyi. fol. xxix.	pelorus	capi. x. fol. viii.
Oxus fluius	capi. lx. fol. xxix.	proserpinæ raptus	capi. x. fol. viii.
Oaxus lacus	capi. lx. fol. xxix.	phanicusa	capi. xi. fol. ix.
Onexicritus	capi. lxiiii. fol. xxxii.	patras	capi. xii. fol. ix.
		pitane	capi. xii. fo. ix.
Porta Saturnia alter	Pandana di-	palanteum oppidum	capi. xii. fo. ix.
cta	capi. ii. fol. i.	pelloponessu ora	capi. xii. fol. ix.
Pallantū oppidū unde	cap. ii. fol. i.	pelloponessus a pelope	capi. xii. fo. ix.
Parilibus mollā hostia cædebatur. c. ii. f. i.		palemon maris numen	ca. xii. fol. x.
Primum punicum bellū	capi. ii. fo. ii.	psamathe fons	capi. xii. fol. x.
Prima nascētū uox uagitus	ca. iii. fol. iii.	puteus pestilens	capi. xii. fol. x.
Pomponiū poetā nūq̄ ructasse	ca. iii. f. iii.	perdicum in Boetia mos	ca. xii. fo. x.
Parentum notas liberis quan-		pyeria	capi. xiii. fol. x.
doq; tradi	capi. iii. fol. iii.	pythia	capi. xiii. fol. x.
Pompeius & C. Iubius	capi. iii. fol. iiii.	penæus fluius	capi. xiii. fol. x.

Phlægra	capit. xiiii. fol. x.	pompeiopolis	capit. xlix. fol. xxvii.
Perdica	capit. xiiii. fol. xii.	portæ Armeniae Caspiæ ac Cylia	capit. xlix. fol. xxvii.
pindarus lyricus	cap. xiiii. fol. xii.	pythacus	capit. li. fol. xxvii.
philippus oculū pdidit	cap. xiiii. fo. xi.	priene	capit. lii. fol. xxvii.
Pygmei	capitu. xv. fol. xi.	pactolus fluius	cap. lii. fol. xxvii.
Pactyæ	capitu. xv. fo. xii.	pithonoscomos	capit. lii. fol. xxviii.
Phalarius mons	capit. xvi. fo. xii.	paphlagoniæ situs	capitu. lv. f. xxviii.
Phalangiū genus aranei	capit. xvii. fo. xii.	pompeopolis	capitu. lv. fol. xxviii.
Pirpile	capitu. xvii. fol. xii.	panthydri montes	cap. lvi. fol. xxviii.
Paros Insula	capitu. xix. fo. xiii.	portæ Caspiæ	capit. lviii. fo. xxix.
pitagoras in italiā ductus	ca. xx. fo. xiii.	propanissus mons	capit. lx. fol. xxix.
priapus urbs	capit. xxi. fo. xiii.	panda oppidum	capitu. lx. fol. xxix.
propontis	capitu. xxi. fol. xiii.	prassia gens	capitu. lxiii. f. xxx.
phoca	capitu. xxi. fol. xiii.	palibothra urbs	capit. lxiii. fol. xxx.
pontice gemmæ	capitu. xxii. fol. xiii.	pygmei	capitu. xiii. fol. xxx.
phasis fluius	cap. xxiiii. fo. xiiii.	pandia gens	capitu. lxiii. f. xxx.
pterophoros	capit. xxiiii. fol. xiiii.	physatæra	capit. lxiii. fol. xxxi.
pterophoros	capit. xxv. fo. xv.	psytacus in India	capit. lxiii. fol. xxxi.
pantheræ	capit. xxvi. fol. xv.	piperis arbores	capitu. lxiii. fol. xxxi.
pardi	capit. xxvi. fol. xv.	persicus sinus	capit. lxvi. fo. xxxiii.
philæmon	capitu. xxix. fol. xv.	parthiæ fines	cap. lxvii. fol. xxxiii.
phasis	capit. xxix. fol. xvi.	persis	cap. lxvii. fo. xxxiii.
phanesi auriculati	capit. xxix. fo. xvi.	phidasarchida	capit. lxvii. f. xxxiii.
pennæ p̄ obscurū micætes	ca. xxxi. f. xvi.		
pannonia	capitu. xxxii. fo. xvii.	Q uosdā dentatos nasci	cap. iii. f. iii.
pomona	capit. xxxiii. fol. xvii.	Quosdam uice dentium continuum os	capitu. iii. fol. iii.
propontis	capit. xxxiii. f. xviii.	habuisse	capitu. iii. fol. iii.
prefer	capitu. xxxvii. f. xx.	Quosdam nō sudare nec sitire. ca. iii. f. iii.	
pamphagi	capit. xl. fol. xxii.	Quosdam non patres sed auum red-	capit. iii. fol. iii.
parander	capitu. xl. fol. xxii.	didisse.	capit. iii. fol. iii.
polipi	capit. xl. fol. xxii.	Quendam trienio creuisse tres cu-	
pegasus	capit. xl. fol. xxii.	bitos.	capitu. iii. fol. iii.
pharusi Herculis comites	ca. xli. f. xxii.	Qui Italiā tenuerint	capit. vii. fol. y.
phyalus nili fons	capit. xlii. fol. xxiii.	Quæ in Sicilia gignantur opti-	capit. x. fol. viii.
pueri Apim sequentes	capit. xlii. f. xxiii.	ma esse.	capit. x. fol. viii.
pharos insula	capit. xlii. f. xxiii.	Quare Anteus terra genitus di-	
pyramides fastigiatae	cap. xlii. f. xxiii.	catur.	capit. xxxv. fo. xix.
phenix auis	capit. xliii. fol. xxv.	Quomodo Dracones elephantis insi-	capitu. xxxv. fol. xix.
pederotes	capit. xliii. fo. xxv.	dientur.	capitu. xxxv. fol. xix.
pompei magni sepulchrū.	c. xliiii. fol. xxv.	Quando Italia primum Elephan-	
panea fons	capit. xlv. fol. xxv.	tes uidit.	capitu. xxxv. fo. xix.
pomum quod mādi nō pōt.	c. xlv. f. xxvi.	Quæ beluæ auersæ coeāt. c. xxxvii. fol. xx.	
philadelphia	cap. xlv. f. xxvi.	Quo tpe Homerus floruit. c. lii. fo. xxviii.	
proconesiū marmor	capit. xlvi. f. xxvi.	Quo tpe Hesiodus floruit. c. lii. f. xxviii.	
pyrrhites	capit. xlvi. fol. xxvi.		

Quare Margaritæ & uniones di-	capit. lxxiii. fol. xxxiii.	Sibyllæ sepulchrum	capit. vii. fol. vi.
cantur.		Sibylla Delphica Erithræa Cuma-	capitu. vii. fol. vi.
Quando uniones Romam primum il-	capitu. lxxiii. fo. xxxiii.	na	capit. vii. fol. vi.
lati.		Syrenum saxū	capit. vii. fol. vi.
R		Sirtites gemma	capit. vii. fol. vii.
Roma	capit. i. fol. i.	Sardiniā Sandaliothem & Ichnuchiā ean-	capit. ix. fol. viii.
Romam quis eondiderit	capit. ii. fo. i.	dem esse insulam	capit. ix. fol. viii.
Romuli ætas & facta	capit. ii. fol. i.	Sardus Hercules filius	capitu. ix. fo. viii.
Romulus apud Caprea paludem appa-	cap. ii. fo. i.	Sardiniam sine serpentibus esse ca. ix. f. viii	
ret		Solifuga	capit. ix. fol. viii.
Risum ad. xl. diem differri in pue-	cap. iii. fol. iii.	Sardonia hærba	capit. ix. fol. viii.
ro.		Stagna pisculentissima	capit. ix. fol. viii.
Rhigium	capit. vii. fol. vi.	Siciliam triquetram esse	ca. x. fol. viii
Rhigini saltus	capit. vii. fol. vi.	sicanus rex	capit. x. fol. viii.
Rhodanus fluuius	capit. vii. fol. vii.	ficulus Neptuni filius	capit. x. fol. viii
Rhegiū unde dictum	capit. x. fo. viii.	Siracusæ urbiū princeps	cap. x. f. viii.
Rhodos clara	capit. xx. fol. xiii	Sal agrigentinus	capit. x. fol. viii.
Riphei	capit. xxvi. fol. xv.	Sal æthnæ purpureus	capit. x. fol. viii.
Rhenus & danubius germaniæ ter-	capit. xxxi. fol. xvi.	Sal pachini trāsucidus	capit. x. f. viii.
mini		Stagnum petrense	capit. x. fol. ix.
Rhinoceros	capit. xl. fol. xxii.	Siciliæ ambitus	capitu. x. fol. ix.
Rubrum mare in duos sinus diui-	capit. lxxvi. fol. xxxiii.	Strongile Eoli domus	capit. xi. f. ix.
ditur		Saxa Schyronia	capit. xii. fo. x.
Regna partia. xviii. esse confi-	cap. lxxvii. fol. xxxiii.	Salamis	cap. tu. xii. fol. x.
nia		Sunium	capitu. xii. fol. x.
S		Sacra olympica	capit. xiii. fol. x.
Salinæ locus	capitu. ii. fol. i.	Strimon fluuius	cap. xiiii. fo. x.
Sacellum Hercules	capit. ii. fol. i.	Strimon fluuius	cap. xv. fol. xi.
Seruius Tullius rex	capit. ii. fol. i.	Segeum	capit. xv. fol. xii.
Secūdū puniçū bellum	capit. ii. fol. ii.	Sarda lapis	capitu. xix. fol. xiii.
Sociale bellū quo tpe	capit. ii. fol. ii.	Strongile oppidum	capit. xix. fo. xiii.
Syodus Helenæ: nauigātibus malū. c. iii. f. iii	ca. iii. f. iii	Sporades Insulæ	capit. xx. fo. xiii.
Sternutatio post coitū cauēda	ca. iii. f. iii	Samos	capit. xx. fol. xii.
Signa mulieris grauidæ	capit. iii. fo. iii.	Simonæ uocatur delphini	ca. xxi. fo. xiii.
Socratis perseuerantia	cap. iii. fo. iii.	Scythotauri	capit. xxiiii. f. xiiii.
Strabo	capit. iii. fol. iii.	Sitarchæ	capitu. xxiiii. fol. xiiii.
Scipio nasica	capit. v. fol. v.	Sauromathæ	ca. xxiiii. fol. xiiii.
Sophocles tragicus	capit. vi. fo. v.	Smaragdum lapis	capit. xxiiii. fo. xiiii.
Socratis perfecta sentētia	ca. vi. fo. v.	smaragdi scytici	ca. xxiiii. f. xiiii.
Sulpicia matronarū pbatissima	ca. vi. f. v.	succinū quid sit	capitu. xxxi. fol. xvi.
Scyllateum	capit. vii. fol. vi.	sauius flumen	capit. xxxii. f. xvii.
Sibaris	capit. vii. fol. vi.	syllura Insula	capit. xxxiii. f. xvii.
Salentini	capit. vii. fol. vi.	ficulus sinus	capit. xxxiiii. fo. xviii.
Sibyllæ sacellum	cap. vii. fol. vi.	sala fluuius & oppidū	ca. xxxv. fo. xviii.
Sibyllinus liber cōbustus	ca. vii. fol. vi.	suetonius Paulinus	cap. xxxv. f. xviii.

Siga oppidum	ca. xxxv. fol. xix.	Tibur	cap. vii. fol. vi.
Syrtes duae	cap. xxxvii. fol. xix.	Templum minervae	cap. vii. fol. vi.
spectaculum leonum primum romae edi- tum.	cap. xxxvii. fol. xx.	Tarentum	capitu. vii. fol. vi.
Scithale	cap. xxxvii. f. xx.	Terrina	cap. vii. fol. vi.
Sepes	cap. xxxvii. fol. xx.	Tres Oetae filiae	cap. vii. fol. vi.
Sirtium distantia	cap. xxxvii. fol. xxi.	Tauromenia colonia	cap. x. fol. viii.
Syrpe uirgultum	cap. xxxvii. fol. xxi.	Tinnorum copia pachino	ca. x. fol. viii.
Simiarum genus	cap. xxxvii. fol. xxi.	Tibiae praecentoriae	cap. x. fol. ix.
Sphynxes	capit. xxxvii. fol. xxi.	Tibiae puelloriae	cap. x. fol. ix.
Satiri	cap. xxxvii. fol. xxi.	Tibiae gigruciae	capitu. x. fol. ix.
Serbote	cap. xl. fol. xxii.	Tibiae Miluinæ: Lydiae siue rynthiae. Aegyptiae	Turaniae Co cap. x. fol. ix.
Sambales	ca. xl. fol. xxii.	Tomarus mons	cap. xii. fol. ix.
Satiris humana figura	ca. xli. fol. xxiii.	Tenaron promontorium	capit. xii. fol. ix.
Strophilos auis	ca. xlii. fol. xxiiii.	Tenaron oppidum	cap. xii. fol. ix.
Sinci	cap. xlii. fol. xxiiii.	Therane	cap. xii. fol. ix.
Sardonix gemma	cap. xliii. f. xxv.	Taygeta mons	cap. xii. fol. ix.
Sara lacus	cap. xlv. fol. xxv.	thebae	cap. xii. fol. x.
Sodomum oppidum	ca. xlv. f. xxvi.	thesalia & Hemonia idē est	ca. xiii. f. x.
Scytopolis	cap. xlyi. fol. xxvi.	thebae	cap. xiii. fol. x.
Selenites	cap. xlvi. fol. xxvi.	tempe	cap. xiii. fol. x.
Syderites	cap. xlvi. fol. xxvi.	thesalia	cap. xiiii. fol. xi.
Scopuli celidonii	ca. xlix. fol. xxvii.	thesaliae montes diluuiō obrutos non	cap. xiiii. fol. xi.
Sapho	cap. li. fol. xxvii.	esse	cap. xv. fol. xi.
Sipilus	cap. lii. fol. xxviii.	thracum mores	cap. xv. fol. xi.
Smyrna urbs	cap. lii. fol. xxviii.	turris prothesilai	cap. xv. fol. xii.
Sangarius fluuius	cap. liii. fol. xxviii.	titanas in Creta regnasse	cap. xvii. fol. xii.
Sagaris fluuius	cap. liii. fol. xxviii.	tinnus	cap. xxi. fol. xiii.
Scythas maribus eqs nō uti	ca. lvi. f. xxix.	terrae a solis grifibus hitatae. c. xxiiii. f. xiiii	cap. xxvi. fol. xv.
Scythas a persis Saccas dici	ca. lx. f. xxix.	Tigres	cap. xxx. fol. xvi.
Sericum	ca. lxi. fol. xxx.	Tragelaphi	ca. xxxiii. fol. xvii.
Susa oppidum	ca. lxvi. fol. xxxiii.	Terra angues enecans	ca. xxxiii. fol. xvii.
Sceneos	cap. lxviii. fol. xxxiiii.	Thyle insularū ultima	ca. xxxiii. fol. xvii.
	T	Tagus fluuius	cap. xxxiiii. fol. xvii.
Trigemina porta	cap. ii. fol. i.	taraco a Scipiōibus cōdita. c. xxxiiii. f. xvii.	ca. xxxiiii. f. xviii.
Tugurium faustuli	cap. ii. fol. i.	Tuscius sinus	ca. xxxiiii. fol. xviii.
Tatius rex secundus romanorū	ca. ii. fol. i.	Tyrenū uel Ioniū mare.	ca. xxxiiii. fol. xviii.
Templū Iunonis monetæ	ca. ii. fol. i.	Tingitana prouincia.	ca. xxxvi. fol. xviii.
Templum uestæ in regia	ca. ii. fol. i.	Tenarus mons	ca. xxxvii. f. xix.
Tullus hostilius rex	cap. ii. fol. i.	Tigris Nilū parit	cap. xxxvii. fol. xix.
Tarquinius priscus rex	capit. ii. fol. i.	Tripolis	cap. xxxvii. fol. xx.
Tarquinius superbus rex	cap. ii. fol. i.	Triton fluuius	ca. xxxvii. fol. xxi.
Tertiū punicū bellum	capit. ii. fol. ii.	Trogloditæ	ca. xxxviii. fol. xxi.
Tritanus gladiator	cap. iii. fol. iii.	Tigris fluuius	ca. xl. fol. xxii.
Templum Iunonis argiuae	ca. vii. fol. y.	Tragopa	cap. xl. fol. xxii.

Trogloditæ	cap. xli. fol. xxiii.	trogloditæ	cap. lxviii. fol. xxxiiii.
Thebæ urbs ægypti	ca. xlii. fo. xxiiii.	V	
tigris fluuius	cap. xliii. fol. xxv.	Vopiscus	cap. iiii. fol. iiii.
thura religioſe coligi	ca. xliiii. fo. xxv.	Viri ad annū uſq; lxxx. generāt	ca. iiii. f. iiii.
thuris arbuſcula qualia	ca. xliiii. f. xxv.	Vrbiū Italiae conditores	cap. vii. fol. v.
templū Iouis caſſii	cap. xliiii. fol. xxv.	Vmbroſorum regio	cap. vii. fol. vi.
thiberiadis lacus	ca. xlv. f. xxv.	Vipera	cap. vii. fol. vii.
taurus mons	ca. xlviii. fol. xxvi.	Villū amatoriū lupi caudæ ieſſe. c. vii. f. vii	
tigris fluuius ortus	ca. xlviii. fol. xxvi.	Veientana gemma	cap. vii. fol. vii.
tigris ſagitta a Medis dici. c. xlviii. f. xxvi		Vaſce tibiae	cap. x. fol. ix.
tegoliti proprietas	cap. xlviii. f. xxvi.	Vulcaniæ inſulae	cap. xi. fol. ix.
taurus mons	cap. xlix. fol. xxvii.	Vri boues	cap. xxxi. fo. xvi
tarſus	cap. xlix. fol. xxvii.	Vimineæ naues	cap. xxxiii. fol. xvii.
typhonis cubile	cap. xlix. fol. xxvii.	Vrſi numidici	cap. xxxvi. fol. xix.
teopompus	capit. li. fol. xxvii.	Vrſorum coitus	cap. xxxvi. fol. xix.
tales	cap. li. fol. xxvii.	Vrſis caput inualidum	cap. xxxvi. f. xix
tmolus mons	cap. lii. fol. xxvii.	Veneria urbs	cap. xxxvii. fo. xix.
theotrania meſorū patria	ca. lii. fol. xxviii.	Vnguētōrū pegrinorū uſus	ca. lyii f. xxix.
tabin iugum	cap. lxi. fo. xxx.	Variæ hoīum formæ	cap. lxiii. fo. xxxi.
tauri indici	cap. lxiii. fol. xxxi.	Vermes cerulei	cap. lxiii. fol. xxxi.
thylos inſula	cap. lxiii. fol. xxxi.	Vnionū maius pondus	ca. lxiiii. fo. xxxiii
taprobane inſula	cap. lxiiii. fol. xxxii.	Xantus	cap. li. fol. xvii.
taprobanes inſulae	cap. lxiiii. fol. xxxii.	Zeroaſtē hora q̄ natus ē riſiſſe	ca. iiii. f. iiii.
taprobanorū regū electio	ca. lxiiii. f. xxxii.	Zeugitanus limes	cap. xxxvi. fol. xix
teſtudines marinae	cap. lxiiii. fol. xxxiii.	Zizania mons	cap. xlviii. fo. xxvi.

Bartolinus Atrienſis Luca Paſſo Iureconſulto Excellentiffimo. S. D. P.

Aria ac propemodum Innumerabilia hominū eſſe ſtudia optime noſti
 Praclariffime Luca paſſe Quippe cum alii ad capeſſendos honores in-
 hient: alii diuitiis acquirendis inuigilent: alii uirtutibus adipiſcendis an-
 helent. Meum tamen continuū ſtudium: præcipuaq; uoluntas fuit: ut illos colerem:
 amarē: amplecterer: qui & litteras & litterarū: ſtudioſos diligunt & obſeruāt. Itaq;
 quum te in hoc hominum genere eſſe cernerem: nō potui te ſemper nō ſumopere
 uenerari: In te enim tantæ ſunt cum animi tum fortunæ dotes: ut de te quicquid de
 bono Phocione legitur p̄dicari poſſit: Quare factum eſt: ut eo tibi deuinētus ſim
 amoris uinculo: eaq; tibi charitate copulatus: ut nihil apud me beniuolētia tua āti-
 quius: nihilq; tua fide ſanctius eſſe du xerim: Vitio igitur ingratiſtudinis plurimū ac-
 cuſandus eſſem: niſi amando te reliquos omnes ſuperarē: cum tot conclamatis uir-
 tutibus ſis circūſeptus: ut. C. Fabritiū religione. Qu. Flaminiū liberalitate: Catonē
 grauitate. M. deniq; Ciceronem Vlyſſem & Demofthenē cōſumata eloquētia uin-
 cas & ſuperes: Merito igitur te foelicem appellare queunt: qui in te honeſtatem &
 uirtutē: Bona animi corporis & fortunæ: Scientiā & Doctrinā contēplantur: Quæ
 oīa (ut Ariſtoteles Plato & Erillus phibent) hominē ad ſummū foelicitatis cacumē

producere possunt: Mitto itaq; ad te. mei in te amoris Indicem Solinū polyhistora: q
cū antea multis erroribus refertus circūferretur: ita a nobis multis adhibitis & no
uis & uetustis exēplaribus: nōnullisq; in illum Ioānis Britānici præceptoris nostri
obseruationibus: castigatus est: ut putemus: oībus linguæ latinæ cultoribus fatisse
cisse: Addidimus insup tabulā ita capitulatim paginatimq; graphice digestam: ut ni
hil in toto sit opere: siue loca: siue urbes: uel aues: uel lapides: uel arbores: uel cuius
cūq; generis aīalia requirantur: quod uel modico tēporis dispēdio nō reperiri pos
sit: Labores igitur nostros ea frōtis hilaritate accipies: qua a me tibi missi sunt. Eos
enim si tibi gratos esse probatosq; sensero: nō dubitabo studium meum ad altiora
grauioraq; accōmodare Vale Bergomatium decus & me quod facis plurimū ama
Iterum Vale: Brixia sexto Kalen. Decēbres. M. cccciic.

Caius Iulius Solinus Autio suo. Salutem Dicit Plurimam.

CVM & aurium clementia & optimarū artiū studiis p̄stare & cæteris sen
tiā: idq; oppido exptus de beniuolentia, tui nihil temere perceperim. Pu
taui examē opusculi huius tibi potissimū dare. cuius uel industria prom
ptius suffragiū uel benignitas ueniā spondebat faciliore. Liber est ad cōpendiū p̄
paratus. quātuncūq; ratio passa est. ita moderate repræssus. ut nec in eo prodiga sit
copia: nec damnosa cōcinnitas: cui si nō propius intenderis uelut fermentum cogni
tionis magis ei in esse: q̄ bractæas eloquentie. depræhēdes: Exquisitis enim aliquot
uoluminibus studuisse me ip̄endio fateor. ut & a notioribus pedē referrē. et remo
tis largius imorarer. locorum cōmemoratio cum plurimū tenet in qua parte ferme
inclinatio est uniuersa materies. quorum cum meminisse. ita uisum ē. ut inclitos ter
rarum situs. & insignes tractis maris. seruata orbis distinctiōe. suo quæq; ordine red
deremus. Inseruimus etiam plarāq; differenter cōgruentia. ut si nil aliud saltem ua
rietas ipsa legentiū fastidio mederetur. Inter hæc hoīum & aliorum animalium na
turas expressimus. addita pauca de arboribus & de lapidibus exoticis: de extimarū
gentium formis. de ritu dissono abditarum nationū. Nō nulla etiam memoratu di
gna. quæ prætermittere ī curiosum uidebatur quorūq; auctoritas quod in primis in
dustria tuæ insinuatam uelim de scriptoribus manat acceptissimis. Quid enim pro
priū nostrū esse poterit. cū nihil ommiserit antiquitatis diligentia quod in tactū ad
hoc usq; cui perseveret? Quapropter quæso te ne de præsentī opere fidem libres.
quando quidem uestigia ueteris monetæ persequuti opiniōes uniuersas eligere ma
luimus. potius q̄ innouare. Itaq; si qua existis secus q̄ opto in animū tuū ueniāt. des
uelim infantia meæ ueniem. cōstantia ueritatis penes eos est quos secuti sumus. Sic
ergo hi qui corporum formas emulatur. post positis quæ reliqua sunt. ante omnia
effigiant modum capitis. nec in alia membra prius lineas destinant. quam ab ipsa ut
ita dixerim figurarum arce auspiciū faciant incohādi. Nos quoq; a capite orbis
idest ab urbe Roma principiū capestemus. quāuis nihil super ea doctissimi aucto
res relinquerint. quod possit in nouum præconium suscitari. ac superuacuum pœ
ne sit relegere tramitem decursum tot annalibus. Nec tamen prorsus dissimulata sit
originem eius quanta ualemus prosequamur fide.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines across the page.

SVNT Qui uideri uelint Urbis Romae uocabulum ab Euandro primum datum: cum oppidum ibi offendisset: quod extractum antea Valentiam dixerat iuuentus latina: seruataque significatione impositi prius nominis Romam graece id est ualentiam nominatam: quam arcades qui in excelsa parte montis habitassent: deriuatum deinceps ut tutissima urbium arces uocarentur: heraclidi placet: troia capta quosdam ex Achiuis in ea loca: ubi nunc Roma est deuenisse per thyberim: deinde suadente Roma nobilissima captiuarum quae his comes erat: incensis nauibus posuisse sedes: instruxisse moenia: & oppidum ab ea Romam uocauisse. Agathocles scribit Romam non captiuam ut supradictum est fuisse: sed Ascanio natam Enee neptem appellationis istius causam fuisse. Traditur etiam proprium Romae nomen. Verumtamen uetitum publicari quoniam quidem in quo minus inclaresceret ceremoniarum arcana sanxerunt: ut hoc pacto noticiam eius aboleret fides placitae taciturnitatis: Denique Valerius soranus quod contra interdictum id eloqui ausus sit: ob meritum profanae uocis neci datus: inter antiquissimas sane religiones sacellum colitur angeronae cui sacrificatur ante diem. xii. cal. ianuarias: quae diua praesul silentii ipsius praenexo obsignatoque ore simulachrum habet.

De temporibus urbis conditae. Caput. ii.

Ambiguitatum quaestio nos excitauit: quod quaedam ibi multo ante romulum condita sint: quippe aram Herculis quam uouerat si amissas boues reperisset: punito Caco patri inuictori dicauit: Qui Cacus habitauit locum: cui saline nomen est: ubi trigemina nunc porta: Hic ut Caelius tradit cum a tarchote thyrrheno: ad quem legatus uenerat missu mariae regis socio megale phryge custodia foret datus: frustratus uincula unde uenerat rediit: praesidiis amplioribus occupato circa uulturnum & campaniam regno: dum tractat etiam ea quae concesserant in arcadum iura duce Hercule qui tunc forte aderat: oppressus est: megalem fabini receperunt disciplinam augurandi ab eo docti: suo quoque numini idem Hercules instituit aram: quae maxima apud pontifices habetur: cum se ex Nicostrata eandem dri matre quae a uaticinio carmentis dicta est: immortalem conperisset: conceptum etiam intra quod ritus sacrorum factis bouicidiis docuit potitios: sacellum Herculis in boario foro est: in quo argumenta & conuiuii & maiestatis ipsius remanent: nam diuinitus neque muscis illo neque canibus ingressus est. Et enim cum uiscerationem sacrificii litaret muscarum deum dicitur imprecatus: clauam uero in aditu reliquisse: cuius olfactum refugerent canes: id usque nunc durat. Aedem etiam quae saturni ararium fertur comites eius condiderunt: in honore saturni quem cultorem regionis illius agnouerunt extitisse. Idem & motum: capitolinum saturnum nominauerunt: castelli quoque quod excitauerant: portam appellauerunt saturniam: quae postmodum pandana uocitata est: pars etiam capitolini montis infima habitaculum carmentis fuit: ubi & carmentis nunc sanum est: a qua carmentali portae nomen datum est: palatinum nemo dubitauit quin arcades habeat auctores: a quibus primum pallantum oppidum constitutum: quod aliquandiu aborigines habitauerunt: & propter incommodum Vicinae paludis quam praeterfluens Thyberis fecerat profecti Rheate postmodum reliquerunt. Sunt qui uelint a balatibus ouium mutata littera. Vel a pale pastorali dea aut

ut Silenus probat ab Hiperborea Pallantis filia: quam Hercules ibi compressisse uisus est: nomen monti adoptatum. Sed quaquā ista sic congruant: palam est pro spero illi augurio deberi romani nominis gloriam: maxime cum annorum ratio faciat cardinem ueritati. Nam ut affirmat Varro auctor diligentissimus: Romam condidit Romulus marte genitus & rhea siluia: uel ut nonnulli Marte & Ilia: dictaq; primū est Roma quadrata quod ad eglibrium foret posita Ea incipit a sylua: q̄ est in area Apollinis: & ad supercilium scalarū Caci habet terminum ubi tuguriū fuit faustuli. Ibi Romulus mansitauit q̄ auspicato murorum fundamenta iecit: duo de uiginti natus annos. xi. cal. May: hora post secundā ante tertiam sicut Lutius Tarrutius prodidit mathematicorū nobilissimus Ioue in piscibus Saturno uenere marte mercurio in scorpione sole in tauro Lunam in libra constitutis. Et obseruatum deinceps: ne qua hostia parilibus caderetur: ut dies iste a sanguine esset purus: cuius significatione de partu Ilia tractam uolunt. Idem Romulus regnauit annos septem & triginta: De cecinensibus egit primum triumphum: & Acroni regi eorū detraxit spolia: quæ Ioui feretrio primus suspendit & opima dixit: rursus de antenatibus triumphauit. De ueientibus tertio. Apud caprea paludem nonis quintilibus apparere non desinit: ceteri reges quibus habitauerunt dicemus locis. Tatius in arce ubi nunc est ædes Iunonis monetæ qui anno quinto quā ingressus urbem fuerat a laurentibus interemptus septima & uigesima olympiade hominē exiit. Numa in colle primum quinali. Deinde propter ædem uestæ in regia quæ adhuc ita appellatur: qui regnauit annis tribus & quadraginta sepultus sub ianiculo. Tullius hostilius in uelia ubi postea deum penatium ædes facta est: qui regnauit annos duos & triginta obiit olympiade quinta & trigesima. Ancus martius in summa sacra uia ubi ædes larium est qui regnauit annos quattuor & uiginti obiit olympiade prima & quadagesima. Tarquinius Priscus ad Mugoniam portam supra summā nouam uia qui regnauit annos octo & triginta Seruius Tullus exquilis supra cliuum urbicum qui regnauit annos. xlii. Tarquinius superbus & ipse etiam exquilis supra cliuum pulium ad fagutalem lacum qui regnauit annis quinque & uiginti. Cincio Romam duodecima olympiade placet conditam: Pictori octaua. Neepoti & Iulatio opinionones erat hostenis & Apollodri comprobantibus olympiadis septimæ anno secundo Pomponio attico & Marco & Tullio olympiadis sexte anno tertio. Collatis igitur nostris & græcorū temporibus: inuenimus incipiēte olympiade septima Romam conditam anno post Ilium captum quadringentesimo tertio: quippe certamē olympicū quod Hercules in honorem Atæi materni pelopis ediderat intermissum Iphitus Elæus filius eius instaurauit Post excidium troiæ anno quadringentesimo octuagesimo ergo ab iphito numeratur olympias prima Ita sex mediis olympiadicis interiectis quibus singulis anni quaterni imputantur cum septima cœptante olympiade Roma condita est. Inter exortum urbis & Troiam captam iure esse annos. cccc. xxxiii. constat: huic argumento illud accedit: quod cum Caius Pompeius Gallus & quintus Veranius anno urbis conditæ octingentesimo primo fuerunt cōsules. Consulatu eorum olympias septima & ducentesima actis publicis annotata est: quater ergo multiplicatis sex & ducentis olympiadibus erunt anni octingenti. xxiiii. quibus septimæ olympiadi annectendus est unus annus: ut in solidum colligantur. Dcccxxv. anni. Ex qua summa detractis quattuor de uiginti annis olympiadum retro sex manifeste anni. Dccc. & i. reliqui fient: quapropter cum octingente.

2
fimo primo anno Urbis conditæ ducentesima septima olympias computetur par
est Romam septimæ olympiadis anno primo credi conditam. In qua regnatum est
annis ducentis quadraginta uno. Decemviri creati anno trecentesimo secundo. Pri
mum punicum bellum anno tricentesimo octuagesimo octauo. Secundum quingē
tesimo trigesimo quinto. Tertium sexcentesimo quarto. Sociale sexcentesimo. lx.
secundo: ad Hirtium & Caium pansam consules anni. Dccx. quorum cōsulatu Cæ
sar augustus consul creatus est: octauum decimum annum agens: qui principatum
ita ingressus est: ut uigilantia illius non modo securum: uerum etiam tutum impe
rium esset: quod tempus ferme solum repertum est: quo plurimum & arma cessaue
runt: & ingenia floruerint: scilicet ne inertia iusticia languesceret uirtutis opera bel
lis quiescentibus. Tunc enim primum cursus anni: perfectaq; est ratio quæ a rerum
origine profunda caligine tegebatur: nam ante augustum Cæsarem incerto modo
annum computabant: qui apud Egyptos quatuor mensibus terminabatur. Apud
arcades tribus Apud archannas sex: in Italia apud lauinius tredecim: quorum ānus
tricentis septuaginta quatuor diebus ferebatur. Romani in initio annum decē men
sibus computauerunt: a martio auspicantes: adeo ut eius die prima de aris uestali
bus ignes accenderent: mutarent ueteribus uirides laureas Senatus populusq; comi
tia. agerent: matronæ seruis suis cenas ponerent: sicuti saturnalibus domini. Illæ ut
honore promptius obsequium prouocarent. Hi quasi gratiam repensarent perfe
cti laboris. Maximeq; hunc mensem principem testantur fuisse. Et qui ab hoc quin
tus erat: quintilis dictus est: deinde numero decurrente december solēnem nume
rum finiebat: intra diem tricētesimum quartum. Tunc enim iste numerus explebat
annum: ita ut sex menses tricenum dierum essent: quatuor reliqui tricenis & singu
lis explicarent. Sed quoniā ratio illa ante numā a lunæ cursu discrepabat: lunari cō
putatione annum peræquarūt: quinquaginta & uno die adiectis. Vt ergo perfice
rent. xii. menses: de sex mensibus prioribus detraxerunt dies singulos: eosque quin
quaginta istis & uni diebus adnexerunt: factiq; quinquaginta. vii. diuisi sunt in du
os menses: quorum alter. xxix. alter. xxviii. diebus agebatur. Sic annus habere quinq;
& quinquaginta & trecentos dies cœpit. Postmodum cum perspicerent temere an
num clausum intra dies quos supradiximus quandoquidem appareret solis meatū
non ante tricentessimū sexagesimum quintum diem abundante insuper quadran
tis particula: zodiacum conficere decursum quadrātem illum & decem dies addi
derunt: ut ad liquidum annus tricētis sexaginta quinq; diebus & quadrante consta
ret: obseruatione imparis numeri: quem Pythagoras monuit præponi in omnibus
oportere. Vnde propter dies impares diis superis & ianuaris dicatur. Et propter
pares februarius quasi abominosus diis inferis deputatur. Cum itaq; hæc definitio
toto orbi placuisset: custodiendi quadrantis gratia: a diuersis gentibus uarie inter
calabatur: nec unq; tamen ad liquidum fiebat temporum peræquatio. Græci ergo
singulis annis. xi. dies & quadrantem detrahebant: eosq; octies multiplicatos in an
num nouum reseruabant: ut contractus nonagenarius numerus in tres menses per
tricenos dies scinderetur. Qui anno nono restituti efficiebant dies quadragentos
quadraginta quatuor: quos embolismos uel hyperballontas nominabant. Quod
cum initio romani probassent: contemplatione numeri parilis offensione neglectū
breui perdiderunt: translata in sacerdotes intercalādi potestate. Qui plerūq; grati
ficantes rationibus publicanorum pro libidine sua subtrahebant tempora uel au

gebant. Cum hæc si forent cōstituta modusq; intercalādi interdum cumulatio im-
 minutiorq; fieret uel omnino dissimulatus præteriretur: nōnunq; accidebat: ut men-
 ses qui fuerant hyeme trāfacti modo æstiuum modo autūnale tempus inciderent.
 Itaq; Caius Cæsar uniuersam hanc inconstātiā incisa temporum turbatione com-
 posuit: & ut statum certum præteritus error acciperet: dies. xxi. & quadrātem simul
 intercalauit. Quo pacto regradati menses decetero statuta ordinis sui tempora de-
 tinerent. Ille ergo annus solus trecentos. xliiii. dies habuit. Alii deinceps trecētos se-
 xagenos quinos & quadrātem & tunc quoq; uitium admissum est per sacerdotes.
 Nam cum præceptum esset anno quarto ut intercalarent unum diem: & oporteret
 cōfecto quarto āno id obseruari: ante q̄ quintus auspicaretur: illi incipiente quarto
 intercalarunt nō desinente. Sic per ānos sex & .xxx. cum nouem dies tantum suffice-
 re debuissent. xii. sunt intercalati: quod deprāhēsū augustus reformauit: iussitque
 annos. xii. sine intercalatione decurrere: ut tres illi dies qui ultra. ix. necessarios teme-
 re fuerant intercalati hoc modo possent repēsari. Ex qua disciplina omnium po-
 stea temporum fundata ratio est. Verum cum & hæc & multa alia Augusti tempo-
 ribus debeantur: qui poene sine exemplis rerum potitus est. tot & tanta in uita eius
 inueniuntur aduersa: ut non sit facile discernere calamitosior an beatior fuerit: pri-
 mum quod apud auunculum in petitione magistratū equitū prælatus est ei lepi-
 tus tribunus: cum quadam auspiciatū ceptorum nota: mox triumuiratus collegio
 prægrauatus potestate Antonii: Philippēsis inde proscriptionis: inuidia: abdicatio
 postumi: Agrippæ post adoptionem. Deinde desiderio eius insignis penitētia: nau-
 fragia sicula: turpis ibi in spelunca occultatio: seditioes militū plurimæ: perusina
 cura: detectum filiæ adulterium: & uoluntas paricidialis. Nec minori dedecori ne-
 ptis infamia inculata: mortes filiorum & amissis liberis nō solum orbitatis dolor.
 sed urbis pestilētia: fames Italiae bello illyrico angustia rei militaris: corpus morbi-
 dum: cōtumeliosa dissensio: præuigni neronis: Vxoris etiam & tiberii cogitationes
 parum fidæ: atq; in hunc modum plura: huius tamen suprema quasi lugeret sæculū
 penuria insecuta est frugum omnium. At ne fortuitum quod acciderat uideretur im-
 minētia mala nō dubiis signis apparuerunt. Nam fausta quædā ex plebe: partu uno
 edidit quatuor: geminos mares duos: foeminas totidem monstruosa fecūditate por-
 tendens futuræ calamitatis inditium: quāuis Trogus auctor affirmet in egypto uno
 utero septenos simul gigni: quod ibi minus mirum cum fetifero potu nilus: nō tan-
 tum terrarum sed & hominum materna arua facūdet. Legimus sane Gneium Pom-
 peium. Euthichidem foeminam asia exhibitam quam cōstabat tricies enixam cū ex
 eius liberis in theatro publicasse. Vnde competēs hoc loco duco sup hominis ge-
 neratione tractare. Et enim cum de animalibus quæ digna dictu uidebantur prout
 patria cuiusque admonebit simus notaturi: iure ab eo potissimum exordiemur: qđ
 rerum natura sensus inditio & rationis capacitate proposuit omnibus.

De homine & primum de mēstruis. Caput. iii.

Democritus physicus ait: mulier solum animal mēstruale est cuius proflu-
 uia nō paruis spectata documētis inter monstrifica merito numerantur.
 Cōtactæ his fruges non germinabunt: acescent musta: moriētur herbæ:
 amittēt arbores foetus: ferrum rubigo corripiet: nigrescēt æra. Si quid canes ide ede-
 rint: i rabiem efferebūtur: nocituri morsibus: quibus lymphaticos faciūt: parua hæc

sunt. Bitumen est in iudea: quod asphaltis gignit latus: adeo lentum mollitie glutinosa ut a se nequeat separari. Enimvero si abrumperere partem uelis: uniuersa sequetur: scindique non potest: quoniam in quantum ducatur extenditur. Sed ubi ad mota fuerint cruore illo polluta fila: discerpitur sponte: & applicata tunc diducitur paulo ante corpus unum. Fitque de tenacitate conuexa contagione partitio repentina habet plane illud salutare solum in se: quod auertit sydis helenae pernitiosissimum nauigantibus: Caterum ipsa foeminae quibus munus est necessitatis huius: quod diu sunt in sua lege non innocentibus oculis contuetur: Aspectu specula uitiant: ita ut hebetetur uisu fulgor offensus: & solitam emulatione uultus extinctus splendor amittat: faciesque obtusi nitoris quadam caligine nubiletur. Mulierum aliae in aeternum steriles sunt: aliae mutatis coniugiis exuunt sterilitatem: nonnullae tantum semel pariunt. Quaedam aut foeminas aut mares semper post annum quinquagesimum fecunditas omnium conuiescit. Nam in annum. lxxx. uiri generant sicuti masinissa rex Mathinaru filium. lxx. & sextuagesimum annum genuit. Cato octogesimo exacto ex filia salonis clientis sui: auum Vticensis Catonis procreauit: Compertum & illud est: quod inter duos conceptus cum intercesserit paululum temporis uterque residere: sicut in Hercule & Iphicle apparuit fratre eius: qui gestati eodem onere: interuallis tamen quibus concepti fuerat nati uidentur. Et de proconissia ancilla quae e duplici adulterio geminos edidit: utrumque patri suo similem. Hic Iphicles Iolaum creat qui sardiniam ingressus palates incolarum animos ad concordiam ebladitus olbiam & alia graeca oppida extruxit: lolenses ab eo dicti: sepulchro eius templum addiderunt: quod imitatus uirtutes patris malis plurimis Sardiniam liberasset. Ante omnia sobolem cogitantibus sternutatio post coitus cauenda: ne prius semen excutiat impulsus repetitus: quam penetralibus se matricis insinuet paternus humor: quod si naturalis materia haerit decimus a conceptu dies dolore grauidas admonebit: iam inde incipiet & capitis inquietudo & caligine uisus hebetabitur. Ciborum quoque fastidiis stomachi claudetur cupido. Conuenit inter omnes corda primum ex uniuersa formari carne: eaque in diem quintum & sexagesimum crescere diminui autem ex ossibus spinas: ea propter capitale est: si pars alterutra noceatur: plane si corpusculum in marem figuratur: melior est color grauidis & pronior partitudo uteri. Denique a quadragesimo die motus est alter sexus nonagesimo primum die palpitat. Et concepta foemina gestantis uultum palore inficit crura quoque impedit languida tarditate: in utroque sexu cum capilli germinant incommodum maius est. Fitque pleniluniis auctior agritudo. quod tempus etiam editis semper nocet: Cum falsiores escas edit grauida. Vn guiculis careat partus: at cum prope ad uterum liberandum uenerint momenta maturitatis: enitenti spiritum retinere plurimum congruit: quoniam quidem letali moroscitatio suspendit puerperia. Contra naturam est in pedes procedere nascentes: quapropter uelut agre parti appellantur Agrippae: ita editi minus prospere uiuunt & de uita auro breuiori decedunt. Denique unum marcum Agrippam inuenimus beatum: nec tamen usque eo in offensa ut non plura aduersa pertulerit: quam secunda: Namque & misera pedum ualitudine: & aperto coniugis adulterio & aliquot infelicitatis notis retrouersi ortus omen luit: foeminis peride est infausta natiuitas: si conceptum uirginale fuerit: quo pacto genitalia fuere Corneliae quae editus grahis ostentum hoc putauit sinistro exitu liberorum. Rursum necatis matribus ortus est auspi

etior sicut Scipio Africanus: qui defuncta parente quod exciso utero in diem ue-
nerat: primus romanorum Caesar dictus est. Egeminis si remanente altero alter ab-
ortiuo fluxu exciderit: alter qui legitime natus est Vopiscus nominatur. Quidam
& cum dentibus procreantur ut Cneus papyrius Carbo: & Marcus curio dentatus
ob id cognominatus. Quidam uice dentiū continui ossis armantur soliditate: qua
lem filium Bythinorum rex prusias habuit: ipsum dentium numerum discernit qua-
litas sexus: cum in uiris plures sint in foeminis pauciores: quos Cynodotas uocant
& quibus gemini procedunt ab dextra parte: fortunæ blandimenta promittūt: qui-
bus ab laeva uersa uice. Nascentium uox prima uagitus est: Laticia enim sensus dif-
fertur in quadragesimum diem: itaq; unum nouimus eadem hora risisse qua erat
natus scilicet zoroastem: mox optimarum artium peritissimū. At Crassus, auus eius
quem rapuerunt bella parthica quod nunq̄ riserit Agelastos cognominatus. Inter
alia socratis magna præclarum illud est: quod in eodem uultus tenore etiam aduer-
sis interpellantibus perstitit. Heraclitus & Diogenes cynicus nihil unq̄ de rigore
animi remiserunt: calcatisq; turbinibus fortuitorum aduersus omnem dolorem &
misericiordiam uniformi durare proposito. Pomponium poetam consularem uirū
nunq̄ ructasse habetur: inter exempla Antonium drusi non spuisse per celebre est:
nō nullos accepimus enasci concretis ossibus: eosq; neq; sudare: neq; sitire consue-
uisse: qualis syracusanus fertur lygdamus: qui tertia & trigesima olympiade primus
& olympico certamine pancrati coronam reportauit: eiusq; ossa depræhensa sunt
medullas non habere: maximam uirium substantiam nervos facere certissimum est:
quatoq; fuerint densiores tanto propensius augescere firmitatem. Varro in relatio-
ne prodigiosa fortitudinis annotauit tritanum gladiatorem natura samnitem fuis-
se: qui & rectis & transuersis neruis non modo crate pectoris sed & manibus can-
cellatis & brachiis omnes aduersarios leui tactu ac poene securis congressionibus
uicerit: eiusq; filium militem Cn. Pompei pari modo natum ita aspreuisse hostem
prouocantem: ut inermi eum dextra & superaret: & captum digito uno in castra
imperatoris sui deferret. Milonem quoq; crotoniensem ferunt egisse omnia supra
quam homo ualet: de quo & hoc proditur quod ictu nudæ manus taurum fecit
uictimā: eum solidum qua maclauerat die absumpsit solus: non grauati: super hoc
nihil dubium: nam factum eulogium extat: Victor ille omnium certaminū quæ obi-
uit. Sane a lectorius traditur qui lapis specie christallina fabæ in modum in gallo-
rum uentriculis reperitur aptus ut dicunt præliantibus. Milon porro prisca Tarqui-
nii temporibus emicuit: iam uero qui defluxum animum referat ad similitudinum
causas: quantum artificis naturæ ingenium depræhendet. Interdum enim ad genus
spectant & per sobolem in familias transitus faciunt. Sicut plerumque paruuli mo-
do neruulos modo cicatrices modo qualescūq; originis suæ notas ferunt. Vt in le-
pidis quorum tres interuulsa tamen serie ex eadem domo obducto membrana ocu-
lo similes geniti reperiuntur. Vel in byzantino nobili pugile qui cum matrem habe-
ret adulterio ex æthiope conceptam: qui nihil patri comparandum reddidisset ipse
in æthiopem auum regenerauit. Sed hoc minus mirū si respiciamus ad ea quæ spe-
ctata sunt inter externos regem Antiochum Archenion quidam ex plebe Syriatica
sic facie amula mentiebatur ut postmodum Laodice uxor regia: obiecto populari
isto tamdiu dissimulauerit defunctum maritum: quoad ex arbitratu eius regni suc-

cessor ordinaretur inter Gneium Pompeium & C. Iubium humili loco natum tantus error extitit de paribus liniamentis ut romani Iubium Pompei nomine Pompeium Iubii uocabulo cognominarent. Oratorem Lutium Plancum Rubrius histrio sic impleuit: ut ipsæ Plancus a populo uocaretur. Armentarius Mirmillo & Cassius Seuerus orator ita se mutuo reddiderunt: ut si quando pariter uiderentur: dignosci non potuerint: nisi discrepantiam habitus indicaret. M. Mesalla Censorius & Menogenes ex fece uulgari hoc fuerunt uterque: quod singuli nec alium Mesallam quam Menogenem nec Menogenem alium quam Mesallam putauerunt. Piscator ex Sicilia proconsuli Siriae præter alia etiam rictu oris comparabatur: ita in eadem uocis impedimenta: & tardatæ solum sonum linguæ naturalibus offendiculis congruebant. Interdum uero non modo inter externos sed etiam inter deductos ex diuersissima parte orbis miracula indiscreti uultus fuere. Denique cum Antonio iam triumuiro Thoranius quidam eximios forma pueros uelut geminos tercentis sextertiis uendidisset: quorum alterum de transalpina Gallia: alterum ex Asia comparauerat: adeoque una res uiderentur nisi solus sermo fidem panderet. Atque ideo se Antonius illud grauarietur: non infacete Thoranius id præcipue quod emptor criminabatur præciosum comprobauit: neque enim mirum si forent pares gemini illud nullus posset taxationibus estimari quod tantis spatiis diuersitas separata plusquam geminos attulisset. Quo responso adeo Antonius mitigatus est: ut deinceps nihil se habere carius in substantia sua iactitaret. Nunc si de ipsis hominum formis requiramus: liquido manifestabitur: nihil de se antiquitatem mendaciter prædicasse: sed corruptam de generis successione sobolem nostri temporis pernascendi detrimenta decus ueteris pulchritudinis perdidisse: licet ergo plerique diffiniant nullum posse excedere longitudinem septem pedum quod intra hunc modum Hercules fuerit: deprehensum est tamen romanis temporibus sub diuo Augusto pusionem & secundillum denos pedes & amplius habuisse proceritatis: quorum reliquæ adhuc in cõditorio Salustianorum uidentur. Postmodum diuo Claudio principe Gabbarum nomine ex Arabia aduectum nouem pedum & totidem Vnciarum: sed ante Augustum annis mille ferme non apparuit forma huiusmodi sicut nec post Claudium uisa est. Quis enim æuo isto non minor suis parentibus nascitur. Priscorum autem molem testantur etiam Orestis suprema: cuius ossa Olympiade quinquagesima & octaua Thegeæ inuenta a Spartanis & oraculo monitis didicimus impleuisse. Longitudinem cubitorum septem: Scripta quoque quæ & antiquitate memoriâ accesserunt in fidem ueri hoc etiam receperunt: quod bello cretico cum elata flumina impetu plusquam uiam amica inuenta terris transrapissent: post discessum fluctuum inter plurima humi discidia humanum cadauer repertum est cubitorum trium atque triginta: cuius inspectandi cupidine Lucium Flaccum legatum Metellum etiam ipsum impetu admodum captos miraculo quod auditu respuerant oculis potitos. Non omiserim Salaminæ Euthimenis filium creuisse in triennio tria cubita sublimitate: sed incessu tardum sensu hebetem: robusta uoce: pubertate festina: statimque obsessum morbis plurimis: imoderatis ægritudinum suppliciis cõpessasse præcipitem incrementi celeritatem. Mensuræ ratio bifariam conuenit: nam quantus manibus expansis inter digitos longissimos modus est: tantum constat esse inter calcem & uerticem. Ideoque Physici hominem minorem mundum esse iudicauerunt. Parti dextræ habilior ascribitur motus. Leuæ firmitas maior. Vnde altera gestulationi

bus promptior est: altera oneri ferendo accommodatior: pudoris legem etiam inter defuncta corpora natura discreuit: ut si quando cadauera necatorum fluctibus euehuntur: Virorum prona: Supina fluitant foeminarum. Verum iam ad pernicitatis titulum trāseamus: primam palmam uelocitatis Ladas quidam adeptus est: qui ita supra cauum puluerem cursitauit: ut in harenis pendentibus nulla indicia relinqueret uestigiorum: Polymnestor mylesius puer cum a matre locatus esset ad caprarios pastus ludicro leporē consecutus est: & ob id statim p̄ductus a gregis domino olympiade sexta & quadragesima ut Bocchus auctor est: uictor in stadio meruit coronam. Philippides biduo mille trecenta quadraginta stadia ab athenis lacedaemonē decurrit. Anistius lacon & Philonides Alexandri magni cursores ab Sycione helyn usq; mille ducenta stadia una die transierunt. Fonteio Vipsanoque cōsulibus in Italia octo annos puer natus quinque & .xl. milia passuum a meridie transiuit ad uesperum. Visu deinde plurimum potuit Strabo nomine: quem superspexisse per centum triginta milia passuum Varro significat: solitumq; a Carthagine exeuntem classem punicam numerumque nauium manifestissime e libyana specula de notare. Cicero tradit iliada Homeri ita subtiliter in membranis scriptam ut testa nucis includeretur: Callicrates formicas ex ebore ita sculpsit ut portio earū a ceteris secerni nequiuert. Apollonides perhibet in scythia foeminas nasci: quæ bithiæ uocantur: hasq; in oculis pupillas geminas habere: & perimere uisu: si quem forte iratæ aspexerint: hæ sunt & in sardinia.

De fortitudine.

Raualuisse fortitudine apud Romanos. L. Sicinium dentatum titulo-
prum numerus ostendit: tribunus hic plebis fuit: non multum post exactos reges. Spurio Tarpeio. Aurelio Termo consulibus. Idem ex proouocatione octies uictor. xl. & .v. habuit aduersas cicatrices: in tergo nullam notā. Spolia tricies ex hoste & quater coepit. In phaleris hastis puris armillis coronis trecenta. xii. dona meruit. Nouem imperatores qui opera eius uicerant: triumphantes profecutus est. post hunc. M. Sergius duobus stipēdiis: primo aduerso corpore ter & uicies uulneratus: Secundo stipendio in prælio dexteram perdidit: qua de causa ferream sibi manum fecit: & cum neutra poene idonea ad præliandum ualeret: una die quater pugnauit & uicit sinistra: duobus equis eo insidente confossis. Ab Annibale bis captus refugit: cum uiginti mensibus quibus captiuitatis sortem perfererat: nullo momento sine compedibus fuerit: & cathenis: omnibus asperrimis præliis quæ tēpestare illa romani experti sunt: insignitus donis militaribus a Thrasimeno: Trebia: Ticinoq; coronas ciuicas retulit. Cannensi quoq; prælio de quo refugisse eximium opus uirtutis fuit: solus accepit coronam: beatus profecto tot suffragiis gloriarum: nisi hæres in posteritatis eius successione Catilina tātās adoreas laudes odio damnati nominis obumbrasset. Quantum inter milites Sicinius aut Sergius: tantum inter duces immo ut uerius dicam inter omnes homines. Cæsar dictator enituit huius ductibus undecies Centum nonaginta & duo milia cæsa sunt hostium: nam quantum bellis ciuilibus fuderit: noluit annotari: signis collatis quinquagies & bis dimicauit. M. Marcellum solus supergressus qui nouies & tricies pari modo fuerat præliatus. At hoc nullus celerius scripsit. Nemo uelocius legit. Quaternas etiam epistolas simul dictasse perhibetur: benignitate adeo præditus: ut quos armis subegerat: clementia magis uicerit.

De memoria. Caput.iiii.

Cyrus memoriae bono claruit: qui in exercitu cui numerosissimo praefuit: nominatim singulos alloquebatur. Fecit hoc idem in populo romano. Lucius Scipio. Sed & Cyrrum & Scipionem consuetudine credamus fecisse: Cyneas Pyrrhi legatus postero die qua ingressus romam fuerat & equestrem ordinem: & senatum propriis nominibus salutauit. Rex ponticus Mithrydates duabus & uiginti gentibus quibus imperitabat sine interprete iura dixit. Memoriam ex arte fieri palam factum est: sicut Metrodorus philosophus qui temporibus Diogenis Cynici fuit. In tantum se meditatione assidua prouexit: ut a multis simul dicta non modo sensuum sed etiam uerborum ordinibus detineret. Nihil tamen in homine aut metu aut casu aut Morbo facilius intercipi. saepe perspectum est. Qui lapide ictus fuerat accepimus oblitum litterarum. Messallam certe coruinum post agritudinem quam pertulerat. percussum proprii nominis obliuione: quamlibet alias ei sensus uigeret. Memoriam metus perimit. contra uocis interdum est incitamentum: quam non solum acuit. sed etiam si nunquam fuerit extorquet. Denique cum olympiade octaua & quinquagesima uictor Cyrrhus intrasset Asiae oppidum Sardas: ubi tunc Croesus latebat. Athis filius eius mutus. ad id usque temporis in uocem eruit. uictoris Exclamasse enim dicitur: parce patri meo cyrrhe: & te hominem esse uel calibus disce nostris.

De moribus. Caput.v.

Ractare de moribus superest. Quorum excellentia maxime in duobus enituit. Cato princeps portiae gentis senator optimus: optimus imperator: orator optimus. cum tamen quadragies & quater dixit: diuersis odiorum similitudinibus appetitus semper absolutus. Unde Scipionis Aemyliani laus propensior: quam praeter bona quibus Cato clarus fuit etiam publico amore praecessit. Vir optimus Nafica Scipio iudicatus est. Non priuato tantum testimonio: sed totius senatus sacramento. Quippe quod inuentus dignior non fuit. Cui praecipue religionis crederetur ministerium: cum oraculum moneret accersi deum sacra matris pessimutiae.

De eloquentia. Caput.vi.

Purimi inter Romanos eloquentia floruerunt. Sed hoc bonum hereditarium nunquam fuit nisi in familia curionum: In qua tres serie continua oratores fuere. Magnum hoc habitum est sane hoc saeculo: quo facundiam praecipue & humana & diuina mirata sunt. Quippe tunc percussores Archilochi poetae Appollo. prodidit: & latronum facinus deo coarguente detectum. Cumque Lysander lacedaemonius Athenas obsideret: ubi Sophoclis tragici inhumatum corpus iacebat: Idem tamen liber pater ducem monuit per quietem. ut sepelliri delicias suas sineret. nec prius destitit quam Lysander cognito quis obiisset diem: & quid a numine posceretur: inducias bello daret: usque dum congrue supremis talibus exequa duceretur. pindarum lyricum eo conuiuii loco cui iminebat ruina ne cum ceteris interiret forinsecus eum castor & pollux uocauerunt: inspectantibus uniuersis. Quo effectum est ut solus impendens periculum euaderet. Numeradus post deos. Cn. Pompeius magnus iraturus possidonii domum clarissimi tunc sapientiae professoris percuti ex more a Licetore uenit fores: summissisque fascibus quilibet confecto mithridatico bello. & orientis uictor inuicta propria cessit ianuae litterarum. Africanus prior. Quod enim statuam imponi sepulchro suo iussit

Vticensis Cato unum ex tribunatu militum philosophum alium ex Cypria legatione Romam aduexit: professus plurimum se eo facto senatui & populo Romano contulisse: quauis proauus eius sapissime censuisset graecos urbe pellendos. Dionysius tyrannus uittatam nauem platonem obuia misit. Ipse cum albis quadrigis egredientem e litore accurrens honoratus est. perfectam prudentiam soli Socrati oraculum delphicum adiudicauit pietatis documentum nobilius quidem in Metellorum domo efulsit. sed eminentissimum in plebia puerpera reperitur. Humilis haec atque ideo fame obscurioris cum ad patrem qui supplicii causa claustris penalibus continebatur aegre optinuisset ingressum exquisita sapius a ianitoribus ne forte parenti cibum sumministraret: alere eum huberibus suis deprehensa est. Quae res & factum & locum consecrauit. Nam qui morti destinabatur donatus filiae in memoriam tanti praconii reseruatus est: locus dicatus suo numini pietatis sacellum fuit. Nauis a phrygia gerula sacrorum: dum sequitur uittas castitatis: contulit claudiae principatum pudicitiae. Et sulphitia paterculi filia. M. Fuluii flacci uxor censura omnium matronarum e centum probatissimis haud temere electa est: quae simulachrum Veneris ut Sibyllini libri monebant dedicaret. Quod attinet ad titulum felicitatis. Nec dum repertus est: qui felix censeretur iure debuerit. Namque Cornelius Sylla dictus potius est: quam fuerit felix. Solum certe beatum Cortyna Aglaum iudicauit: qui in angustissimo Arcadiae angulo pauperis soli dominus nunquam egressus paterni cespitis terminos inuenitur.

Italia in ea de lupis: lyncibus: lyncurio lapide: mutis cicadibus: corallio gemma sirtice ueientana gema & Diomedis auibus. Caput. vii.

DE homine satis dictum habeo. Nunc ut ad destinatum reuertamur. ad locorum commemorationem stilus dirrigendus est. Atque ideo principaliter in Italiam cuius decus iam in urbe contigimus. Sed Italia tanta cura ab omnibus dicta est. praecipue. M. Catone: ut iam inueniri non possit: quod non ueterum praesumpserit diligentia. largiter in laudem excellentis terrae materia suppente. Dum scriptores praestantissimi reputant locorum salubritatem. coeli temperiem. ubertatem soli. Aprica collium. Opaca nemorum. Innoxios saltus. uitium olearumque proventus ouilia pecuaria. tot amnes. lacus tantos. bifera uiolaria. Inter haec Vesuium flagrantis animae spiritu uaporatam: tepentes fontibus Baias: Colonias tam frequentes. tam assiduam nouarum urbium gratiam: tam clarum decus ueterum oppidorum: quae primo aborigines. Arunci. Pelasgi. Arcades. Siculi. totius postremo Graeciae ad uenae. Et in summa Victores Romani condiderunt. Ad haec littora quod portuosa. oraque habet patentibus gremiis commercio orbis accommodatas. Verum ne profus intacta uideatur in ea quae minus trita sunt animum intendere haud absurdum uidetur: & parcius depasta leuibus uestigiis inuitare. Nam quis ignorat uel dictam uel conditam a Iano Ianiculum a Saturno latium atque Saturnium. a Danae Ardeam. a comitibus Herculis polydem. ab ipso in campania Pompeios: quia uictor ex Hispania pompam bouum duxerat. In Iyguiria quoque lapidarios campos quod Ione eo dimicante creduntur saxa pluuisse: Regionem Ionicam ab Ione Naulochi filia. quam praecaciter insidiantem uias hercules iteremittit: ut ferunt. Archipena a Marsia rege Lydorū quod hyatu terrae haustum dissolutum est in lacum fucinum. Ab Iasone templum Iunonis argiuae. A pelopidis pisas. A claulao Minois filio daunios: lapygas a lapyge Dardali filio. Tyrrhenos a Tyrrheno Lydiae rege. coram a dardanis. Argillam pelasgis quae primi in latium litte

ras intulerunt. A phalerio argiuo phaliscā: a Phalerio argiuo phalerios phesceninū
quoq; ab argiuis portū ptheniū a phocēsis. Thybur sicut cato facit testimoniū
a Catillo Arcade praefecto classis Euandri sicut Sextius ab argiua iuuentute. Catil-
lus enim Amphiarai filius post prodigialē patris apud Thebas interitum Tydei
aui iussu cum omni foetu uel sacro missus tres liberos in Italia procreauit Tiburtū.
Corā. Catillum: qui depulsis ex oppido Siciliae ueteribus Sicanis a nomine Tibur-
ti fratris natu maximi urbem uocauerunt. Mox in Brutiis ab Vlysse extractum tē-
plum Mineruae. Insula lincea appellata abiecto ibi corpore sirenis ita nominata.
Parthenopea: a Parthenope sirenis sepulchro: quam Augustus postea Neapolim
esse maluit. Praeneste ut zenodotus refert a prenestē Vlyssis nepote Latini filio.
aut ut prenestini sonant libri a Cæculo quem iuxta ignes fortuitos inuenerunt: ut
fama est: Digitiorum sorores Notum est. A philoctete petiliam cōstitutam. Har-
pos & Beneuentum a Diomede: Patauium ab Antenore. Methapontum a pylis.
Sillateum ab Atheniensibus. Sibarim a troezeniis & a sagari Aiadis locri filio Salen-
tinos a sitiis Anconam a siculis Gabios a galatio. & bio siculis fratribus ab heraclis
Tarentum insulam tensam ab Ionibus. Pestum a Dorensibus. A Miscello &
Achaë Crotonam Rhegium a Calcidentibus. Caulonam & Terinam a Crotonicē-
sibus a Naritiis locros. Heretrum a graecis in honorem Herae sic enim lunonē grae-
ci uocant. Aritiam ab Archilocho siculo. Vnde & nomen ut Cassio Heminae pla-
cet tractum. Hoc in loco orestes oraculo monitus simulachrum scythicae dianae quae
de Taurica extulerat prius quam Argos peteret: consecrauit. a zancleis metaurum
locatum. a Locrensis Metapontum: quod nunc Iubo dicitur. Bocus absoluit gal-
lorum ueterem propaginem. Umbros esse. M. Antonius asseuerat hos eosdem.
Quod tempore aquosae cladis imbris superfuerunt. Umbros graece nominatos.
Liciniano placet a Mesappo graeco Mesappiae datam originem. uersam postmodū
in nomen Calabriae: quam in exordio Enotri frater Peucetius Peucetiam nomina-
uerat. par sententia est inter auctores. a Gubernatore Eneae. Appellatum Palinurū
a Tubicine Miseno Misenum: a consobrina: Leucasiam insulam: Inter omnes perspi-
cua conuenit a nutrice Caieta Caietam. ab uxore lauinia Lauinum esse nuncupatū:
quod post Troiae excidium sicuti Cussonius perhibet quarto anno extractum est.
Nec omissum sit aeneam aetate ab ylio capto secunda italicis littoribus appulsum
ut hemina tradit. sociis non amplius sexcentis in agro Laurenti posuisse castra. Vbi
dum simulachrum quod secum ex Sicilia aduexerat dedicat Veneri matri: quae A-
phrodite dicitur a Diomede palladium suscipit: tribusque mox annis cum latino
regnat: socia potestate quingentis iugeribus ab eo acceptis. Quo defuncto sum-
mam biennio adeptus apud numicū apparere desinit. Anno septimo patris indi-
getis ei nomen datū. Deinde cōstitutae: ab Ascanio longa alba: Fidenae: Antiū: Nola
a tyriis ab Euboensibus Cumae ibidē Sybille sacellū ē: sed eius quae rebus romanis
quingagesima olympiade interfuit cuiusq; librū ad Corneliū usq; Syllā pontifices no-
stri cōsulebāt. Tūc enim una cū Capitolio igni absumptus ē. Nā priores duos Tar-
quinio superbo partius praetiū offerēte quā postulabatur ipsa exusserat. Cuius Se-
pulchrum in Sicilia adhuc manet. Delphicā autē Sibillā ante troiana bella uaticina-
tā: Bocus perhibet: cuius plurimos uersus operi suo Homerū inseruisse manifestat

hanc Heriphilem Erithræa. annis aliquot intercedentibus infecuta est: Sibylla que appellata est de scientie parilitate: quæ inter alia magnifica lesbios amissuros imperium maris multo ante præmonuit: quæ id accideret. Item cumanam tertio fuisse: post has loco ipsa æui series probat. Ergo Italia in qua latium antiquum antea a tiberinis hostiis ad usque lyrim amnem pertinebat. Vniuersa consurgit a iugis alpium porrecta ad rheginum uerticem: & littora brutiorum: quo in mare meridiem uersus protenditur. Inde procedens paulatim se apennini montis dorso attolit: extensa inter tuscum & hadriaticum. Id est inter superum mare & inferum. Similis querno folio scilicet longitudine amplior quam latitudine. Vbi longius processit in cornua duo scinditur: quorum alterum Ionium spectat æquor. alterum siculum: Inter quas prominentias non uno margine accessum. Insinuati freti recipit: sed linguis proiectis sæpius a procurrentibus distinctum promontoriis pelagus accipit. Ibi ut passim notemus Arces tarentinæ Scyllacea regio cum Scylleo oppido & Crathe flumine Sillæ patre ut uetustas fabulata est Rhegini saltus. Pestanæ ualles. syrenum saxa: Amænissimus Campaniæ tractus: phlegræi campi. Circe domus. Circeum insula ante circumflua immenso mari nunc æuo nitente addita continenti: diuersamque fortunam a rheginis experta quos fretum medium a Siculis ui abscidit. Formiæ etiã lestrigonibus habitata. Multa præterea polentissimis ingeniis est desertaque præterire quam inferius exequi tutius duximus. Verum Italiæ longitudo quæ ab angusta prætorina per urbem capuamque porrigitur. usque ad oppidum rhegium: decies centena & uiginti milia passuum colligit. latitudo ubi plurimum. cccc. x. Vbi minimum. cxxxvi. Milia. Arctissima est ad portum quem Annibalis castra dicunt. Neque enim excedit quadraginta milia. Umbilicum ut Varro tradit in agro rheatino habet. At solidum spatium circuitus uniuersi uicies quadragies nouies centena sunt: in quo ambitu aduersa locrensi fronte ortus a gadibus finitur. Europe sinus primus. Nam secundus a Latio auspiciatus in agro ceranio metas habet. Ad hæc Italia pado claro est: quæ mons Vesulus superantissimus inter iuga alpium gremio suo fundit Visendo fonte in lygurum finibus: unde se primum padus proruit: submersusque cuniculo rursus in agro lubonensi extollitur. Nulli annium inferior claritate. A grecis dictus Eridanus. Intumescit ex ortu canis: tabefactis niuibus: & lipientibus brumæ pruinis: auctusque aquarum agminibus. xxx. Flumina in hadriaticum defert mare. Est e memorabilibus inclytum & insignitum per omnium ora uulgatum quod per paucæ familiæ sunt in agro Phaliscorum: quos Hirpos uocant. Hi sacrificium annuum ad uontem soractem Apollini faciunt. Idque operantes gestulationibus religiosis impune insultant: ardentibus lignorum struibus: in honorem diuinæ rei flaminis parentibus: cuius deuotionibus mysterium munificentia senatus consul. honorata Hirpis perpetuo omnium munerum uacationem dedit. Gentem Marforum serpentes illa: sam eē nihil mirū a Circe filio. Hi genus ducunt: & de auita potentia debere sibi sciunt seruitiū uenenorū ideoque uenena cōtēnūt. C. Calius cetæ tris filias Angitiam: Medeam & Circen dicit. Circen circæos insedissemōtes carminū maleficiis uarias imaginū facies mētiētē: Angitiā uicina fucino loca occupauisse: ibique salubri scia aduersus morbos resistētē cū desisset hoīem uiuere: deā hitā. Medeā ab Iasone Butroti sepultā: filiūque eius maris ipasse. Sed quis Italia hēat hoc p̄sidiū familiare a ser

7
pentibus non penitus libera est. Denique habitatores ab Amyclis quas antea ami-
cleis graeci condiderunt serpentes fugauere. Illic frequens uipera insanabili morfu:
Breuior haec ceteris: quam in aliis aduertimus orbis partibus: ac propterea dum despe-
ctui est: facilius nocet. Calabria chersidris frequentissima est: & Boam gignit. quem
anguem ad immensam molem ferunt coalescere: Captat primo greges Bubalos et
quae plurimo lacte rigua bos est: eius se uberibus innectit: suctuque continuo sagina
ta longo in saeculo ita funebri satietate ultimo extuberatur: ut obsistere magnitudi-
ni eius nulla uis ualeat. Postremoque depopulatis animantibus regiones quas obse-
derit ad uastitatem cogit. Diuo Claudio principe in loco ubi Vaticanus ager est in
aluo occisae Boae spectatus est solidus infans. Italia lupos habet: qui ceteris similes
non sint. homo quem prius uiderit conticeffit: & anticipatus obtutu nocentis licet
clamandi uoluntatem habeat: non habet uocis ministerium. Sciens de lupis multa
praetereo Spectatissimum illud est quod caudae animalis huius uillus amatorius inest
perexiguus: quem praesentaneo damno abiicit: cum capi metuit: nec habet poten-
tiam nisi uiuenti detrahatur. Coeunt lupi toto anno non amplius dies. xii. Vescun-
tur in famae terra. At hi quos ceruarios dicimus: quauis post longa ieiunia repertas
aegre carnes mandere ceperint. Vbi quid casu respiciant obliuiscuntur. & immemo-
res praesentis copiae eunt quassitum quam reliquerunt satietatem. In hoc animalium
genere numerantur & lynces: quarum urinas coire induriciem pretiosi calculi faten-
tur: qui naturas lapidum exquisitius sunt persequuti. Istud etiam ipsas lynces persenti-
scere hoc documento probatur quod egestum liquorem illico harenarum cumulis qua-
tum ualent contegunt inuidia scilicet ne talis egeries transeat in nostrum usum. Vt
Theophrastus perhibet. lapidi isti succini color est. pariter spiritu attrahit propin-
quantia: dolores renum sedat: medetur regio morbo. Lyguriu graece dicitur. Cica-
dae apud rheginos muta. nec nusquam alibi quod silentium miraculo est: nec in meri-
to: cum uicinaeque sunt Locrensiu ultra ceteras sonitent. Causas Granius tradit. cum
obmurmurarent illic hercule quiescente deum iussisse: ne streperent. Itaque ex eo coe-
ptum silentium permanere: lygusti cum mare fructices procreat: qui quassiper fuerint
in aquarum profundis: fluxi sunt tactu prope carnulento. Deinde ubi in supra attol-
luntur: naturalibus saxis derogati lapides fiunt. Nec solum qualitas illis. sed & co-
lor uertitur. Nam puniceo protinus erubescunt. Ramuli sunt quales arborum uisi-
mus ad semipedem frequentius longos rarum est pendaneos deprahendi. Excuduntur
ex illis multa gestamina. habet autem: ut zoroastres ait: materies haec quandam
potestatem: ac propterea quicquid inde fit habetur inter salutaria. Coralium aliis
dicunt. nam Metrodorus gorgiam nominat. Id est quod resistat typhonibus & ful-
minibus affirmat. Eruitur gemma in parte lucaniae facie adeo iocunda: ut languen-
tes intrinsecus stellas & sub nubilo renitentes croceo colore perfundat. Ea quonia
in littore sirtium inuenta primo est: sirticos uocatur. est & ueientana gemma a lo-
co dicta: cui nigri coloris superficies propria quam ad gratiam uarietatis albi limi-
tes interfecant uenies candidatibus. Insula quae apuliae oram uidet tumulo ac delu-
bro Diomedis insignis est. & diomedaeas aues sola nutrit. Na hoc genus alitis propter
ibi nusquam gentium est: idque solum poterat memorabile iudicari: nisi accederet non omit-
tenda forma illis poene quam fulicis color candidus: ignei oculi: ora dentata: congregatae
uolunt nec sine ratione pergendi duces duae sunt: quae regunt cursum. Altera agmen anteit.

Altera insequitur. Illa ut ductu certum iter dirigat. hæc ut instantia urgeat tarditatē. hæc in meatibus disciplina ē. Cum scetificum adest tempus. rostro scrobes excuāt. Deinde furculis in uersum suppositis imitantur texta cratium sic contegunt subter cauata: & ne operimenta desint: si forte lignorum casus uenti auferant: hanc struem comprimunt terra quam egresserant: cum puteos excuarent. Sic nidos moluntur bifirmi accessu nec fortuito: adeo ut ad plagas cæli metiantur exitus uel ingressus. Aditus qui dimittit ad partus in ortum destinatur. Qui excipit reuertentes uersus occasum est: ut lux & morantes excitet & receptui non denegetur. leuaturæ aluum aduersis flatibus subuolant. quibus proluues longius auferatur. Iudicant inter aduenas: qui si græcus est & propius: accedunt & quantum intelligi datur: uelut ciui blandius adulantur. Si quis erit gentis alterius inuolant. & impugnant. ædem sacrā omni die celebrant studio eiusmodi. Aquis imbuunt plumas: aliisq; impendio madefactis confluunt rorulentæ. ita ædem excusso humore purificant. Tunc pinnulis superplaudunt. Inde discedunt quasi peracta religione. Ob hoc credunt Diomedis socios aues factos. Sane ante aduentum ætholi ducis nomen Diomedæ non habebant. Inde sic dictæ sunt. Italicus excursus per liburnos quæ gens asciatica est procedit in Dalmatiæ pedem. Dalmatia in limitē illyricum: in quo sinu dardani sedes habent. homines ex troiana prosapia in mores Barbaros efferati. At ex altera parte per lygurum oram in narbonensem prouintiam pergit: in qua phocenses quōdam fugati per sarum aduentu Masiliam urbem olympiade quadragesima quinta condiderunt. C. Marius bello cymbrico factis manu fossis inuitauit mare. Pernitiosamq; feruentis rhodani nauigationem temperauit. Qui annis præcipitatus alpibus primo per helueticos ruit occurfantium aquarum agmina secum trahens: auctusq; magno ipso quod inuadit freto turbulentior. nisi q; fretum uentis excitatur. Rhodanus sæuit: & cum serenus est atq; ideo inter tres europæ maximos fluuios & hunc computant. Aquæ quoq; sextiæ eo loco claruerunt quondam hyberna consulis. postea excultæ moenibus. Quarum calor oïum acrior exhalatus per tempora euaporauit: nec iam par ē famæ priori. Si græcos cogitemus: præstat respicere litus Tarentinum. Vnde a promontorio quod aeram phygiam uocant: Achaiam cursum destinātibis citissima nauigatio est.

De insulis. primum de Corsica & cathochite lapide Caput. viii.

Lectendus hinc stilus est terrarum uocant alia: & longum est: ut moratim insularum omnium oras legamus quascunq; promontoria Italica prospectant. Quauis sparsæ recessibus amenissimis: & quodam naturæ spectaculo expositæ non erant omittendæ. Sed quantum residendum est: si dilatis quæ præcipua sunt per quandam desidiā aut pandathariam aut prochyta dicamus: aut ferri feracem uilbam: aut caprariam quam græci ægylon dicunt. aut planasiam. de facie supinitatis sic uocatam. uel ab ulyssis erroribus uel columbariam auiū huius nominis matrem: uel Ithacesiam quæ Vlyssis proditur specula: uel Ennariam Inarimen ab homero nominatam aliasq; non secus latus: Inter quas Corsicam plurimi in dicendo latius circumuecti plenissima narrandi absoluerūt diligētia: nihilq; omissum quod retractari nō sit supuacuum: ut exordiū icolæ lygures dederūt: ut oppida ibi extructa sint. ut colonias ibi deduxerunt Marius & Sylla: ut ipsa Lygustici sinus æquor alluat. sed hæc facestant. Verū ager Corsicanus quod ī eo agro solus edit unicū ē: quē cathochitē lapidē uocat fatu dignissimū: Maior ē cæteris: q; ad ornatū destinatur:

8

nec tam gemina quam cautes. Idem ipositas manus detinet ita seiunctis corporibus adnectens ut cum ipsis hereat: quibus tagitur. Sed ei inest uellus deglutino letiore nescio quid pariat gami. Accepimus democritum abderitem ostentatione scrupuli huius frequenter usum ad probandam occultam naturae potentiam in certaminibus quae contra magos habuit.

Sardinia. In ea de solifuga & herba Sardinia. Caput. .ix.

Sardinia quoque quam apud Thymeum Sandalio te legimus Ichnuchiam apud Crhisippum in quo mari sita sit: quos icolarum auctores habeat satis celebre dictum est. Nihil ergo attinet dicere ut Sardus ab Hercule & Norax a mercurio procreati: cum alter ab libia alter ab usque tarteso hispaniae in hosce fines permeauissent a Sardo terrae a Norace noro oppido nomen datum. Mox Aristaeum regnando his proximam in urbe Corali quam condiderat ipse coniuncto populo utriusque sanguinis seiuges usque ad se gentes ad unum morem coniugasse imperium ex insolentia nihil aspernatas. Sed & hic Aristaeus Iolaum creat: qui ad id locorum agros ibi insedit: praeterea & Ilienses & Locrenses transeamus. Sardinia est quaedam absque serpentibus: Sed quid aliis locis serpens: hoc solifuga sardois agris: animal perexiguum quae araneae forma Solifuga dicta: quae diem fugiat. In metallis argentariis plurima est: nam solum illud argenti diues est. Occultum reptat & per imprudetiam super sedentibus pestem facit: huic incommodo accedit & herba sardonis: quae inde fluuius fontanis prouenit iusto largior. Ea si edulio fuerit uescantibus nervos contrahit: rictu ora deducit: ut qui mortem oppetunt: uelut ridentium facie intereant. Contra quicquid aquarum est uarie comodis seruit. Stagna pisculentissima: hybernae pluuiae in aestiuam penuriam reseruantur. Nam homo sardus opem plurimam de imbrido celo habet hoc collectaneum departitur: ut sufficiat usui: ubi defecerint scaturigines: quae ad uictum usurpari solent: fontes sane calidi & salubres aliquot locis effervescent: qui medelas afferunt: aut solidant ossa fracta: aut abolent a Solifugis insertum uenenum: aut etiam ocularias dissipant aegritudines. Sed qui oculis mendentur & coarguendis ualent furibus. Nam quisquis sacramentum raptum negat: lumina aquis obtrectat: Vbi periurium non est: cernit clarius. Si perfidia abnuat detegitur facinus caecitate: & captus oculis admissum tenebris fatetur.

Sicilia: In ea soli & aquarum memorabilia & de achate lapide. Caput. x.

Si respiciamus ad ordinem temporum uel locorum: post Sardiniam res uocant. Sicula. Primo quae utraque insula in Romanum arbitrium redacta his quidem temporibus facta prouincia est: cum eodem anno Sardiniam. M. Valerius: alteram. C. Flaminius praetor sortiti sunt. Adde quod freto siculo excipitur nomen Sardois maris. Ergo sicilia quod cum primis assignandum est diffusis promontoriis triquetra specie figuratur. Pachinus aspectus in Peloponnesum & meridianam plagam dirigit: pelorus aduersa uespero Italiam uidet. Lilybeus in Africam extenditur. Inter quae peloria praestat temperie soli praedicata quod neque humido in lutum diluatur: neque fatiscat in puluerem siccitate. Ea ubi introrsum recedit: & in latitudinem panditur: tres lacus optinet. Quorum unus quod piscium copiosus est non equidem miraculum duxerim: sed quae ei proximas condensis arbutis inter uirgultorum opaca feras nutriat: & admissis uenantibus per terrenos trames quibus pedestres accessus excipit duplicem piscandi uenandi que praebet uoluptatem. Inter memorabilia numeratur tertium ara sacrum approbat quae in medio

sita breuia diuidit a profundis: quæ ad eam pergitur ex qua curum tenus perueni-
tur. Quod ultra est nec explorari licet nec attingi. Et si fiat: quod id ausus sit: malo ple-
ctitur quâtaque sui partem ingurgitauerit: tantam ita perditum: ferunt quendam in hac alta
que longissimam poterat iecisse lineam eam ut recuperaret dummerso brachio nisi
suum adiuuat cadauer manum factam. Peloritana ora habitatur Colonia Taurome-
nia quam prisci Naxum uocabant. Oppidum messana regio Italiae. oppositum est: quod
rhegium a dehiscendi argumento Rhegium graeci dictitabant pachino multa tynno-
rum inest copia: ac propterea semper captura larga. Lilybitano Lilybaeum oppidum
decus est. Sibyllæ sepulchro. Sicania diu ante troiana bella. Sicanus rex nomen de-
dit: aduectus cum amplissima iberorum manu: post Siculus neptuni filius. In hac plu-
rimi Corynthiorum: Argiuorum: Iliensium. Doliensium: Cretensium confluxerunt.
Inter quos Dædalus fabricæ artis magister principem urbium Syracusas habet:
in qua etiam cum hyberna cõduntur serena nullo non die sol est. Adde quod Arethu-
sa fons in hac urbe est. Eminent montibus æthna & Eryce. Vulcano æthna sacer est.
Eryx ueneri. In Aethnæ uertice hiatus duo sunt crateres nominati: per quos eructatus
erupit uapor: præmissis prius fremitu qui per estuantes cauernarum latebras longo mugitu
intra terræ uiscera diu uoluitur: nec ante se flamarum globi attollunt: quam interni stre-
pitus antecedat: Mirum hoc est nec illud minus quod in illa feruentis nature puicatia mix-
tas ignibus niues præfert: & licet uastis exundet incediis apicis canicies perpetua bru-
malem detinet faciem. Ita inuicta in utroque uiolentia nec calor frigore mitigatur: nec
frigus calore dissoluitur. Sunt & alii montes duo nebrodes & neptunius e neptu-
nio specula est in pelagus Tuscum & hadriaticum. Nebrodi dammarum copia no-
men dedit. Damme & hynnuli gregatim peruagantur Inde Nebrodes Quicquid Si-
cylia gignit siue soli siue hominis ingenio proximum est his: quæ optima iudicantur
nisi quod foetus terræ centuripino croco uincitur: Hic primum inuenta comedia hic &
cauillatio comica in scena stetit: hinc domo archimedes qui iuxta siderum disciplinam
machinarius comedator fuit: hic laiffilla quæ eligere patriam maluit quam fateri. Gen-
tem Cyclopum uasti testantur specus. Lestrigonum sedes adhuc sic uocatur. Ceres inde
magistra factionis fructuaria: hic ibidem capus ætnensis in floribus semper & omni
uernus die. Quæ prope est demersum foramen quo Ditem patrem ad raptus perperi-
næ libere exeuntem fama est lucem ausum. Inter catinam & Syracusas certamen est
de illustrium fratrum memoria: quorum nomina sibi diuersas partes adoptant. Si Cati-
nenses audiamus: Amaphius fuit & Amphimonius. Si quæ malunt Syracusæ Eman-
tiam putabimus & Critonem. Catinensis tamen regio causam dedit facti: in qua se-
cum incedia ætnæ protulissent iuuenes duo sublato parentes euexerunt inter fla-
mas illæsi ignibus: horum memoriam ita posteritas munerata est: ut sepulchri locus
nominaretur campus piorum. De Arethusa & Alpheo uerum est: hætenus quod cõ-
ueniunt fons & amnis fluminum abunde uaria miracula. Dianam qui ad Camerinam
fluit nisi habitus pudicæ hauserit: non cohibet in corpus unum latex Vineus & latex
aquæ. Apud segestanos helbesus in medio flumine subita æstuatione feruet. Ac idem
quauis demissum ætna: nullus frigore anteuertit: hiemereum caelestes mutant pla-
gæ. Amarus denique est: dum in aquilonem fluit dulcis: ubi ad meridiem flectitur.
Quanta in aquis tanta nouitas in salinis Salem agrigentinum si igni iunxeris solui-
tur uisione. cui si liquor aquæ proximauerit crepitat ueluti torreatur: purpuream
ætna mittit. In pachino translucidum inuenitur. Cætera salinarum metalla quæ sunt aut

agrigentino aut centuripis proximantia funguntur cautiū ministerio. Nam illinc
 excidunt signa ad facies hominū uel deorum. Termitanis locis insula est harundi
 num ferax: quæ maxime accommodæ sunt in omnem sonum tiliarum seu præcento
 rias facis: quarum locus est ad puluinaria præcedendi siue uascas: quæ foraminum
 numeris præcentorias anteuertunt: seu puellatorias: quibus a sono clariore uoca
 men datur. siue Gigrucas quæ breuiore licet subtilioribus tamen modis insonant:
 aut miluinas: quæ in accentus exeunt acutissimos. aut lydias quas & coranias dicūt
 uel Corinthias uel agiptias alias uel a musicis per diuersa officia & nomina separa
 tas. In halefina regione fons alias quietus & tranquillus cum filetur. si insonent ti
 biæ exultabundus ad cantū eleuatur: & quasi miretur dulcedinem uocis ultra mar
 gines intumescit. Gelonium stagnum tetro odore abigit proximantes. Ibi & fontes
 duo. Alterum si sterilis sumpserit. facunda fiet: Alterum si facunda hauserit uertitur
 in sterilitatem. Stagnum petrensum serpentibus noxium est: homini salutare. In la
 cu agrigentino oleum supernatat. Hoc pingue hæret. harūdinum comis de assiduo
 uolutabro e quarum capillamentis legitur unguentum medicum cōtra armentarios
 morbos. Nec longe inde collis uulcanius in quo qui diuinæ rei operantur: ligna ui
 tea super aras struit: nec ignis apponitur in hanc congeriem: cum positias intulerint.
 Si adest deus. si sacrum probatur: sarmeta licet uirentia ignem sponte concipiunt:
 & nullo inflagrante halitu ab ipso numine fit incēdium. Vbi epulantes abludit fla
 ma: quæ flexuosis excessibus uagabunda quem contigerit non adurit. Nec aliud est
 q̄ imago nuntia perfecti rite uoti. Idem ager agrigentinus eructat limosas scaturigi
 nes. & ut uenæ fontium sufficiunt riuis subministrandis. ita in hac siciliæ parte solo
 nunq̄ deficiente æterna reiectatione terrā terra euomit. Achatem lapidem sicilia pri
 mum edidit in achatis fluminis ripis repertum. non uilem cū ibi tātum inueniretur.
 Quippe inter scribentes eum uenæ naturalibus sic notant formis: ut cum optimus
 est: uarias præferat rerum imagines. Vnde Anulus pyrrii regis qui aduersus roma
 nos bella gessit: non ignobilis famæ fuit. Cuius gēma achates erat. In quo nouē mu
 sæ cum insignibus suis singulæ & appollo tenens cytharam uidebantur non impres
 sis figuris sed ingenitis. Nunc diuersis locis apparet. Dat creta quem coralli achatē
 uocant corallio similem: sed illitum guttis auro micantibus. & scorpionum. ictibus
 resistantem. Dat India reddentem nunc nemorum nunc animalium facies. Quem ui
 disse oculis fauet: quiq; intra os receptus sedat sitim. Sunt & qui uisti redolent mir
 rhæ odorem. Achates sanguineis maculis irrubescit. Sed qui maxime probantur ui
 tream habent perspicuitatem ut Cyprius. Nam qui sunt facie cerea abundantes tri
 uialiter negliguntur. Omnis ambitus huius isulæ clauditur stadiorū tribus milibus.

De Insulis Vulcaniis. Caput. xi.

 N freto siculo ephestiae isulæ. xxv. Milibus passuum ab Italia ab sunt. Ita
 li uulcanias uocāt. Nam & ipsæ natura soli ignea p̄ occulta cōmertia aut
 mutuuantur ætnæ incendia aut subministrāt: hic dicta sedes deo igniū: nu
 mero septem sunt. Lypare nomen dedit rex Lyparus: qui eam ante æolum rexit. Al
 terā. Hierā uocauerunt ea p̄cipue uulcano sacrata est. & plurimū colle eminentissimo
 nocte ardet. Strongile tertia Eoli domus: uergitur ad solis exortum: minime angu
 losa: quæ flamis liquidioribus differt a cæteris. Hoc efficit: q̄ ex eius fumo potissi
 mum incolæ præsentiscunt: quinā flatus in triduo sunt futuri. Quo factum ut æo
 lus rex uentorum crederetur Didimen ericufam Phenicufam euonymon quoniam

similes sunt dictas habemus.

Europæ sinus tertius. In eo de Græciæ locorū admirabilibus: de fluminibus de fontibus & insignibus & aliis in ea. Caput. xii.

Tertius Europæ sinus incipit a cerauniis montibus: desinit in hellepontum. In eo apud molossos ubi Dodonei Iouis templum est. Tomarus mons est. Circa radices. nobilis cētum fontibus ut I eophompo placet. In epyro fons est sacer. frigidus ultra omnes aquas & spectata diuersitatis. Nam in eum ardentem si immergas facē. extinguit. si procul ac sine igne admoueas suo apte ingenio inflammat. Dodona ut Maro dicit sacra est. Delphis cefisso flumine: castalio fonte parnasi iugis celebris Acarnania aracyntho eminent. Hanc ab ætholia pindus diuidit: qui Acheloum parit cum primis græciæ annibus præditum ueteri claritate. Nec mirum: cum inter calculos quibus ripæ eius micant inueniatur Galactites: qui scrupulus ipse ater si teratur: reddit succum album ad lactis saporem. feminis nutritibus illigatus fecundat hubera. Subnexus paruulis largiusculos haustus facit saluarum. Intra os receptus liquefcit. cum soluitur tantum memoriæ bonum perimit. Quem post Nilum Achelous dat nec alter alius propter oppidum patras Odeffa locus nouem collium opacitate umbrosus: & radius solis ferme inuisus: nec aliā ob causam memorabilis. In laconia spiraculum est tanaron promontorium aduersum Africæ. in quo fanum Metymnei Arionis: quem delphine eo aduectum imago testis area ad effigiem casus & ueri operis expressa ære. p̄terea tempus signatū olympiade enim undetricesima qua ī certamine siculo idem Arion uictor scribitur: id ipsum gestum probatur. Est & oppidum tanaron nobili uetustate. præterea aliquot urbes: inter quas leuctræ non obscuræ iam pridem Lacedæmoniorum fœdo exitu: Amycle silentio suo quondam pessumdata. Sparta insignis cum pollucis & Castoris templo. Tum etiam Otriadis illustris uiri titulis therapne. Inde primum cultus dianæ. pitana: quam Archesilaus stoicus. Inde ortus prudentiæ suæ merito in lucē extulit. Antia & Cardamila ubi quondam fuere Thyra nunc locus dicitur: In quo anno. xvii. Regni Romuli iter laconas & argiuos memorabile fuit bellum. Nā Taygeta mons et flumen Eurotas notiora sunt q̄ ut stilo egeant. Inachus Achaia amnis argolicum secat tractum: quem res Inachus a se nominauit: qui exordium argiæ nobilitati primus dedit. Epidauros decus est æsculapii sacellum. cui incubantes egritudinum remedia capeffunt monitis somniorū. Pallateū Arcadiæ oppidū qđ pallatio nostro per Euandrum arcada appellationem dederit fat est admonere: in qua montes cylenæ & lycaus Mænelus etiam diis alumnis inclaruerūt: inter quos nec herymanthus in obscuro est inter flumina: herymanthus herymátho monte demissus est: & Ladon ille herculis pugnae hic plane clarescūt. Varro perhibet fontem in archadia esse: cuius interimat haustus. In eadem terrarum parte de auibus hoc solū esse nō indignum relatu comperimus: q̄ cum aliis locis merula furua sit: circa cyllenem cãdidissima est. Nec lapidem spreuerimus: quem Archadia mittit. Albesto nomen est: ferri colore. Hic accesus semel extingui nō pōt: In megarensiū sinu Isthmos exit ludis quinquenalibus & delubro neptuni inclytus. Quos ludos ea propter institutos ferūt: q̄ sinibus quinq; pelopenessi ora abluūtur. A septentrione Ionio: ab occidente siculo. a brumali occidēte ægeo: a solstitiali oriēte mirthoo. a meridie cretico. Hoc spectaculum per Cypselum tyrannum intermissum corynthii olympiade quadragesima nona solēnitati pristinae reddiderunt Cæterum peloponesson Ape-

lope Rege datum nomen indicio est. Ea ut platani folium recessibus & prominentiis figurata diuortium facit inter Ionium & aegaeum quatuor non amplius milibus decurrens utrumque littus excursu tenui quem Isthmon dicunt ab angustiis. hinc Hellas incipit: quam proprie ueram uolunt esse gratiam: quae nunc Attica acce prius dicta. Ibi Athenae cui urbi saxa schyronia propinqua sunt porrecta sex milibus passuum ob honorem uictoris Thesei: & memoriam nobilis poenae sic nominata. Ex istis rupibus Ino se cum palamone filio in profundum praecipitem iaculata auxit maris numina. Nee atticos montes in partem tacebimus. est Icarus. est Briseus. est Licabeus & aegialus. Sed hymeto merito ac iure attribuitur principatus: quod apprimis florulentus eximio mellis sapore & externos omnes & suos uincit. Calirhoen stupent fontem. nec ideo Crunefon fontem alterum nullius rei numerant. Atheniensibus iudicii locus est Ariopagus & Marathon campus: factus memorabilis opinione praelii cruentissimi. Et multae quidem insulae obiacent Attice continenti. Sed suburbanae feruae sunt Salamis. sunium: chios. choos. quae ut Varro testis est subtilioris uestis amictula arte lanificae. scientiae prima inornatum foeminarum dedit. Boetia thebis eminent. Thebas condidit Amphion non quod lyra saxa duxerit. Neque enim par est id ita gestum uideri: sed quod affatus suauitate homines rupium incolas & in cultis moribus rudes ad obsequii ciuilem pellexit disciplinam. Urbs ista numinibus apud se ortis gloriatur ut perhibent qui sacris carminibus Herculem & liberum celebrant. Apud thebas helicon lucus est. citheron saltus. hamnis hismenus. fontes Arethusa: edipodia praesamathe dirce. sed ante alios Aganippe. & Hippocrene. Quos cadmus litterarum primus repertor: dum rimatur quae nam adisset loca: quoniam equestri exploratione primus deprehendisset: incensa est licentia poetarum: ut pariter utrumque uulgareret. scilicet quod eorum alter alitis equi ungula sollicitatus foret: alter potatus facundia aias irrigaret. Et quod aperta foret alitis equi ungula: & quod poti inspirationem facerent litterariam. Euboea insula laterum obiecta efficit Aulidis portum quae siculis traditur graiae coniurationis memoria. Boetii idem sunt: qui leleges fuerunt: per quos defluens Cephissus amnis se in maria codit: In hac continentia Opuntius sinus: laryssa oppidum. Delphi amne quoque in qua Amphiarai fanum & fidiacae signum dianae. Varro opinatur Duo in Boetia esse flumina natura licet se pari miraculo tamen non discrepante: Quorum alterum si ouillum pecus debibat: pullum fieri coloris quem induerit. Alterius haustu quaecumque uellerum furua sunt. in candidum uerti. Addidit etiam uideri ibi puteum pestilentem: cuius liquor qui hauserit: bibit mortem. Perdices sane cum ubique liberae sint ut aues uniuersae: in boetia non sunt: nec cum uolant sui sunt iuris. Sed in ipso aere quas transire non audeant metas habent. Inde ultra notatos iam terminos nunquam exeunt: nec in atticum solum transmeant. Hoc boetiis proprium. nam quae communia sunt omnibus generatim post persequemur. Concinnantur a perdicibus nidi munitione solerti praualida. Spineis enim fructibus ac surculis receptus suos uestiunt: ut animalia quae eas infestant arceantur asperitate surculorum Ouis stragulum puluis est atque clanculo reuertuntur. ne iudicium loci conuersatio frequens faciat. plerumque faminae transuehant partus: ut mares fallat quod eos impatientius affligunt sapissimae adulantes. Dimicatur circa conubium: uictosque credunt faminarum uice uenerem sustinere. Ipsas libido sic agitat ut si uentus a masculis flauerit: fiant praegnantem odore Tunc si quis hominum ubi incubat propinquabit egressae matres uenientibus sese sponte offerunt: & si mulata debilitate uel pedum uel alarum quasi statim capi possint: egressus fingunt tar-

diiores. hoc mēdatio sollicitat obuios: et eludūt: quoad p̄uēcti longius a nidis auo-
centur. Hoc in pullis studiū segnius ad cauendū. Cū enim uisos se p̄sentiscunt: resu-
pinati glebulas pedibus attollunt: quarū obtētū tam callide p̄teguntur: ut lateant
etiam deprehensi.

Thessalia de olympo monte & oculo philippi regis. Caput. xiii.

Thessalia eadē ē & harmonia: quā homerus Argos pelasgi cognominat:
Vbi genitus ē hellena quo reges hellenes noīati: huius a tergo Pyeria ad
Macedoniā p̄tenditur: quæ deuicta sub Macedonū uenit iugum. Multa
ibi oppida: flumina multa. De oppidis egregia sunt phthia: Laryssa: thessalia & the-
ba. De ānibus peneus: q̄ p̄ter ossam olympūq; decurrēs collibus dextra laeuq; mol-
litur curuis nemorosis cōuallibus: thessalia facit q̄ & tēpe dicūt: undiq; aptioribus
magnesiā interluēs in thermeū: sinū cōditur. Thessaliae sunt Pharsalici cāpi: in q̄bus
ciuiū in tonuerunt p̄cella. Ac ne in mōtes notos eamus pindū & Othryn celebrā-
tur: q̄ laphitarum originē p̄sequūtur: Ossa quos cētaurorum fabulis imorari iuuat:
pelion aut nuptiale cōuiuū. Thetidis atq; pelei ī tātū noticiā obtulit: ut taceri de
eo magis mirum sit. Nā olympū ab homero nō p̄ audaciā celebratum docent: quæ
in eo uisuntur. primum excellēti uertice tātus attollitur: ut summa eius cælum acco-
lā uocent. Ara ē in cacumine Ioui dicata: cuius altaribus si qua de extis īferuntur nec
diffantur uētosus spiritibus: nec pluuiis diluuntur. sed uolente altero anno cuius-
modi relicta fuerint eiusmodi repiuntur. Et oībus tēpestatibus a corruptelis aurarū
uindicatur: q̄cqd semel ē deo cōsecratū. Litteræ in cinerē scriptæ usq; ad alterā annī
cerimoniā p̄manent. In regiōe Magnesia othmona oppidum situm ē: quod cū obsi-
deret philippus. Alexātri macedonis magni pater: dānatus est oculo iactu sagittæ:
quā iecerat Aster oppidanus inscriptā suo noīe loca uulneris noīe quē petebat. po-
pulū istum callere artē sagittariā credere possumus: uel de philotete: quoniā moeli
bæa in hoc pede cōputatur. Sed ne transeamus p̄asidium poetarum fons Libethri-
us & ipse magnesiæ est.

Macedonia cum regibus & lapide peante. Caput. xiiii.

Qui Edonii quondā populi: quæq; mygdona erat terra aut pierium solū
uel Hæmathium nunc oē uniformi uocabulo macedonica res ē: & parti-
tiones q̄ spāliter antea se iungebātur: macedonio nomini cōtributæ factæ sunt cor-
pus unū. Igitur Macedoniā p̄cingit Thracius limes. meridiana Thessaliae. Epirotæ
tenēt a uesperali plaga: dardani sunt et Illyrii. qua Septētriōe tenditur p̄æonia ac pa-
plagonia p̄tegitur. A triballis mōtanis excessibus aq̄lonio frigori obiecta. Inter ip-
sam & Thraciā Strymon amnis facit terminū q̄ ab hæmi iugis irrigat. Verū ut sileā
aut Rhodopen Mygdoniū montē: aut Athon classibus p̄ficis nauigatum: cōtinen-
tiq; abscissum mille q̄ngentorum passuum lōgitudine: Simul de auri uenis & argēti
quæ optimæ in agris Macedonum & plurimæ eruuntur. Orestidæ populi sunt: q̄ ut
Orestidæ dicerentur: inde ceptum. a Mycenis p̄fugus matricida cum abscessus lon-
gius destinasset: natum sibi in hæmathia paruulum de Hermiona quā in oēs casus
sociā adsciuerat hic mandauerat occulēdum: Adoleuit puer in spiritu regii sangui-
nis nomē patris suis referens. Occupatoq; q̄cqd eēt quod p̄cedit in Macedonicum
sinum & hadriaticum salum terrā cui īperitauerat orestidē dixit. Admonet phlagra
ubi ante quā oppidum fieret rumor est militiam mundi dimicatā cum gigantibus.
Ut penitus persequamur quātis p̄bationibus ibidem Imperii inditia: diuinæ expe

11
ditiōis in hoc seculo perseverauerit: Illic si quādo ut accidit nymbis torrentes exci-
tantur: & aucta aquarū pondera ruptis obicibus: ualentius se in cāpos ruūt: eluio-
ne ossa etiā nunc ferunt detegi: quæ ad instar corporis sunt humani: sed mō gran-
diore. quæ ob enormem magnitudinē monstroſi exercitus iactitant extitisse: idque
adiuuatur argumento saxorū immanium: quibus oppugnatū coelum crediderūt. Per-
gam ad residua: quæ in Thessaliā & Hæmoniam porriguntur. Sunt enī erectiora quā
usquā p̄ceritas montana attolli ualet. Nec est in terris oibus: quā merito ad istas emi-
nentias cōparetur. quippe quas solas diluuialis irruptio cū uniuersa obduceret hu-
mido situ in accessas reliquit. Durant uestigia nō languidæ fidei: quibus apparet hos
locos superstites undosæ tēpestatis fuisse: Nam in latebrosissis rupium cauaminibus
quæ fluctuum cōfligiis tunc adesa sunt rediuiue Cōchiliorū teste resederunt. et alia
multa quæ affatim mari incito expuuntur. Ita ut sint licet facie mediterranea: appa-
rent tamē specie littorali. Nunc de incolis reddā. Hæmatius quā primus in hæmathia
accepit principatum: seu quia indago originis eius æuo disperit: seu quia alta res ē:
genuinus terræ habetur. Post hunc in macedoniis exortum hæmathiæ nomē perſi-
tit. Sed macedo deucalionis maternus nepos: qui solus cū domus suæ familia morti
publicæ superfuerat: uertit uocabulū. Macedoniāque a se dixit. Macedonē Caranus
insequitur dux peloponnessiacæ multitudinis: qui iuxta respōsum datum e deo ubi
caprarum pecus resedisse aduerterat: urbem condidit. quā dixit ægeas In qua sepeli-
ri reges mos erat. nec alter excellentium uirorum bustis apud Macedonas priscus
dabatur locus. Succedit Carano perdica. secunda & trigesima olympiade primus in
Macedonia rex nominatus cui Alexander Amynthæ filius diues habitus est. Nec i-
merito. Ita enim affluenter successus eius ampliandis opibus proficiebant. ut ante
oēs Appollini delphos Ioui helidem statuas aureas dono miserit Voluptati aurium
indulgentissime deditus: sicut plurimos: qui fidibus sciebant dum uixit in usum ob-
lectamenti donis tenuit liberalibus. Inter quos & pindarum Lyricum. Ab hoc Ar-
chelaus regnū excipit prudens rei bellicæ. naualium etiā. cōmentor præliorum. Is Ar-
chelaus in tantum litterarum mire amator fuit. Vt Eurypidi Tragico cōsiliorū sum-
mam crederet. Cuius suprema non contentus prosequi sumptu funeris. crinem ton-
sus: ē & marorem quem animo cōceperat uultu publicauit. Idem Archelaus phithi-
as & olympiacas palmas quadrigis adeptus. græco potius animo quā regali gloriam
illam præse tulit. post archelaum Macedonica res dissensione lactata in Amynthæ
regno stetit. cui tres liberi. sed Alexander patri succedit. Quo exempto perdica pri-
mo data copia regiæ potestatis adipiscendæ. qui obiens hæreditarium regnum fra-
tri philippo reliquit. Quē captum oculo dextro apud Mothonam supra diximus:
cuius debilitatis omen præcesserat. Nam cum nuptias ageret acciti tibicines carmen
cyclopeum quasi de colludio cōcinuisse tradūtur. Hic philippus magnum procreat
Alexandrum. quālibet olympias Alexandri mater nobiliorem ei patrem acquirere
affectauerit: cum se coitu draconis grauidam afflirmaret. Ita tantum ipse egit: ut deo
genitus crederetur. peragrauit orbem rectoribus Aristole & Calistene usus: subegit
Asiam. Armeniam. Hiberiam. Albaniam. Capadociam. Syriam. Aegiptum. Taurum.
Caucasumque transgressus est. Bactras domuit. Medis & persis imperauit. cepit Indiā
emenſus omnia: quæ liber & Hercules accesserant. forma supra hominem augustio-
re: ceruice celsa: latis oculis: & illustribus malis ad gratiam rubescentibus: reliquis cor-
poris liniamentis non sine maiestate quadam decorus. Victor omnium uino & ira

uictus Sicut morbo uolentia apud Babylonem humilior q̄ uixerat fortuna exem-
ptus est: post quem qui fuerunt magis ad segetem romanae gloriae: q̄ ad hereditate
tati nominis ortos iuenimus: Macedonia lapidem gignit. quem peniten uocat. huc
eundem & concipientibus & parientibus opitulari fama prodiga est. Circa Tyresiae
sepulchrum plurimus inuenitur.

De Thracia & Thracum moribus. In ea de gruibus & harudinibus. & Isthmon. Ca. xv.

Nunc in Thraciam locus est pergere et ad ualidissimas Europae gentes ue-
la obuertere. Quas qui sedulo experiri uelint non difficulter deprehend-
det: thracibus barbaris inesse contemptum uitae ex quadam naturalibus
sapietiae disciplina. Concordant omnes ad interitum uoluntarium: dum nonnulli eo-
rum putant obeuntium animas reuerti. Alii non extinguunt. sed beatas magis fieri. Apud
plurimos luctuosa sunt puerperia. Denique recentem natum flatu parens excipit. Con-
tra uersum laeta sunt funera: adeo ut defunctos gaudio prosequantur. Vxoribus nu-
mero se uiri iactant: & honoris loco ducunt multiplex coniugium. Quae foeminae
tenaces sunt pudicitiae: defunctorum insiliunt coniugum rogos: & quod maximum
insigne ducunt castitatis praecipites in flamas eunt. Nupturae non parentum arbitratu
transcunt ad maritos: sed quae praeter ceteris specie ualent subtaxari uolunt: & licet
taxationis admissa non moribus nubunt sed praemiis. Quas formae dedecus dotibus
emunt: quibus coniungantur. Vterque sexus epulantes focos ambiunt haerbarum quas
habent semine ignibus superiecto. Cuius nidore percussi pro laticia habent imita-
ri ebrietate sensibus habetatis. De ritu ista sufficiunt. de locis & populis quae sequun-
tur. Strymonem accolunt dextro latere. Dense lateque Bessorum quoque multa nomina
adusque Nestum amnem: quae radices pangae circumfluit hebrum othrysurum solum fundit: quae flu-
uius excurrit inter priantas: dolangos: thynnos: chopylos: aliosque barbaros tangit.
& Cyconas. Deinde haenus sex milibus passuum arduus: cuius aduersa Moesi: Ge-
thae: Sarmathae. Scythae: & plurimae insidunt nationes: ponticum littus Sitonia ges opti-
net: quae nato ibi Orpheo uate decus addidit nominis: Quae siue sacrorum siue cantum secre-
ta in sperchio promontorio agitatae tradunt. Deinde stagnum Bystonium. nec longe re-
gio maronea: In qua Tyrida oppidum fuit equorum. Diomedis stabulum. sed cessit aeo
solumque turris uestigium adhuc durat. Inde non procul urbs Abdera: quam Diomedis so-
ror & condidit: & a se sic uocauit. Mox Democriti domus physici ac si uerum dicitur
ideo nobilior. haec Abderam olympiade prima & tricesima senio collapsam Clazo-
menii ex Asia ad maiorem faciem restitutam oblitteratis quae praecesserant nominis suo uindica-
uerunt. Locum Doriscum illustrem reddidit Xerxis aduentus quod ibi recensuit militibus
sui numerum. polydori tumulum ostendit haemus in parte quam Aratores Scythae cele-
brant. Quondam urbem Caramam caciton uocant barbari. Unde a gruibus py-
gmeos ferunt pulsos. Manifestum sane est in septemtrionalem plagam hyeme: grues
frequentissimas conuolare. Nec piguerit meminisse: quatenus expeditiones suas
dirigant & sub quodam militiae eunt signo: & ne pergentibus ad destinata uis fla-
tuum renitatur. Harenas deuorant: sublatisque lapillis ad moderatam grauitatem
faburrantur. Tunc se tollunt in altissima ut de excelsiore specula metentur:
quas petant terras fidens meatu praeter cateruas. Volatus desidiarum castigat: uo-
ceque cogit agmen. Ea ubi obraucata est succedit alia. Pontum transiturae angu-
stias captant. Et quidem eas promptum est oculis deprehendere: quae inter tauri-
cam sunt & paphlagoniam idest inter carambim & crium & Methapontum. Cum trans

12
mediū alueū aduētasse se sciunt: scrupulorū sarcina pedes liberant. Ita nauā p̄dide-
runt cōpluere saepe ex illo casu saxatili: harenas nō prius euomunt quā securae sedis
suae fuerint. Concors cura oīum primo fatigatis adeo ut si qua defecerit: congruant
uniuersae: Lassataeque sustolāt usque dum uires otio recuperētur. Nec in terra cura se-
gnior excubias nocte diuidūt: ut ex somnis sit decima queque. Vigiles ponduscula di-
gitulis amplectūtur: quae si forte exciderit somnū coarguāt. Quod cauēdū erit: clā-
gore indicant: atque in illis p̄dit color: nigrescūt senectute. Veniamus ad p̄monto-
rium cerasrison byzatio oppido nobile antea lygos dictū: quod a dyrachio abest se-
ptingentis undecim milibus passuū. Tantū enim patet inter hadriaticū mare & p̄-
pontidē. In cenēsi quoque regione nō longe a flauiopoli Colonia Bitiae oppidum
quondā hara Therei regis: nunc inuisum & iacessum hyrūdinibus & deinceps ali-
tibus aliis: quāque & thebas quae illa menia saepius capta sunt aspernentur subire. Nam
iter caetera habere illas quoddā p̄scium inde noscitur: quod lapsura nō petūt culmina
& aspernātur peritura quo quomodo tecta. Minime certe a diris auibus ip̄etuntur:
nec unquā praeda sunt ut sacrae cibos nō sumūt residētes: sed in aere capiūt escas &
hauriūt. Alter Isthmos in Thracia est similibus angustius & pari latitudine arcti ma-
ris: cuius littora urbes utriusque secus ostētant p̄pontidis ora insignis pacti Emalanen-
siū. Cardiaque: quae in cordis facie sita sit: dicta cardia est. Ille autē magnus hellepontus
stringitur in stadia septē: quibus ab europa asiaticā plagā uindicat: hic quoque urbes
duae Abydos Asiae & Sestos Europae: deinde cōtraria iter se p̄mōtoria mastusia cher-
sonessi ubi finitur europae sinus: tertius segaū Asiae: in quo tumulus ē cynnoseme di-
ctus hecubae sepulchrū: & turris p̄thesilai delubro data: finibus thraciae a septētrio-
ne Ister ostēditur: ab oriēte p̄otus: ac p̄pontis a meridie aegaeum mare.

De Claro insula & mirabilibus quae in Creta sunt & de Caristo & Delo & Di-
luio & coturnicibus. Caput. xvi.

Inter Tenedū & Chiū ē Claros insula qua aegaeus sinus p̄aditur ab dextra
Antadrū nauigatibus: saxū ē hoc enī uerius quā insula meruit cognominari:
id quoniā uisentibus p̄cul caprae simile creditur: quā graeci aegā nūcupāt.
Aegaeus ab ea sinus dictus ē. A phalario corcyrae p̄montorio ad nauis effigiē sco-
pulus eminet: in quē trāfiguratā Vlyssis nauem crediderūt. Cythera quae a Malea
abest quinque milibus passuum p̄phyris antea nomen fuit.

Rotinus ē Cretā dicere quā absoluere ī quo mari iaceat. Ita enī circūflui illi
us noīa graeci p̄miscuerūt: ut dū aliis alia īferūt poene oblimauerūt uniuersam.
Quantam possimus tamen in designanda fide operam locabimus
ne quid hāreat sub ancipiti. Inter ortum porrigitur & occasum tractu longissimo:
hinc graecia inde cyrenis obiacentibus. A septemtrione aegaeis & suis idest creticis
aestibus uerberatur. Ab austro libycis undis perfunditur & aegyptiis constipata cen-
tum urbibus sicuti perhibent: qui prodige linguam largiti sunt sed magnis & am-
bitiosis oppidis. Quorum principatus est poenes Gortynam Cydoneam Gnoson
therannas: scylioson: dosiades eam a crete nymp̄ha hesperidis filia: Anaximan-
der a crete rege curetum Creteseriam prius dictam mox curetum: nōnulli etiam a tē-
perie coeli Macaronesson appellatam prodiderūt: prima mari potuit nauibus & sa-
gittis: prima litteris iura iunxit: pyrrhico repertore. Equestres turmas prima docuit
lasciuas uertigines implicare. Ex qua disciplina bellicae rei ratio conualuit Studium
musicum inde coeptum: cum Idaei dactali modulōs crepitu ac tinnitu aeris de-

pransos in uersificum ordinem trāstulissent. Albet iugis mōtiū dictinei & Cadisti: qui ita excandescunt: ut eminus nauigantes magis putēt nubila: præter ceteros. Ida est: qui ante solis ortum solem uidet. Varro in opere quod de littoralibus est etiā suis temporibus affirmat sepulchrum Iouis ibi uisitatum. Cretes Dianam religiosissime uenerantur Britomartem gentiliter nominantes: quod sermone nostro sonat uirginē dulcem: ædem numinis præter quā nudus uestigio nullus licito ingreditur. Ea ædes ostentat manus Dædali Gortynam amnis leneus præterfluit: quo Europā tauri dorso gortyni ferunt uectitatam Hideni gortyni & ad hymnū colunt Europæ fratrem ita enim memorant. Videtur hic & occurrit sed die iam uesperato angustiōri se facie uisendū offerens Gnosii Mineruam ciuem deam numerat: primumq; apud se fruges satas affirmant audacter: cum Atticis contēdentes. Ager creticus siluestrium caprarum copiosus est: ceruo eget. Lupos uulpes aliaq; quadrupedum noxia nusquā educat. Serpens nulla larga uitis: mira solis indulgentia arborū prouentus abundantes. Nam in huius tantum insulæ parte repupulāt cæsa cupressi: herba ibi est: quæ Alimos dicitur ea admorsa diurnā famem phibet: proinde & hæc cretica est: pharágium aranei genus est. Si nissum querā nulla uis corporis: si potestātē ictū hominem ueneno interficit. Lapis quoq; idæus dictylus dicitur: insulæ istius aluminos coloris ferrei humano pollici similis. Auem noctuā Creta nō habet: & si inuehatur: emoritur. Caristos aquas calentes habet quas elopias uocant. Et Caristias aues quæ flāmas ipune inuolant. Carbasa etiam quæ inter ignes ualent. Chaleis eadem habita est apud priscos ut Callidemus auctor est: are ibi primū reperto. Tytanias in ea antiquissime regnasse ostendunt ritus religionū. Bryareo enim rem diuinam caristii faciunt: sicut Aegæoni calchidēdes. Nam omnis ferme Euboea tytanū fuit regnum: Cycladas autūnant inde dictas: quia licet spaciis longioribus a delo p̄iectæ in orbē tamen circa delum sitæ sunt. Orbem cyclon grai ferunt. Chios homeri tumulo ceteras antecedit. Meminisse hoc loco par est post primū diluuiū Ogygii tēporibus notatū: cum nouem & amplius mēsis diem cōtinua nox inumbrasset: Delon ante oēs terras radiis solis illuminatam sortitāq; ex eo nomen: q̄ prima reddita foret uisibus. Inter Ogygium sane & Deucalionem mediū æuum. Dcc. ānis datur. Eadē est & Orthygia: quæ clarissima est in cycladū numero multifarie traditur. Nunc austeria a cultura apollinis: nunc a uenantibus lagya: uel Cyntho: p̄ripile etiam quoniā tabula ibi & ignis inuenta sunt. In hac primū uisæ Gothurnices aues quas orthygias Græci uocant: has easdem in latonæ tutela estimant cōstitutas: nec semper apparent: adueniendi habent tempora æstate depulsa. Cum maria tranant impetus differunt ex metu spatii longioris uires suas nutriunt tarditate. Vbi terram persentiscunt: coeunt cateruatim deinde globatæ uehementius properant. Quæ festinatio plerūq; exitium portat nauigantibus. Accidit enim in noctibus ut uela insidant ut impulsis funibus alueos inuertant: austro nunquā exeunt. Nam metuūt uim flatus tumidioris plurimum se Aquilonibus credunt: ut corpora pinguiuscula atq; eo tarda facilius proueat siccior & uehementior spiritus. Orthygometa dicitur: quæ gregem ductitat: eandem terræ proximantem accipiter speculatus rapit. Ac p̄pterea opera est uniuersis: ut sollicitent ducem generis externi: per quā frustrentur prima discrimina. Cibos grauissimos habēt semina uenenorum. Quam ob causam eas damnauere prudentium mensæ. Solum hoc animal præter hominem morbum patitur comitiale.

Euboea tam modico astu diuidua est a Boetiae continēti: ut dubitandū sit an numerari inter insulas debeat. Nam late q̄ uocant terreponte iūgitur & p̄ fabricā breuissimā machinā aditur pede: ceneo p̄mōtorio uadit in septētrionē: duobus aliis in meridiē extenditur. Quorū gerestos spectat Atticam Caphareus p̄minet in helespontū. Vbi post Ilii excidiū argiuam classē uel Mineruē ira: uel q̄ certior p̄dit hystoria sydus arcturi grauibus affecit casibus.

De Paro Insula. Caput. xix.

MArmōre paros nobilis ab delo oppido frequentissime prius tamen Minoia q̄ paros dicta: nam subacta a Minoe quoad in creticis mansit legibus Minoiā loquebatur: p̄ter marmora dat & Sardā lapidē: q̄ marmore q̄dem p̄stat inter gēmas uero uilissimus dicitur Naxon a delo duo de uiginti milia passuū sepant: in qua Strongile oppidū Sed naxos Dionysias q̄ naxos prius dicta: uel quia hospita libero patri: uel quod fertilitate uitiū uincat ceteras. Sunt praeterea cyclades plurimā: sed in supradictis praecipuū est: quod memoria debeat.

DE Sporadibus est & Icaros: quae Icaro mari nomen dedit: haec inter Samum & Miconū p̄currentibus saxis in hospita ac nullis finibus portuosa ob inhumana littora infamis est: Vult ergo Varro Icarū certe ibi naufragio interisse: & de exitu hoīs ipositum nomen loco. Nā in Samo nihil nobilius q̄ Pythagoras ciuis. Qui mox offensus statu tyrānico relicta domo patria a Bruto cōsule qui reges urbe exegit Italiā aduectus est. Melos quā Calimachus Mellanidā dixit: oīum insularum rotundissima est: iuxta aoliam: Nam a carpatusia aqua carpathium sinum dicimus. Nunq̄ ita caelū nubilum est: ut in sole Rhodos nō sit. Lemni Vulcanū colūt: ideo in Lemno metropolis Ephestia: praeterea oppidū myrrhinā: cuius finibus mons Athos in macedoniā umbrā iacit. Quod frustra inter miracula notauerunt: cū Athos a Lemno sex & octoginta milibus passuū separetur. Est sane athos sublimis adeo: ut altior estimetur: q̄ unde ibres cadunt. Quae opinio eo fidē cōcepit: q̄ in aris quas cacumine sustinet nunq̄ cineres eluūtur: nec qcq̄ ex ageribus suis p̄dunt: sed quo relicti fuerint tumulo p̄manēt: In summo oppidū Acroton fuit in quo dimidio lōgior q̄ in aliis teris icolētium aetas p̄rogabatur: ideo inde hoīes Macrobios graeci: nostri appellauere longaeuos.

De Quarto Europa, sinu ubi scribitur de Helesponto: Propōtide: Bosphoro & Delphinis. Caput. xxi.

Quartus Europa sinus ab Helespōto icipit: Maotidis hostio terminatur: atq; oīs haec latitudo quae Europā Asiāq; diuidit in septē stadiorū angustias stringitur: hic ē Hellepōtus: hac Xerxes pōte nauibus facto p̄meauit. Tenuis deinde eurypus porrigitur ad Asiae urbē priapū: quā magnus Alexāder potiundi orbis amore trāscēdit: & potitus ē. Inde diffusus aequore patētissimo rursus stringitur ī ppontidē. Mox in q̄ngētos passus coarctatur: fit Bosphorus Thracius. qua Darius copias traduxit: haec p̄fundas delphinās plurimos habent: ī q̄bus causae miraculi multiformes. Ante oīa nihil uelocius habēt maria sic: ut plerūq; salientes trāsuolēt uela nauium. Quo coheāt cōiuges euagātur. Catulos edunt. Decimus mensis maturū facit partum. Lucinā astitius dies soluit. Vberibus foetus alunt. Tene ros in faucibus receptāt. Inualidos aliquantis per p̄sequuntur. In trecesimum annum uiuunt: q̄d exploratum est in experimentum caudis aputatis. Ora non quo cetera

beluæ loco habet sed ferme in uentribus Cōtra naturā aquatiliū soli linguas mo-
 uet. Aculeatæ sunt spinæ: dorsi eorū cū ira subiacet inhorrescūt. Cum animi cōquie-
 scūt: quibusdam receptaculis operiūtur. Spirare eos in aquis negant: & uitales auras
 nō nisi in aere supero recipe. Pro uoce gemitus est similis humano. Certū habet uo-
 cabulū: quo accepto uocātes sequūtur: nam pprie Symones nominātur. Voces ho-
 minū aquilonis flatu celerius hauriunt. Cōtra austro spirante auditus obstruuntur.
 Mulcentur musica: gaudet cātibus tiliarū. Vbicūq; symphonia est: gregibus aduen-
 tāt. Diuo Augusto principe in cāpania delphinē puer fragmētis panis primo ille-
 xit: & in tantū consuetudo ualuit: ut alēdum se etiā manibus ipsius crederet. Mox
 cū pfluxisset puerilis audacia: intra spacia eū Lucrini lacus uectitauit: Vnde effectū:
 ut a baiano littore equitatē puerū puteolos usq; perueheret: hoc p̄ ānos plurimos
 tam diu gestū est: donec assiduo spectaculo desineret miraculū esse: qđ gerebatur:
 Sed ubi obiit puer: sub oculis publicis desiderio eius mærore delphin interiit. pige-
 ret hoc asseuerare ni Mecenatis & fabiani multorūq; præterea esset litteris cōpræ-
 hēsū. In africa uo mox littore apud Hipponē Diorrhithū Delphin ab Hipponien-
 sibus pastus tractādū se p̄buit: ipositos quoq; frequēter gestauit: nec populi tantū
 manibus acta res est. Nam & procōsul affricæ Flauianus ipse eū cōtigit Vnguētis
 etiā delibuit. Qui odoris nouitate obsopitus aliquātisper p̄ exanimi iactitatus ē:
 multisq; mēsis desciuit a solita cōuersatione. Apud lasum urbē Babyloniæ pue-
 rum delphinus adamauit. Quē dum post assueta colludia recedētem ipatientius se-
 quitur: harenis inuectus hæsit. Alexāder magnus amorē illū numinis fuisse iterpræ-
 tatus: præfecit puerū neptuni sacerdotio iuxta eandē urbē: ut Hegesidemus auctor
 est. Aliū puerum Hermiam noīe per maria similiter insidētem cū undiosior fluctus
 necauisset: delphin ad terrā reuexit: & uelut fateretur reatū penitētiam suam morte
 mulctauit: nec reuerti uoluit amplius in pfunda. Suppetūt & alia exēpla: ut Arionē
 transeamus: cuius exitum annaliū cōprobauit fides. Ad hæc si quādo lasciuiūt noui
 foetus a maioribus datur adultior gregi custos. Quo magistro eludere ipetus icur-
 sant ū beluarū adiscant: quāq; ibi præter phocas rara beluas est: plurimus tynnus in
 ponto: nec alibi pœne fatificant. Nusq; enim citius adolecūt scilicet ob aquas dul-
 ciores. Illabūtur ueris tēpore intrans dextro littore: lauo exeunt: hoc inde accidere
 credunt: qđ dextris oculis acutius cernunt: q̄ sinistris.

De flumine Istero. Fibro pontico & gēma pontica. Caput. xxii.

 Ister germanicis iugis oritur: effusus mōte: q̄ in rhauracos galliæ aspectat.
 Sexaginta ānes in se recepit: oēs ferme nauigabiles: septē hostiis pōtum
 insiuit. Quorū primū peuce: secundū naracustoma. Tertium Calostoma.
 Quartum pseudostoma. Nam Baryostoma ac deinde Spilenstoma languidiora
 sunt ceteris. Septimum uero pigrum ac plaustri specie non habet: quod anni com-
 paretur priora quatuor adeo magna sunt: ut per longitudinem quadraginta mi-
 lium passuum non misceantur æquori: dulcemque haustum incorrupto detinent
 sapore: per uniuersum pontum Fiber plurimus: quem alio uocabulo dicunt casto-
 rem. Listri similis est: animal morso potentissimum adeo: ut cum hominem inua-
 dit: conuentum dentium non prius laxet q̄ concrepuisse persenserit ossa fracta. Te-
 sticuli eius appetuntur in usum medellarum: idcirco cum urgeri se intelligit: ne ca-
 ptus proficit: ipse geminos suos deuorat. Mittit pontus & gēmas: quas a patria pon-
 ticas dicimus genere diuerso. Aliæ aureas: aliæ sanguineas habet stillas: & hæ qui-

dem inter sacras habentur. Namq; ostentationi potiusq; usui deliguntur. Nō gut¹⁴ tis aspersæ sunt sed longis colorum ductibus liniuntur.

De hippane amne. Caput. xxiii.

AMnis hippanis oritur inter Auchetas: scythicorum amnium princeps: purus & haustu saluberrimus usq; dum callipodum terminis inferatur: Vbi fons exampeus infamis est amara scaturigine. Qui exampeus liquido admixtus flori amnem uitio suo uertit: adeo ut dissimilis sibi in maria condatur. Ita inter gentiū opiniones fama de Hyppane discordat: qui in principiis eum norunt prædicant: qui in fine experti sunt non iniuria execrantur.

De flumine Boristhene & aliquibus aliis. Caput. xxiiii.

APud Neuros nascitur Boristheues flumen: in quo pisces egregii saporis: & qbus ossa nulla sunt: nec aliud q̄ Carthagines tenerrimæ: uerum Neuri ut accepimus æstatis tēporibus in lupos transfigurantur. Deinceps exacto spacio quod huic forti attributum est in pristinā faciē reuertitur: populis istis deus Mars est: p̄ simulachris enses colunt: hoies uictimas habent: ossibus adolent ignes focorū. Geloni ad hos proximant. De hostium cutibus & sibi indumenta faciunt & equis suis tegmina. Celonis Agathy: si collimitatur ceruleo picti colore: futatis in cerulum criminibus: nec hoc sine differentia: nam quāto quis altero præstat tanto p̄pensiore nota tingitur: ut sit indicatiū humilitatis minus pingi: post Anthropophagi qbus execrandi cibi sunt humana uiscera. Quē morem ipiæ gentis adiacentium terrarū prodit tristissima solitudo: quas ob nefariū ritum finitimæ nationes metu profugæ reliquerunt: & ea causa est: ut usq; ad mare quod thabin uocāt p̄ longitudinē eius oræ quæ æstiuo orienti obiacet: sine hoie terra sit & imēsa deserta: quoad pueniatur ad seres. Calybes & Dacæ in parte Asiaticæ Scythiæ crudelitate ab imanissimis nihil discrepant. At Albani in ora gentes qui posteros se Iasonis credi uolunt: albo crine nascuntur: canitiem habent auspiciū capillorum. Ergo capitis color genti nomen dedit. Glauca oculis inest pupilla: ideo nocte plusq; die cernunt: Apud hos populos nati canes feris oibus obiciuntur: frangūt tauros: leones perimunt: detinet q̄quid obiectum est. Quibus ex causis meruerūt etiā annalibus tradi. Legimus petēti Indiam Alexandro a rege Albania duos missos. Quorū alter sues sibi & urfos oblatos usq; adeo spreuit: ut offensus degeneri præda ignauo similis diu accubaret: quē p̄ ignoratiā uelut inertem: Alexander extingui ipetrauit. Alter uero monitu eorū qui donū p̄secuti erāt leonem missum necauit: Mox uiso elephāto notabiliter exultās beluā primū astu fatigauit. Deinde cū summo spectatium horrore terræ afflixit: hoc genus canum crescit ad formā amplissimā: terrificis latratibus ultra rugitus isonātes: hæc sunt de canibus albanis reliqua cōia uniuersis. Dominos æqualiter canes oēs diligūt: sicut exēplis palā factū ē. In Epiro deniq; domini p̄cussorē in coetu agnitū latratu canis p̄didit: Iasolito interfecto canis ipius asp̄natus cibū inedia obiit. Lisimachi regis canis: siāmis se iniecit: accenso domini rogo & pariter igni absumptus est. Garamatum regē ducēti canes ab exilio reduxerunt: præliati aduersus resistentes. Colophonii & Castabilēses canibus in bella p̄ductis primas acies instruebant. Appio Iunio: publico Sicinio cōsulibus: dānatū dominū canis cū abigi nō posset: comitatus in carcerē mox p̄cussū hululatu p̄secutus est: Cūq; ex miseratione populi romani potestas ei cibi fieret: ad os defuncti escam tulit: Ultimo deiectum in thyberim cadauer adnatās sustētare conatus est. Canes soli

nomina sua recognoscunt: itinerū meminerunt. Indi coitus tēpore in saltibus canes
foeminas religant: ut cū his tygres coeant. Quarū ex primis cōceptibus ob̄niam
feritatem inutiles partus indicant: Itidem secūdos: tertios educant: aegyptii canes: e
nilo nunquā nisi currētes lambitāt dum a crocodillis īsidias cauent. Inter Antropo
phagos in Asiatica parte numerātur Essedones: qui & ipsi nefandis polluūtur iter
se cibis: Essedonum mos est parentū funera cantibus p̄sequi: & proximorū corro
gatis coetibus cadauera ipsa dētibus laniare: pecudūq; carnibus mixta dapes facere.
Capitum etiā ossa: auro incincta in poculorū tradere ministerium. Scythotauri pro
hostiis cādūt aduenas. Nomades pabula sequūtur Georgii in europa siti agros ex
ercent. Asiatae perinde in europa siti: neq; mirantur aliena: neq; sua diligūt. Sitarchae
usu auri argentiq; damnato in aeternū se a publica auaricia abdicauerunt. Scytharū
interius habitantiū asperior ritus est. Specus incolunt: pocula nō ut Essedones: sed
de inimicorū capitibus moliūtur. Amant praelia. Interēptorum cruorem ex uulneri
bus ipsis bibunt. Numero cadium honor crescit: quarū exptem esse apud eos p̄fa
num est: haustu mutui sanguinis foedus sanciant: nō suo tantū more sed medorum
quoq; usurpata disciplina. Bello deniq; quod gestū est olympiade nona & quadra
gesima āno post. Ilium captū sexcentesimo quarto inter Aduatem Lidum & Astya
gem Mediae regem hoc pacto firmata sunt iura pacis. Colchorū urbē dioscoriadē
amphitus & Circius Aurigae castoris & pollucis cōdiderunt: a qbus hemocorum
gens exorta est: ultra Sauromatas in Asia sitos qui Mithridati latebrā: & qui origi
nem medis dederūt: confines sunt Thalii: his nationibus quas ab oriēte cōtingūt
caspii maris fauces. Quae fauces mirū in modū uacuātur imbribus: crescūt aestibus.
Heniocorū montes. Araxen Mosehorū phasin gignūt. Sed Araxes breuibus inter
uallis ab Euphratis ortu caput tollit: ac deinde in Caspiū fertur mare. Arimaspi cir
ca Gelositron positi uniuersa gens est: ultra hos & rhipheū iugum regio est assi
duis obsessa niuibus: pterophoron dicūt. Quippe casus cōtinuarū pruinarum qui
dam ibi exprimit simile pēnarum. Dānata pars mundi & a rerum natura in nubem
aeternae caliginismersa: ipsisq; prorsus aquilonibus cōflatitiis rigētissima. Sola terra
rum nō nouit uices tēporū: nec de caelo aliud accipit q̄ hyemē sempiternā. In asiati
ca scythica terrae sunt locupletes inhabitabiles: nam cū auro & gēmis affluant gry
phes tenēt uniuersa: alites ferocissimae: & ultra oēm rabiem sauiētes. Quorū īmani
tate obsistente aduenis accessus difficilis ac rarus est. Quippe uisos discerpunt: ue
lut geniti ad plectēdam auariciae temeritatē. Arimaspi cū his dimicant: ut intercipiāt
lapides quorū nō aspernabimur p̄sequi qualitates. Smaragdīs hic locus patria ē:
quibus tertiam inter lapides dignitatē theophrastus dedit. Nam licet sint & Egy
ptii: & calcedonii: & medici: & laconici praecipuus honor est scythicis. Nihil his iu
cūdius: nihil utilius uidēt oculi. Imprimis uirent ultra irrigua gramina ultra amnicas
herbas. Deinde obtutus fatigatos coloris reficiūt leuitate. Nam uifus quos alteri
us gēmae fulgor retuderit: smaragdi: recreāt & exacuunt. Nec aliam ob causam pla
cuit: ut nō sculperentur: ne offensum decus imaginū lacunis corrūperentur: quāq; q̄
uerus est difficulter uulneretur: pbantur hoc pacto: si aspectus transmutantur. Sed
cū globosi sunt: p̄xima sibi inficiunt aere repercussio: aut cū concaui sunt: inspectā
tium facies amulētur: si neq; umbra neq; lucernis neq; sole mutātur. Optimos tamē
fortiūtur situs: quibus planicies resupina est & extēta. Inueniūtur ethesiis flatibus.
Tunc enim detecto solo facillime internitent. Nam Ethesiāe plurimū harenas mo

15

uent. Alii minus nobiles in commissuris saxorum uel in metalis arariis apparēt: quos chalcosmaragdos nuncupant. Vitiosi eorū intrinsecus quasdam sordes habent: uel plumbo: uel capilamentis: uel etiā sali similes. Laudantur austero mero uiridi proficiunt oleo: quibus natura imbuantur. Et Cyanæus lapis e scythia est optimus: si ceruleo corruscabit: cuius gnari in marem & foeminā genus diuidunt: foeminis nitor purus est. Mares pūctis ad gratiam interlucentibus auratis puluisculus uariat. Istic & chrystallus quā licet pars maior europæ & particula asiæ subministrant: præciosissimū tamē Scythia edit: Multas ad pocula destinatur: nam fert calorē præcipue quālibet nihil aliud quā frigidū pati possit. Sexangulus inuenitur. Qui eligunt purissimum captant: ne quid ruffum nec nubilū uel spumis oblitum arceat perspiciuitatem. Tūc ne duricia iusto ppenrior obnoxium fragilitati magis faciat: putant glaciem coire: & in chrystallū corporari: sed frustra: nam si ita foret nec alabanda Asia: nec cyprus in sula hanc materiā procrearent: quibus regionibus admodum citatissimus calor est. Liuiā augusti ad pondus quingentum quinquaginta librarum inter capitolina dona Chrystallum dedicauit.

De Hypeboreis. Caput. xxv.

Abula erat de Hyperboreis & rumor irritus: si quæ illic ad nos usque fluxerunt foret credita. Sed cum pmississimi auctores: & satis uero idonei sententias pares faciant: nullus falsum reformidet. De Hyperboreis rem loquimur. Incolūt poene Pterophoron: quē ultra Aquilonē accepimus iacere: gēs beatissima: eam Asiæ magis quā Europæ dederunt: Alii statuūt mediā inter utrūque solē antipodū occidentē & nostrū renascētē orientē. Quod aspernatur ratio tam uasto mari duos orbis interfluēte. Sunt igitur in europa: apud quos mundi cardines eē credunt: & extimos siderum ambitus: semestrē lucē auersum tantū una die solē quā existāt: quod putāt nō quotidie ibi solē ut nobis: sed uernali ægnoctio exoriri: autūnali occidere. Ita sex mēsis in finitum diē: sex aliis cōtinuā esse noctē. De cœlo magnā clāmentia auræ spirāt salubriter: nihil noxi flatus habēt. Domus sunt nemora uel luci. In diē uectum arbores subministrāt. Discordiā nesciunt. Aegritudine nō ingetantur. Ad innocentiam oībus æquale uotum Mortē accerscunt: & uoluntario interitu castigant obeundi tarditatē. Quos saties tenet uita: epulati delibuti que de rupe nota p̄cipitem casum in mare pfundum destinant: hoc sepulturae genus optimū arbitrantur. Aiunt etiā solitos p̄ uirgines p̄batissimas primitias frugum Apollini Delio missitare. Verū hæ quoniā pfidia hospitem nō illibata reueniēt deuotiōis quā p̄gre p̄sequebantur pontificum mox intra fines suos receperunt.

De Aliis Scytharum gentibus. Caput. xxvi.

Altera in Asia gens est ad initium orientis æstini: ubi deficiunt rhiphæorū montium iuga Hypboreis similes: quos dicunt rhiphæos. Et ipsi arborum frōdibus gaudēt. Baccas edunt. Iuxta uiros ac foeminas tedet criniū. Itaque uterque sexus comas tondet. Amant getem: nō amāt lædere. Sacri habentur: atrectari que eos etiā a ferocissimis nationibus nefas ducitur. Quicūque piculum a suis metuit: si ad rhiphæos trāsfugerit: tutus ē: uelut Asilo tegatur: Ultra hos Cymmerii & gens Amazonum porrecta ad Caspium mare quā dilapsam p̄ asiaticæ plagæ terga Scythicū irrūpit oceanum. Sed magnis deīde spaciis intercedētibus hostia Oxi fluminis. Hicarni habēt: gens syluis aspera copiosa: imanibus feris foeta que tygribus. Quod bestiarum genus isigne maculis notæ & p̄nicitas memorabile reddiderunt:

fuluo nitent: hoc fuluum nigratibus segmētis interundatum uarietate apprime de-
 cet: pedū motū nescio uelocitas an puicatia magis adiuuet. Nihil tam longū est: quā
 nō breui penetrent: nihil adeo antecedit quod nō illico aīsequatur. Ac maxime po-
 tētia earum p̄batur cū maternis curis icitatur cum catulorū īsistunt raptoribus. Suc-
 cedāt sibi eq̄tes licet: & astu quali quātalibet fuga amoliri p̄dam uelint: nisi in pra-
 sidio maria fuerint: frustra est ausum omne. Notatur frequētissima: si quādo latro-
 nes suos asportatis catulis renauigātes uidēt in littore iritata rabie se dare p̄cipites
 uelut p̄pria tarditatē uoluntaria castigantes ruina: quāquam de foetu uniuerso uix
 unus queat subtrahi. Pantheræ quoq; numerosæ sunt in hyrcania: minutis orbiculis
 sup̄ pictæ ita ut oculatis ex fuluo circulis uel cerulea uel alba distinguatur tergi sup̄
 pellex. Tradūt odore earū & in cōtēplatione armēta mire affici: atq; ubi eas persen-
 tiscant p̄perato cōuenire: nec terreri nisi sola oris toruitate. Quā ob cām pantheræ
 absconditis capitibus: quæ corporis reliqua sunt spectāda p̄bent: ut pecuarios gre-
 ges stupidos in obtutu populētur securo uastatione. Sed hyrcani ut hoībus intēta-
 tum nihil est frequentius eas ueneno q̄ ferro necant. Aconito carnes illiniunt: atq;
 ita p̄ cōpita spargunt semitarū. Quas ubi esæ sunt: fauces earum sagina obsidentur.
 Ideo gramini nomen pardaliachē dederunt. Sed p̄atheræ aduersus hoc uirus excre-
 mēta humana deuorant: & suo p̄te ingenio pesti resistunt. Lenta illis uiuacitas: adeo
 ut eiectis interraneis mortē diu differant. In his syluestribus & pardi sunt: secūdū a
 pantheris genus: noti satis nec latius exequēdi. Quorum adulterinis coitibus dege-
 nerantur: partus leonarum & leones quidem p̄creantur: sed ignobiles.

Vnde mediteranea maria orientur. Caput. xxvii.

Quoniam in ponticis rebus sumus: nō erit omittendum: unde Mediteranea
 maria caput tollant. Existimāt enim quādam sinus istos a gaditano freto na-
 sci: nec aliā esse originē q̄ inundationē irrūpentis oceani: Cuius spiritu p̄-
 uagante apud aliquot Mediteranea li tora: sic in Italiae parte fieri accessus uel re-
 cessus. Qui cōtrarium sentiūt: oēm illū fluorē aiunt a pōticis faucibus iundare: idq;
 fulciunt argumēto nō inani: q̄ æstus. e. pōto profluus nunquā reciprocetur.

De insulis Scythicis. Caput. xxviii.

Insula Apollinitarū. lxxx. milibus passuum abest a Bosporo thraciae citra
 Istrum sita: ex qua. M. Lucullus Appollinē nobis Capitolinum extulit: atē
 Boristenē Achillis insula est: cum æde sacra: quam ædem nulla ingreditur
 ales: & quæ forte aduolauerint raptim fugam properant.

De Oceano scythico & itinere indico. Caput. xxix.

Ceanum septētrionalem ex ea parte qua apropanisso amne scythicae al-
 luitur Hecateus Amalchium appellat. q̄ gentis illius lingua significat cō-
 gelatum mare: philemon a Cymbris ad p̄mōtorium rubeas Mori Mau-
 rusam dicit uocari: hoc est mare mortuū: Ultra rubeas quicquid est cōpniū noīant. Mare
 aut Caspiū ex altero ponti latere ultra Massagetas Apaleos Scythas esse ī Asiatica
 plaga dulce haustu sicut Alexandro magno p̄batum est Mox Pompeio magno q̄
 bello mithrydatico sicut conmilito eius Varro tradit: ipsis haustibus periclitari ī-
 dem uoluit. Id euenire p̄dunt. e. numero fluminū: quorum tanta copia ibi cōfluit:
 ut naturam maris uertant. Nō omisserim: q̄ per idem tempus eidē magno licuit ex
 India diebus octo a Bactris usq; Dalerion flumen: quod īfluit Oxum amnem per-
 uenire: Deinde mare Caspiū: deinde per Caspium ad Cyri amnis penetrare fluentū:

16
qui hiberiæ & Armeniæ fines interluit. Itaq; a Cyro diebus nō amplius quinque itinere terreno subuectis nauibus: ad alueum phasidis p̄tedit: per cuius excursus in p̄otum usq; uenientes Indiam liquido probatum est inuehi posse: auctor Xenophon Lampfacenus a littore scytharū insulam Abaltiam petentibus triduo nauigari eius magnitudinem imensam & p̄ene similem continenti. Nec longe Eocenas separari: quas qui habitāt uiuunt: ouis auium marinarū & auenis uulgo nascētibus. Perinde alias propter cōstituas æque insulas: quarū Hippopodas indigenæ humana usque ad uestigium forma in equos pedes desinūt. Esse insulas & phanesiorū gētem quorum aures adeo in effusam magnitudinē dilatētur ut reliqua uiscerum illis cōtegāt. Nec amiculum aliud sit: q̄ ut membra membranis aurium uestiant.

De Ceruis tragelapis. Caput. xxx.

ANteq̄ digrediamur ab Scythia: religio est nō præterire quæ nam peculiæres ibi sint feræ syriæ: Cerui plurimi in hac terra. Igitur ceruos persequemur: Mares generis huiusce cū statutū tēpus Venerem incitauit: sæuiūt rabie libidinis efferati: foemina licet prius cōserātur: nō cōcipiunt ante arcturi sidus. Nec qualibet partus suos educāt: teneros studiose occulunt: & absconditos inter p̄funda fruticum uel hærbarū pedū uerbere castigāt ad latēdum. Cum maturuerit ad fugā robur exercitio docent cursus: & asuescūt saliri per abrupta Acceptis canum latratibus secūdum uentos uias dirigunt: ut odor cū ipsis recedat. Mirātur sibillum fistularū: rectis auribus acutissime audiūt: submissis nihil. Stupent oīa: p̄pterea facilius obuios se præbent sagittātibus. Si maria tranant nō aspectu petunt littora: sed olfactu. Infirmos ponūt in ultimo: & lassorū capita clunibus p̄ uices sustinēt. E cornibus quod dextrū fuerit efficacius est ad medelam. Si fugare angues gestias Vtrū uelis uras. Quæ ustrina præterea nidore uitium aperit ac detegit: si cui inest morbus comitialis: pro ætate ramulos augēt. Id incrementū in sex ānos perseuerat. Deinceps numerosiora nō possunt fieri cornua: possunt crassiora. Quæ quidē castratis nunq̄ crescūt: nec tamē decidunt. Dētes indicāt senectutem: cū aut pauci inueniuntur aut nulli: serpētes hauriunt & spiritu narium extrahūt de lateribus cauernarum. Dictānum ipsi prodiderūt: dū eo pasti excutiunt accepta tela: hærbarū quoq; quā cinarem uocāt contra noxia edunt gramina. Aduersus uenena mirificum est hinuli coagulātū occisi in matris utero: patuit eos nunq̄ febrescere. Quā ob cām confecta ex medullis eorū unguēta sedāt calores hoīum languētium. Legimus plurimos matutinis diebus ceruinā carnē degustare solitos sine febribus lōgæuos fuisse. Quod demū p̄derit: si uno uulnere fuerint iterēpti. Ad dignoscēdam uiuacitatē Alexāder magnus torques plurimis ceruis inexit: qui post ānum cētēsimū capti: nec dum senii indicium p̄ferebant. Eadē p̄ene specie sunt: quos tragelaphos dicunt: sed nō alibi q̄ circa phasidem apparent: tātumq; illi uilosos habent harmos: & menta permisissis hirta barbis.

Germania de auibus herciniis de bisonibus & uris: de Alce Gangauia insulæ: de succinode lapide Galaitide ceraunio albo. Caput. xxxi.

Hons coeus ipsæ ingēs nec riphæis minor collibus initiū Germaniæ facit: hunc Ingynones tenēt: a quibus primis post Scythas nomen Germanicum cōsurgit. Diues uirorum terra frequēs p̄p̄lis numerosis & imāibus extēditur: iter hercinium saltum & rupes sarmatarū. Vbi icipit danubio. Vbi desinit Rheno p̄funditur. De iternis eius p̄tibus Albaguthalus uifella amnes altissimi p̄cipitan

tur in oceanū. Saltus Hercineus aues gignit: quarū pēnæ p̄ obscurū emicāt: & inter-
 lucent: quīs obtēta nox dēfat tenebras: Vnde hoīes loci illius plerūq; nocturnos ex-
 cursus sic destināt: ut illis utātur ad p̄sidium itineris dirigēdi: p̄iactisq; p̄ opaca cal-
 lium rationē uiaē moderātur indicio plumarū refulgētium. In hoc tractu sane & in
 oī septētrionis plaga Bisontes frequētissimi: q; boues feris similes setosi: colla iu-
 bis horrida. Vltra tauros p̄nicitate uigētes: capti assuescere manu nequeūt. Sunt &
 Viri: quos īperitū uulgus uocat bubalos: cum bubali p̄cne ad ceruinā faciē in Afri-
 ca p̄creentur. Istis porro quos uros dicimus taurina cornua in tantū modū p̄tēdun-
 tur: ut dempta ob insignē capacitātē iter regias mēsas potuū gerula fiant. Est & al-
 ces mulis cōparāda: adeo p̄p̄elo labro sup̄iore: ut nisi recedens in posteriora uesti-
 gia p̄sci nō queat Gangauia īsula eregione germaniæ mittit aīal: quale Alce: sed cu-
 ius suffragines ut Elephātis flecti nequeunt: p̄pterea nō cubat cū dormiendum ē.
 Tamē somnolētā arbor sustinet: quæ p̄pe calura secatur. Vt fera dum assuetis fulci
 mētis innititur faciat ruinā. Ita capitur alioq; difficile est eā manu capi: nā in illo ri-
 gore poplitem icōp̄rahēsibili fuga pollet. De germanicis īsulis Gangauia maxima
 est. Sed nihil in ea magnū p̄ter ipsam. Nam glesaria dat chrystallum: dat & succinū:
 quia succinum germani gentiliter uocāt glesum. Qualitas materiæ istius summam
 antea Germanico aut Cæsare oēs germaniæ oras scrutāte comperta arbor est: pinei
 generis: cuius mediale autūni tpe succino lachrymat. Succum eīse arboris de signifi-
 catione noīs capestās. Pinum uero unde sit genitū: si ufferis: ipsius succi odor indi-
 cabit: p̄cium op̄æ est ire lōgius: ne padaneæ syluæ credātur lapidē fleuisse: hāc spe-
 ciem in Illiricum barbari itulerunt. Quæ cū p̄ p̄anonica cōmertia usu ad trāspada-
 nos hoīes foret delata: quod ibi primum nostri uiderāt: ibi etiā natam putauerunt.
 Munere Neronis principis apparatus oīs absq; succino inornatus est: nec difficul-
 ter enim p̄ idem tēpus tredecim milia librarū Rex Germaniæ dono ei miserit. Rude
 primum nascitur & corticosum. Deinde incoctū adipe lactentis suis expolitur: ad
 quē uidemus nitorem p̄ facie: habet nomē Amelleum: dicitur & phalernū: utrunq;
 de similitudine aut uini aut utiq; mellis: In aperto est q; rapiat folia: q; trahat pale-
 as: q; uero medeatur multis uitalium incōmodis: medētium docuit disciplina. Et In-
 dia habet succinum sed Germania plurimum optimūq;: quoniā ad insulā glesariam
 ueneramus a succino cōceptum: ut superius dictum. Nā in Germaniæ continentibus
 gallica reperitur: quā gēmā arabicis anteponūt. Vincit enī gratia Arabes: qdā dicūt
 eam nō alibi dephēdi: q̄ in nidis auium: quā melanchoritos uocāt. Quod nullus
 recipit: cum apud germaniæ populos quīs rara in saxis: tantum appareat: honore &
 p̄cio ad Smaragdos uiret pallidum nihil iocūdus aurum decet Cerauniorum por-
 ro genera diuersa sunt. Germanicum candidum est: splendet tamen cerulo: & si sub
 diuo habeas: fulgorem rapit syderum.

De Gallia. Caput. xxxii.

 Allia inter Rhenum & Pyrenæum. Item inter Oceanum & montes Ce-
 benam ac Liren porriguntur: foelices p̄pinguibus glebis ac cōmode p̄uē-
 tibus fructuariis: pleræq; cōsitæ uitibus & arbuſtis: oīa ad usum animan-
 tium foctu beatissima. Riguæ aq; fluminum & fontium. Sed fontaneis interdum sa-
 cris ac uaporantibus Infamantur ueneni periculo ritu icolarum: q; (ut aiunt) ueri enī
 periculum nō ad me recipio detestabili sacrorum ritu: nō ad honorem. Sed potius
 ad iniuriā religiōis: humanis litant hostiis: ex isto sinu quoquo orbis uelis exeas in

17

Hispanias & in Italiã terra mariq; in Africã mari tãtũ. Si Thracia sit petẽda: excipit ager rheticus opimus & ferax: Brigãtino lacu nobilis. Inde noricus frigidus & parcius fructuosus: qua subducitur a iugis alpiũ ad modũ lætus. De hinc Pãnonia uiro fortis: & solo plano læta atq; uber: drauo Sauo icytis annibus circũflua. Mox mesia quas maiores nostri iure cereris horreũ noĩabant: In quarũ pte qua pontica est appet hãrba: qua inficitur oleũ: qđ uocat medicum: hoc ad icẽdium excitatum si obruere aqua gestias: ardet magis: nec alio sopitur q̃ iactu pulueris.

De Britãnia & lapide Satage. Caput. xxxiii.

Bris erat orbis ora gallici littoris: nisi Britãnia insula qualibet amplitudine nomẽ pœne orbis alterius mereretur: Octingẽtis. n. & ap̃ius millibus passuũ lōga porrigitur: ita ut eã in Calidonicũ usq; angulũ metiatur. In quo recessu Vlyssẽm Calydoniã appulsum manifestat ara grãcis litteris inscripta: uoto multis isulis nec ignobilibus circũdatur. Quarũ Hibernia ei p̃ximat: magnitudine in huuana est: ritu incolarũ aspero. Alia ita pabulosa: ut pecuaria ibi nisi iter dũ estate a partibus arceatur: in periculũ agat saties. Illic nullus anguis: auis rara: gẽs inhospita & bellicosa. Sanguine interẽptorũ hausto: prius uictores uultus suos obliniunt: fas ac nefas eodẽ aĩo ducũt: puerpera si quãdo marem edidit: primos cibos gladio ip̃onit mariti inq; os puuli summo mucrone auspiciũ alimentorũ leuiter infert: & gentilibus uotis optat: nõ aliter quã in bello & inter arma mortẽ oppetat. Qui student cultu: dẽtibus marinantium beluarũ insigniunt ensium capulos. Candicant enim ad eburneã claritatẽ. Nam p̃cipua uiris gloria est in tela. Ap̃is nusquã aduectũ inde puluerem seu lapillos si q̃s sparserit inter aluearia examina: fauos deserunt. Mare qđ Hyberniã & Britãniam interluit undosum in quẽcũq; toto in aĩo. nõ nisi æstiuis pauculis diebus ẽ nauigabile. Nauigãt aut̃ Vimineis alueis: quos circũdant ambitione tergorũ bubalorum. Quãtociq; tẽpore cursus tenebit nauigantes escis abstinent: freti latitudinẽ in cẽtum uiginti milia passuũ diffundi: qui fidem ad uerũ ratiocinati sunt: estimarunt. Syllurã quoq; insulã ab ora quã gens Britãnia detinet: turbidũ fretum distinguit. Cuius hoĩes etiã nunc custodiunt morẽ uetustũ: nandinas ac nũmum refutãt: dant res & accipiunt Mutationibus necessaria potius q̃ p̃ciis parãt. Deos percolunt. Sciam futurorũ pariter uiri ac foeminae ostentant. At tanatis insula alluitur frocto gallico: a Britannia cõtinente æstuario tenui separata: frumẽtaris campis felix: & gleba uberi: nec tantũ sibi soli: uerum & aliis salubris locis. Nam cum ipsa nullo serpatur angue: asportata inde terra quoquo gẽtium inuenta sit: angnes necat. Multa & alia circũ Britãniam insulã. e. qbus Thyle ultima: In qua æstiuo solstitio sole de cancri sydere faciẽte transitum nox pœne nulla. Brumali solstitio perinde nullus dies: ut ortus iunctus sit occasui. Ultra Thylẽ accepimus pigrum esse & cõcretum mare A Calydoniã p̃montorio thylen petentibus bidui nauigatio est. Inde excipiunt Ebudes insulã: qnq; numero: quarum incolã nesciunt fruges: piscibus tantũ & lacte uiuunt. Rex unus est uniuersis. Nam quot quot sunt oēs angusta interluuie diuiduntur. Rex nihil suum habet: omnia uniuersorum: ad eq̃tatem certis legibus stringitur. Ac ne auaricia diuertat a uero discit paupertate iusticiam: utpote cui nihil sit rei familiaris. Verum alitur e publico nulla illi datur foemina p̃pria: sed per uicissitudines in quãcũq; cõmotus q̃s sit: usurariam sumit. Vnde ei nec uotum nec spes cõceditur liberorum. Secundã a cõtinenti stationẽ euntibus Orcades p̃bẽt: Sed Orcades ab ebudibus porro sunt septẽ dierum totidemq; no

etiam cursu. Numero tres uacant hoie: nō habent syluas: tantum uinceis herbis in-
horrescunt. Cetera earū nudæ harenæ & rupes tenēt. Ab Orcadibus Thylen usq;
qñq; dierum ac noctiū nauigatio est. Sed Thyle larga & diutina Pomona copiosa
est. Qui illic habitāt principio ueris inter pecudes pabulis uiuunt: deinde lacte in
hyeme cōspargunt arborum fructus. Utuntur foeminis uulgo: certum matrimonium
nullis. Circuitus Britāniæ quadragies octies septuaginta qñq; milia passuum sunt:
In quo spacio magna & multa flumina sunt: fontes callidi opipare exculpti: appa-
tus adusus mortaliū. Quibus fontibus p̄sul est Mineruæ numen: in cuius æde p̄pe-
tui ignes nunquā canescunt in fauillas: sed ubi ignis tabuit: uertitur in globos saxo-
os. Præterea ut taceā metallorum largā uariāq; copiam: qbus Britāniæ solū undiq;
generum pollet uenis locupletibus. Gagates hic plurimus optimusq; lapis. Si deco-
rem regras nigro gēmeus: si qualitātē nullius fere ponderis: si naturam a qua ardet
oleo restinguitur: si potestatem attritu calefactus applicita detinet æque ut succi-
num: regionem partim tenēt barbari: qbus per artifices plagarum figuras: iam inde
a pueris uariæ aialium effigies incorporantur: inscriptisq; uisceribus hoīs incremē-
to pigmentis notæ crescunt. Neq; quicq; magnæ patiētia loco nationes fere ducūt:
q̄ ut per memores cicatrices plurimum fuci artus bibant.

De Hispania: Gaditauo freto Mediterraneo mari & oceano. Caput. xxxiiii.

Reuersus ad continētē res Hispanienses uocant: Terrarum plaga cōpa-
randa optimis nullis post habēda frugum copia siue soli ubere: siue ui-
nearum peruentus respicere: siue arborarios uelis: oī materia affluit quæ
cūq; aut p̄cio cara est: aut usu necessaria Argētum uel aurum si requiras habet: ferra-
riis nunq; deficit: nec cedit uitibus: uincit oleas: diuidua ē p̄ uintiis tribus. Secundo
punico bello nostra facta: & nihil ī ea ociosum nihil sterile. Quicq; cuiuscūq; mo-
di negat messē uiget pabulis ēt q̄ arida sunt ac sterilia rudētium materiē nauticis
subministrant. Nō cogunt ibi sales: sed effodiunt. Depurgāt in minium nitelas pul-
ueris: fucant uellera ut ad ruborem mirum deputēt Cocci uenenū. In lusitania p̄mō
toriū est: qđ artabrū: alii Olisiponense dicunt: hoc coelū terras & maria distinguit:
Hispaniæ latus finit: coelū & maria hoc mō diuidit: q̄ a circuitu eius icipiūt oceanus
gallicus: & fons septētrionalis oceano atlātico & occasu terminatis. Ibi oppidū oli-
siponæ ab Vlissē cōditum. Ibi tagus flumē Tagū ob harenas auriferas ceteris anni-
bus prætulerunt: In p̄ximis: olisiponis æque lasciuiunt mira facunditate: nam spirā-
te fauonio uento cōcipiunt: & sitientes uiros aurarum spiritu maritantur. Hiberus
annus toti Hispaniæ nomē dedit. Betis p̄uincie uterq; nobilis. Carthaginem apud
Hiberos: quæ mox Colonia facta est: p̄ceni cōdiderunt. Tarraconē Scipiōes: ideo
caput est p̄uinciae Tarraconensis. Lusitanum littus pollet gēma ceraunio plurimū:
quod etiam indiciis præferunt: huius ceraunii color est. E pyropo: qualitas igni p̄-
batur. Quem si sine detrimento sui perferat aduersus uim fulgurum creditur opitu-
lari. Cassiterides insulæ spectant aduersum celtiberiæ latus plumbi fertiles: & tres
fortunatæ e quibus solum uocabulum signandum fuit. Ebusus E balearibus quæ: a
Diano abest septingenta stadia: serpentem non habet: utpote cuius terra serpentes
fugēt. Colubraria quæ sucronem uersus est: foeta est anguibus. Bocchoris regnum
Baleares fuerunt: usq; ad euersionem frigum: Cunieulis aialibus quondā copiosa ī
capite Beticæ ubi extremus est noti orbis terminus: insula a cōtinēti septingētis pe-
dibus separatur: quam tyrii a rubro profecti mari erythræam peni lingua sua

Gadir idest septē noīauerunt. In hac Geryonem aīum agitaūsse plurimis monumē
 tis probatur. tam & si quidem putent Herculem boues ex alia isula abduxisse: quæ
 Lusitaniam contuetur. Sed Gaditanū fretum a gadibus dictum: atlanticus æstus in
 nostrum mare discidium orbis immittit. nam oceanus quem graci sic nomināt: a ce
 leritate: ab ocaſu solis irrumpens læuo latere Europam radit. Africam dextro. Scif
 sisq; calpe & Abila montibus: quos dicūt colūnas Herculis: inter Mauros funditur
 & hispaniā. Ac reto isti cuius. xv. Milia passuum efficit longitudo: latitudo uix se
 ptem. Quodā hostio aperit lumen interni æquoris mixtum mediteraneis finibus:
 quousq; orientem procellit horum qui hispanias profundit: hibericus fertur & Ba
 learicus. qui narbonensem prouinciam gallicus. Mox Lygusticus ab eo ad Siciliam
 Tuscus. quem graci Ionium uel Tyrihenū itali inferū uocant. A Sicilia cretam usq;
 siculus. Inde creticus: qui in Pamphiliam & ægyptium ptenditur mare. Quæ aqua
 rum moles torto in septētrionem prius latere: anfractibus magnis iuxta græcias &
 Illiryum per Helleſpontum in angustias stringitur propontidis: quæ propōtis Eu
 ropam Asiamq; discriminans ad mæotidem peruenit. Causas nominum non unifor
 mis dedit ratio. Asiaticum & phænicum a prouintiis dictum. ab insulis carpatium:
 ægeū: Icaricum: Balearicū. Cyprium: Agentibus Aufonium: Dalmaticū. Lygusticum:
 Thuscum Ab oppidis hadriaticū. Argolicū. Corinthium. Tyrium: Acaſibus homi
 num myrthicum uel helespontum: Amemoria regis Ionium. A bouis transitu uel an
 gustiis etiam meatibus bouū peruiis bosphorus A moribus accolarū Euxinus Axī
 mus antea appellatus Ab ordine fluenti: propontis. ægyptium pelagus Asiæ datur.
 Gallicum europæ: africū libyæ: his ut quæq; proxima sunt uenerunt in partes partiū
 hæc in gremiis terrarum. Oras autem extimas oceanus amplectitur: qui a littoribus
 suis Arabicus: Persicus: Indicus. Aeous: Syricus: Hyrcanus: Caspius: Scythicus. Ger
 manicus: Gallicus Atlanticus: Lybicus: Aegyptius dicitur. Cuius accessus incrementa
 circa littora india uahementissime prouunt: maximosq; ibi exitus faciunt: Siue q̄
 suspensus altius substollatur ui caloris: seu q̄ in ea parte orbis & fontium & flumi
 num copia sit effusior. Dubitatur etiam nunc quibus ex causis intumescat oceanus:
 uel quatenus cum superfluis sibi fuerit rursus in se residat: Nec in obscuro est: plu
 ra pro īgeniis differentium: potius q̄ pro ueritatis fide expressa: Sed omiſſa ancipi
 ti concurrentium quæſtione. has opiniones probatissimas inuenimus. phisici autu
 māt mundum animal esse: eumq; ex uariis elementorum corporibus conglobatum.
 moueri spiritu. regi mente. Quæ utraq; diffusa per membra omnia æternæ molis uī
 gorem exerceāt. Sicut ergo in corporibus nostris commercia sunt specialia. Ita in p
 fundis oceani nares quasdam mundi constitutas: per quas emissi anhelitus uel re
 ducti modo inflent maria: modo reuocent. At hi qui s̄ derum sequuntur disciplinā
 contendunt meatus istos commoueri lunæ cursibus: adeo ut sic uicissitudines inter
 macies aquarum & plenitudinem respiciant: ad auctus eius uel defectiōes. Neq; eo
 dē semper tpe. sed pro ut illa aut mergatur. aut surgat: uariant se alternates recursus.

De Lybia. hortis hisperidum. monte Atlante. Caput. xxxv.

DE Hispania excursus in libyam: nam Bellonæ p̄gressus quod Beticæ op
 pidum est: ultra interiacens fretum tria & triginta milia passuum tangit:
 Excipit. Mauritaniam: quæ nunc colonia: & cuius primus auctor Anthe
 us fuit. Porro quia in illo ambitu ægyptiū finitur pelagus: & libycum incipit pla
 cuit ut Africam libyam diceremus. Quidam tamen libyam a libye Epaphi filia: Afri

cam autem ab Afro libys Herculis filio potius dictā receperūt. Lix quoq; colonia i
eodē tractu cōstituta ē: ubi Anthei regia: q; implicādis explicandisq; nexibus humi
melius sciens uelut genitus matre terra. ibidē ab Hercule extinctus ē. Nā de hortis
hesperidū & puigili dracone ne famæ licentia uulneretur fides: ratio hæc ē. flexuo
so meatu æstuariū e mari fertur: adeo sinuosis lateribus tortuosum: ut uisentibus p
cul lapsus angueos facta uertigine mentiantur. Itaq; q; hortos appellauere circūdat.
Vnde pomorū custodē interpretantes: struxerunt iter ad mendatiū fabulandi. Sed
hæc insula sinuata finibus aluei recurrentis in quibusdam æquoris spiris uel spatiis
sita præter arbores oleastri similes: & aram sacram herculi aliud nihil præfert quod
ppaget uetustatis memoriam. Verum ultra frutices aureos: & metalla frondentia il
lud maris mirum: q; solum inferiore loco licet libra depressius nnnq; accessus freti su
perlabitur. sed obstaculo naturalis repaguli in ipsis marginibus hæret unda: & inti
mis orarum superciliis sponte fluctus in girum resistunt. Ita spectando loci ingenio
nimirū planicies manet sicca q̄uis prona supueniāt æquora. Sala oppidū iminet Sa
læ flumini: ab hoc per Auctolorum gentem iter est in Atlanticas solitudines. Atlas
mons. e. media harenarum consurgit uastitate: & eductus in uiciniam lunaris circuli.
Ultra nubila caput condit: Qua ad oceanum extenditur cui a se nomen dedit. Ma
nat fontibus: nemoribus inhorrescit. rupibus asperatur. squalet ieiunio: humo nu
da nec herbida. Qua africanam contra auersus est opimus nascentibus sponte frugi
bus arboribus proceris opacissimus. Quarum odor grauis. comæ cupressi similes.
Vestiuntur lanugine: sericis uelleribus nihilo uilliore. In eo latere & hæba Euphor
bia copiosa: cuius succus ad multiplex proficit prælidium sanitatis: ad oculariāq; p
cipue claritatem. nec mediocriter percellit uim. uenenorū. Vertex semper niualis. Sal
tus eius quadrupedes ac serpentes feræ & cum his elephantum occupauerunt. Silet p
diem uniuersus: nec sine horrore secretus est. lucet nocturnis ignibus. choris ægyp
tum undiq; personatur. Audiuntur & cantus tibiariū. & tinnitus cymbalorum p orā
maritimam A lixa abest quinque & ducentis milibus passuum. lixa a gaditano freto
centum quindecim milibus habitatus ante: ut indicat loci facies: quondā cultu exer
cita: in qua usq; adhuc uitis & palmæ extāt uestigia. Apex perseo & herculi peruius
cæteris inaccessus: ita fidē ararum inscriptio palam facit. Qua spectat ocaum inter
ipsum & flumen Anatim quadringenta sex milia passuum infames bestiis. siluæ ob
sident. Amnes circa eū non tacendi. Qui licet separētur interuallis amplioribus: trá
sierunt: tamen in quoddam Atlantici montis ministeriū. a Sana marino haustu Bam
botum. crocodillis hippopotamis refectū Ultraq; adhuc amnis qui atro colore
exit per intimas & exustas solitudines: quæ torrente perpetuo: & sole nimio: plusq;
ignito nunq; ab æstu uindicatur: hæc de atlante: quem mauri Addirim noiant & ham
monis punici libri & nostri annales prodiderunt. Iuba etiam ptholomæi filius: qui
utriusq; mauritanie regno potitus ē. Suetonius quoq; paulinus summā huic cogni
tioni imposuit manū: q; ultra atlantē primus & pene solus romana signa circūtulit.
Mauritania In ea de elephātis: de pugna eorū & draconū. Prouintiis mauritaniis
tingitana quæ solstitiali plagæ obuia est: quæq; porrigitur ad internum mare exur
git mōtibus septē: q; a similitudine fratres appellati freto iminēt: hi mōtes elephātis
frequētissimi sunt. Monēt a principio hoc aiantiū genus dicere. Igitur elephāti iuxta
sensum humanū itellectū hēnt. memoria pollēt. syderū seruāt disciplinā. luna nitescē
te gregati amnes petūt. mox asperū liquore: motibus solis exortū qbus possunt sa

19

lutant. Deinde in saltus reuertuntur. duo eorum genera sunt. Nobiliores indicat ma-
guitudo: minores nothos dicunt. Candore dentiū intelligitur iuuenta. Quorum al-
ter semp in ministerio est. alteri parcitur: ne hebetatus assiduo repercussu minus ui-
geat. si fuerit dimicandū cum uenatu præmuntur: pariter conflagunt: ut ebore dāna-
to non requirantur. Hanc enim sibi cām inesse periculi sentiūt. Oberrāt agminatim.
Natu maximus ducit agmen: atate proximus cogit sequentes. Flumen transituri mi-
nimos ante mittunt: ne maiorum ingressu alueum atterant: & profundos depressis
uadis gurgites faciant. Venerē ante annos decem. foeminae: ante qnq; mares nesciūt:
Biennio coeunt. Quinis nec amplius i anno diebus: Nō prius ad gregarium nume-
rum reuersuri q̄ uiuis aquis abluantur. ppter foeminas nunq̄ dimicant. Nulla enī no-
uerunt adulteria: Inest illis clementiæ bonum. Quippe si per deserta uagabundum
hoiēm forte uiderint: ductus usq; ad notas uias præbent. Vel si confertis pecoribus
occurritent. Itinera sibi blanda & placida manu faciunt: ne quod obuiam animal in-
terimant. At conflictu fortuito si quando puguatur: non mediocrem habent curam
sauciorū. nā fessos uulneratosq; in medium receptant. Cum captiuitate uenerint in
manus hominum: mansuescunt hausto ordeī succo. Maria transmeaturi: naues non
prius subeunt: q̄ de reditu illis sacramentum luatur. Indicos elephantes mauritani ti-
ment: & quasi paruitatis suæ cōscii aspernātur ab his uideri. Non annis decē ut uul-
gus sed biennio ut Aristoteles deffinit. utero grauescūt. nec amplius q̄ semel gignūt
nec plures q̄ singulos: uiuunt in annos trecentos. Impacientissimi frigoris. Truncos
edunt. lapides hauriunt. gratissimas in cibatu palmas habēt. Odorem muris uel ma-
xime fugiunt: Pabula etiam quæ a musculis contacta sunt recusant. Si quis casu Cha-
malontem deuorauerit uermem: elephantis ueneficū oleastro sumpto pesti mede-
tur. Durissimum dorso tergus est. uentri mollius. Setarum hirsutiæ nullæ. Inter hos
& dracones iugis discordia Deniq; insidiæ hoc astu præparantur: serpentes per se-
mitas delitescunt: per quas elephanti assuetis callibus euagātur: atq; ptermisus prio-
ribus postremos adoriuntur: ne qui antecesserint ualeant ultimis opitulari. Ac pri-
mū pedes nodis illigant: ut laqueatis cruribus impediunt gradiendi facultatem. Nā
elephanti nisi peruenti hac spirarū mora uel arboribus se uel saxis applicant. ut ni-
su ac pondere nitibundo attritos necent angues Dimicationis p̄cipua causa est: q̄
elephantis ut aiunt frigidior inest sanguis. & ob id a draconibus auidissimo torren-
te captātur astu. Deniq; nunq̄ inuadunt nisi potu grauatos: ut uenis propensius ir-
rigatis maiorem sumant de oppressis facietatem. Nec aliud magis q̄ oculos petunt:
quos solos expugnabiles sciūt. Vel interiora aurium quia is tantum locus defendi
non potest promuscide. Itaq; cum ebiberint sanguinem dum ruunt beluæ: dracones
obruuntur. Sic utrinq; fusus cruor terram imbuit: fitq; pigmentum quicquid soli tin-
xerit: quod cinabarim uocant. Elephantes Italia anno urbis conditæ quadragesimo
septuagesimo secundo: in lucanis primum bello epirotico uidit: & boues lucas in-
de dixit. Cæsariensi Colonia cæsaria inest a diuo Claudio deducta. Bochi prius re-
gia: postmodum lubæ indulgentia populi romani dono data. Inest & oppidum Si-
gna: quod habitaculum Siphaci fuit. Nec ab Icosio taciti recedamus. Hercule enim
illac transeunte uiginti: qui a comitatu eius desuerant locum diligunt. Iaciunt mœ-
nia. Ac nequis imposito a se nomine priuatim gloriaretur de condentium numero
urbi nomen datum.

Qvod est a flumine Amica Numidia datur: huius incolæ quædiu errarunt pabulationibus uagabundis nomades dicti sunt. urbes in ea quæ plurimæ nobilesque sed circa eminent. Dein chulli purpuraria: fucos tyriis uelleribus comparata. Omnis hæc regio finibus in Zeugitanum limitem desinit. Qua parte syluestris est: feras educat: quæ iugis ardua: equos alit. eximio etiã marmore predicatur. Numidici ursi forma cæteris præstant: rabie duntaxat & uillis profundioribus. Nam genitura par est quoquo loco editis eamptinus dixero. Coeunt non itidem quo quadrupedes aliæ sed apti amplexibus mutuis uelut humanis coniugationibus copulantur. Desiderium ueneris hyems suscitatur. secreti honore reueretur mares grauidas: & in hisdem licet foueis partitis tamẽ per scrobes secubationibus diuiduntur. Lucinæ illis prope ratiustempus est. quippe uterum trigebus dies liberat: unde euenit: ut præcipitata fecunditas. informes creet partus. Carnes pauillulas edunt: quibus color candidus: oculi nulli & de festina immaturitate tantum rudis sanies exceptis unguium liniamentis. has lambendo sensim figurant: & interdum ad pectoratas fouent: ut assiduo incubatu calefactæ animalem trahant spiritum. Interea cibus nullus. Sane diebus primis. xiiii. Matres in somnum ita concidunt: ut nec uulneribus excitari queant. Enixæ quaternis latent mensibus. Mox egressæ in diem liberum tantam patiuntur insolentiam lucis: ut putes obsitas cæcitate. Inualidum ursi caput. Vis maxima in brachiis & lumbis: unde interdum posticis pedibus insistent. Insidiatur aluearibus apum. maxime fauus appetunt: nec auidibus aliud quam mella captant. Cum gustauere mædragoræ mala moriuntur. Sed eunt obuiam: ne malum in perniciem conualescat: & formicas deuorant ad recuperandam sanitatem. Si quando tauros adoriuntur: sciunt quibus potissimum partibus immorentur. nec aliud quam cornua aut nares petunt. cornua ut potest defatigentur: nares ut acrior dolor sit in loco teneriore. M. Messalla consul. L. Domitius ænobarbus curulis ædilis ursos numidicos cetum et totidem. æthiopas uenatores in circo romano edidit. Idque spectaculum iter memorabiles titulos annotatur.

De Africa & in ea feris & aliis memorandis. Caput. xxxvii.

Qmnis Africa a Zeugitano pede incipit promontorio Appollinis Sardinia cõtrouersia promontorio Mercurii præcedens in frontem sicaniam inde extensa in duas prominentias. Quarum altera promontorium candidum dicitur altera quæ est in cirenaica regione phicentem uocat. ea per sinum creticum opposita cretæ insulæ: contra Tanarum laconie excurrit harenis. Catabathmon ægypto insinuata: cui proximi cyrenenses. extenditur iter duas syrtes: quas inaccessibleis uadosum ac reciprocum mare efficit cuius salis defectus uel incrementa haud promptum est deprehendere. ita incertis motibus nunc in breuia rescindit dorsuosa nunc æstibus inundatur inquietis. Ut Varro auctor est: per flabilem ibi terram uentis penetrantibus: subitam uim spiritus citissime aut remouere maria aut resorbere. Omnis hæc plaga ab æthiopia & terminis asiae: tigris flumine: qui nilum parit ab hispania freto scinditur. latere quo ad meridiem uergit fontium iops & ifamis siti. altrinsecus quam septentrionem patitur agrum largum in agro byzæceno patet: passuum ducetis uel amplius milibus glebis ita pinguibus: ut iacta ibi semina cum incremento ceteris frugis renascatur. Externos in ea plurimos conuictasse argumentum de urbibus & locis dabimus Boron promontorium quod a glone ceditur graeci aduenæ sic uocauerunt hipponem rægium postea dictum. Item hipponem alterum de iterfluente freto Diarchium nuncupatum: nobilissima oppida eques graeci condiderunt. Clipeam ciuitatem Siculi extruunt: & aspida primum noiant. Veneriam etiam in qua ueneris he-

20
rycinæ religiones trāstulerunt. Athei Tripolim lingua sua signant: de trium urbium
numero idest cæsa: Brate: leptis: Magnæ e Philenis fratribus a laudis cupidine gra
tū uocamen datū. hadrimonto atq; carthagini auctor est a tyro populus. Sed quæ
sup carthagine ueraces libri p̄diderūt: hoc loco reddā Urbem istam ut Cato i ora
tione senatoria autumat: cū rex Lapon rerum libya potiretur: Elissa mulier extruxit
domo phenix & carthadā dixit: quod punico ore exprimit nouam ciuitatem. Mox
sermone uerso in uerbū punicū. & hæc Elissa & alia carthago dicta est: Quæ post
annos septingentos trigintaseptē exciditur: q̄ fuerat extracta. Deinde a. C. Gracco
Colonis italicis data: & Iunonia ab eo dicta: aliq̄tis per ignobilis humili & lāguido
statu. Demū in claritate secundæ carthaginis interiectis centū & duobus annis. M.
Antonio. P. dolobella cōsulibus enituit. alterū post urbē Romā terrarum decus. Ve
rum ut ad africā redeā: ipsa suo cingitur angulo. Interna eius plurimæ q̄dem bestia
sed principaliter leones tenent. Qui (ut Aristoteles perhibet) soli ex eo genere q̄
dentatū uocant uident: p̄tinus atq; nascuntur. horū trifariū genus scribitur. Nā bre
uiiores & iubis crispi plarumq; ignaui sunt: & imbelles: longiores & coma simplici
acres magis ac potentes. At hi quos creant pardi in plebe remanēt: iubarū inopes:
pariter omnes parcut a sagina: primū qui alternis diebus potū. alternis cibum capi
unt ac frequenter si cōcoctio nō est infecuta. solitæ cibationi superponūt diē. Tum
q̄ carnes iusto amplius deuoratas cū grauant insertis in ora unguibus sponte p̄tra
hunt. Sane & cum fugiendum est: in facietate diem faciunt. Senectam defectio p̄bat
dentiū Nam clamentia indicia multa sunt. prostratis parcut. In uiros potius q̄ in
foeminas sauiunt. Infantes non nisi in magna fame perimunt. Nec a misericordia se
parantur. Assiduis deniq; exēplis patet eos pepcisse: cū multi captiuorū aliquot leo
nibus obuui intacti repatriaauerint. getulæ etiā mulieris nomen Iubæ libris cōprahē
sum ē: quæ obtestata occursantes feras imponis rediit. Auerfi cōeunt. nec hi tantum:
sed & lynces: & cameli: & elephāti: & rhinocerotes: & tygrides. Leanae foetu primo
catulos qnq; edunt. Deinde per singulos partus numerū decoquunt: annis insequē
tius. Sed postremo cum ad unum materna facūditas recidit: ut ultimo: singulos p̄
creent steriles fiunt in aternū. Animos leonū frons & cauda indicāt: sicut motus eq̄
ni de auribus intelliguntur. Dedit enim hæc signa generosissima cuique natura. Vis
summa in pectore ē: firmitas in capite p̄cipua. Cum p̄muntur a canibus cōtemptim
recedunt: subsistentesq; interdum ancipiti recessu dissimulant timorem: idq; agunt:
si in campis patentibus ac nudis urgeātur. Nam syluestribus locis quasi testem gna
uia non reformidantes quāta possunt se fuga subtrahunt. Cum insequuntur: nisum
saltu adiuuant. Cum fugiunt non ualent falire gradientes mucrones unguium uagi
nis corporum claudunt: ne acumina attritu tundantur. Hoc adeo custodiunt: ut nō
nisi auerfis falculis currant. Septi a uenantibus obtutu terram contuentur. quo mi
nus conspectis uenabulis terrantur. Nunq̄ limo uident minimeque se uolunt aspi
ci. Cantus gallinaceorum: & rotarum timent strepitus. Sed ignem magis. Leōtopho
nas accepimus uocari bestias modicas: quæ capte exuruntur: ut earum cineris asper
gine: carnes polluta. iacta q̄ne. per compita concurrentium semitarum leones necēt.
si q̄tulūcunq; ex illis sumpserint. Propterea leones naturali eas pramunt odio. atq;
ubi facultas data est. morsu quidem abstinent: sed dilaniatas exanimant pedum ni
sibus: Spectaculum ex his Romæ primus edidit Seuola publici filius. in curuli adili
tate. Hienam quoq; mittit africa cni cum spina riget: collum continua unitate flecti

nequit: nisi toto corpore circūactō. Multa de ea mira: primū q̄ sequitur stabula pa-
storum. & auditu assiduo addiscit uocamen: quod exprimere possit imitatione uo-
cis humanæ: ut in hoīem astu accitū noctu sæuiat. Vomitus quoq; mentitur huma-
nos: falsiq; singultibus sollicitos sic canes deuorat: Qui forte si uenantes umbram
eius dū insequuntur cōtigerint: latrare nequeūt: uoce p̄dita: eadē Hiena inquisitione
corporū sepultorū busta erit: p̄pterea promptius ē marē capere. Feminis enī inge-
nita est callidior astutia. Varietas multa inest oculis: oculorūq; mutatio: In quorum
pupillis lapis inuenitur. Hienium dicunt p̄ditum illa potestate. ut cuius hoīs fuerit
linguæ subditus p̄dicat futura. Verū Hiena quodcūq; aīal ter lustrauerit mouere se
nō pōt. Quapropter magicā sciētīā inesse ei p̄nunciauerūt. In æthiopiæ parte coit
cū leæna: Vnde nascitur monstrū: cui Corococtæ nomen ē. Voces hoīum & ipsa pa-
riter affectat: Nunq̄ cohibet aciē orbium. sed in obtutum sine mutatione cōtendit.
In ore gingiua nulla: dens unus atq; perpetuus: qui ut nunq̄ retūdatur naturaliter ca-
psularum modo clauditur. Interea quæ dicunt hærbatica eadem africa onagros hæ-
bet: in quo genere singuli imperitāt: gregibus feminarū æmulos libidinis metuunt:
Inde est quod grauidas suas seruant: ut in editis maribus si qua facultas fuerit: gene-
rādi spem morſu detruncant. Quod cauētes feminae in secessibus partum occulunt.
Africa serpentibus adeo fæcuuda ē: ut mali huius merito illi potissimum palma de-
tur. cerastæ p̄ferunt quadrigemina cornicula. quorum ostētatione ueluti esca sollici-
tatas aues perimunt. Nā reliqua corporis de industria harenis tegunt. nec ullum iu-
dicium sui p̄bent: nisi ex ea parte qua inuitatis dolo passeribus necē p̄petuā aucupē-
tur. Amphisbena consurgit in caput geminum: quorum alterum ī loco suo est: alte-
rū in ea parte qua cauda. Quæ cā efficit: ut capite uterq; sexus nitibundo serpat tra-
ctibus orbiculatis. Jaculi arbores subeunt: e quibus uī maxima turbinati penetrant
aīal quodcunq; obuiā fortuna fecerit. Scithale tanta præfulget tergi uarietate: ut no-
tarum gratia uidentes retardet. Et quoniā reptando pigrior est: quos assequi neq̄
miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamē squamarum nitore: hyemales exuuias pri-
ma ponit. plures diuersaq; aspidum species: uerum disparis effectus ad nocendum
Dypſas siti interficit. hypnale somno necat. teste etiā Cleopatra emitur ad mortem
Aliarum uirus quoniā medelas admittit: minus famæ meretur. Hemorrhoids morſu
sanguinem elicit: & dissolutis uenarum cōmertis. q̄quid aīæ est: euocat per cruorē.
Præster quē percusserit distenditur: enormiq; corpulētia necatur: extuberatos ictus
sæpius statim putredo seq̄tur. Sunt & Hammoditæ. est & Cenchris. Elephantia.
Chersidri: camæ: dracontes. postremo quātus nominum tantus mortium numerus:
Nam scorpiones: scythici: lacertiq; uermibus. non serpentibus ascribūtur. Monstra
hæc si bibant: clementius feriunt. habēt affectus non temere nisi coniuges euagan-
tur. Capto altero uel occiso uter superfuerit efferatur. Subtiliora sunt capita foemi-
nis. Alui tumidiores: pestis nocentior. Masculus æqualiter teres est. sublimior etiam
mitiorq;. Igitur anguibus uniuersis hebes uisus est raro in aduersum cōtuentur. Nec
frustra cum oculos non in fronte habent sed in tēporibus adeo: ut citius audiant q̄
qd aspiciāt. De gēma heliotropio inter æthiopiā Africā. Cyprum. certamē fuit: quæ
nā mitteret generis huius eminentissimā. Dep̄hensumq; ē documētis plurimis æthio-
picā. aut libycā palmam tenere. uiridi colore ē: non ita acuto sed nubilo magis. & re-
presso stellis puniceis superspersa. Causa nominis de lapidis est effectū & potesta-
te Deiecta ī labris æneis radios solis mutat: sanguineo repercussu septa: extraq; aquā

21

Splendorem aeris abiicit & auertit. etiam illud posse dicitur: ut herba eiusdem nominis mixta & præcantationibus legitimis cōsecrata: eum a quocūq; gestabitur subtrahat uisibus obuiorum. Inter syrtes quibus terra pergentibus iter syderibus destinatur: nec aliter cursus patescit. Nam putris soli faciem aura mutat & minimo licet uento tantam diuersitatem flatus efficit: ut subinde peruersis syrtibus locorum nulla in dicia agnitioni relinquuntur. cum modo quæ fuerat tumulis ardua in ualles residūt: modo quæ uallibus pressa cetu pulueris aggerantur. Ita enim continēs natura maris uim patitur: nec interest ubi potius sint procellæ. cum ad exitium uiantium elementis congruentibus in terris flabra sæuiant in mari terræ. Vtraq; syrtes ducentis quinquaginta milibus passuum separatur. aliquando clementior: quæ minor est. Cn. deniq; Seruilio. C. Sempronio consulibus inter hæc uadosa romanam classē impune accepimus p̄fretasse. In hoc sinu Mene insula post mynturnenses paludes. C. Mario fuit latebra. Supra garamantas psylli fuerunt. cōtra noxium uirus muniti Incredibili corporis firmitate. soli morsibus anguium non interibant. & quauis dente letali appetiti incorrupta durabāt sanitate. Recentes etiam editos serpētibus offerebāt. Si essent partus adulterini matrum crimina plectebantur interitu paruulorum. Si pudici probos ortus a morte paterni sanguinis priuilegium tuebatur. Sic originis fidē p̄babant uenenis iudicātibus. Sed hæc gens interiit a Nasamonibus capta. neq; quicquid aliud præter opinionem de uestigio nominis sui psylli reliquerunt. Nasamonitē lapidē nasamonēs dant sanguineum uniuersum nigris uenulis adumbratum. In intimo recessu syrtis maioris circa phylenorū aras lotophagos fuisse disciunt. Nec incertum est A philenorū mari nō p̄cul palus est quā triton amnis influit. Vbi speculatam leartium deam crediderūt. Maior syrtis ostentat oppidū. Cyrenas uocant. quod Bathus lacedæmonius olympiade quinta et quadragesima rege martio. res romanas tenente anno post troiā captā quingentesimo & octogesimo sexto condidit. Quæ domus Calimachi poetæ fuit patria: Inter hoc oppidū & templum Hammonis milia passuum trecenta sunt: templo fons p̄ximat soli sacer. Qui humoris nexibus humū stringit fauillaticā & incespitē solidat. In qua gleba nō sine miraculo lucus uiuet undiq; secus agris arenibus. Illic & lapis legitur. Hammonis uocant cornu nā ita tortuosus est & inflexus: ut effigiem reddat cornu arietis. fulgure aureo est. Prædiuina somnia representare dicitur subiectus capiti incubatiū. Et arbor est Melops nomine ex qua p̄fluit lentus humor: quem a loco Hammoniacum nominauimus. Apud cyrenenses præterea syrpe gignitur odoratis radicibus uirgulto herbido magis quā arbuto. Cuius e culmo exudat æstatis tempore pingue roscidū: idq; pascētū hircorum inheret barbulis: Vbi cum arefactū inoleuit guttis stiriacis legitur ad usum mensarū uel medellæ magis. dictum est primum lac syrpicū: quoniā manat in modū lacteū de inde usu deriuatē Lafer noiatū. Quæ germina initio barbaricæ ipressionis uastatis agris postea ob intolerandā uectigalis nimietatē: ferme penitus ipsi acole eruerunt. Cyrenis ab læua africa ē. ab dextra ægyptus: a fronte sæuū & importuosum mare. a tergo Barbarorū uarie nationes & solitudo inaccessa incultaq; & squalens: quæ Basyliscū creat malū in terris singulare. Serpens est pene ad semipedem longitudinis: alba quasi mitrula. lineatus caput: nec hominum tantum nec aliorum animantium exitiis datus. Sed terræ quoq; ipsius: quam polluit & exurit: & ubicunq; ferale sortitur receptaculum. Deniq; extinguit herbas. necat arbores ipsas: etiam corrumpit auras: ita ut in aera nulla alitum impune transuolet: infecta spiritu pestilenti. Cum moue-

tur media corporis parte serpit: media arduus est & excelsus. Sibilum eius etiam ser-
 pentes alii perhorrescunt. Et cum acceperint fugam: quæque quoquo possunt prope-
 rant. Quicquid morsu eius occiditur: non depascitur fera. non atrectat ales. Mustellis tam-
 tum uincitur: quas illic hoies inferunt cauernis: in quibus dilitescit. Vis tamen ne defuncto
 deest quidem Denique Basylicis reliquias amplo sextertio pergameni comparauerunt
 ut ædem Apellis manu insignem nec araneæ intexerent. nec alites inuolarent. cada-
 uer eius raticulo aureo suspensum ibidem locauerunt. Circa exitum syrtium illarum. Bero-
 nicæ ciuitatē alluit lethron amnis: interna ut putant inundatione præumpens. & apud
 pristinos uates latex memoratus obliuiois. hæc Beronicæ muniuit: quæ Ptolomæo
 tertio fuit nupta. & in maiori syrti locauit. Omne autem lati fundum quod iter ægy-
 ptum æthiopiæ Lybiamque diffunditur. quacunque lucis opacum est uarium imple-
 uit Simiarum genus. Nec quisquam offensus nominis cognitione grauetur. Enim ue-
 ro opere prætium est nihil omittere. in quo naturæ spectanda sit prouidentia. Vul-
 gus simiarum in his est: quas passim uidemus non sine ingenio æmulandi: quo faci-
 lius in manus ueniunt. Nam dum auide uenantium gustus affectant: relicta consul-
 to uisci unguilla. quod mendatio factum uident oculos suos obliniunt. Ita uisu ob-
 ducto: pronum est eas corripere: exultat noua luna. tristes sunt cornuto & cano sidere:
 imoderate foetus amant: adeo ut catulos facilius amittant. quos impendio diligunt:
 & ante se gestant: quoniam neglecti penes matrem semper hærent. Circopitici caudas ha-
 bent: hæc discretio est inter prius dictas. Cynocephali & ipsi sunt. e numero Simia-
 rum in æthiopiæ partibus frequentissimi. uolenti ad saltum. feri morsu. nunquam ita mansue-
 ti ut non sint magis rabidi. Inter Simias habentur & Sphynge uillosæ comis. mam-
 mis prominulis ac profundis: docilius ad feritatis obliuionem. Sunt & quas uocant Saty-
 ros facie admodum grata gesticulatis motibus inquietæ. Callitricæ toto pene aspe-
 ctu a cæteris differunt. In facie barba est. lata cauda has capere non est arduum. Sed
 proferre rarum. Neque enim uiuunt in altero quam in æthiopico hoc est suo celo.

De Nasamonibus. Caput. xxxviii.

Nter Nasamonas & trogloditas gens Amatum est: quæ salibus domos
 extruunt: quos in modum cautium e montibus excitatas ad usum ædiu ce-
 menticijs nectunt struitibus. Tanta ibi huiusce uenæ copia est: ut tecta fa-
 ciant. e. Salinis. hi sunt Amantes: qui comertia cum Trogloditis habent. Carbuncu-
 li gemmæ citra Amantes. propiores Nasamonibus Asbitæ lasere uiuunt. hoc alun-
 tur. hoc illis dulce est.

De Garamantibus. Caput. xxxviii.

Aramatum oppidum est Debris fonte miro: qui denique alternis uicibus die
 frigeat. nocte ferueat. ac per eandem uenarum comertia interdum ignito
 uapore æstuet. Interdum glaciali horrore algescat: Incredibile memoratu
 ut tam breui tempore curriculo natura tam dissonam sui faciat uarietatem. Idque quod percipi uel-
 lit: tenebris inesse fluori illi eternam faciem credat. Qui rimetur die brumales scatebras:
 nunquam aliud existimet: quam perpetuo rigere. Unde non in merito per gentes Debris incli-
 ta est. Cuius aquæ & cælesti uertigine mutant qualitatem controuersa syderum disciplina.
 Nam cum mundum a calore uesper temperet. ab occasu incipit: ita incalescere: ut in tactu ab-
 stineas: noxiu sit contigisse. Rursus cum ortus solis incanduerit: & radiis feruefacta sint
 omnia sic glaciales euomit scaturigies: ut hauriri etiam a sitiētibus non queat. Quis ergo
 non stupeat fontem: quod friget calore: calet frigore. Garamantica regionis caput Garama

22

est: ad quā iter diu inextricabile fuit & nīmiū. Nam latrones puteos harenis operiebant: ut tēporali fraude subductis aq̄ infame & siti iter submoueret: accessus uiantium. Sed Vespasiano principe bello quod cum Oenensibus gestū est: difficultas hęc interit cōpendio spācii breuioris reperto. Garamantas. Cornelius Balbus subegit: & primus ex hac uictoria triūphauit: primus de externis utpote qui gadibus gentibus accessit ad gloriam noīs triumphalis. Armenta gentis istius obliquis ceruicibus pabulantur. Nam si recta ad pastum ora dirigant officiūt. prona in humū cornua & obnixa. Ex parte qua cercina est: accepimus Gauleon insulam in qua serpens neq; nascitur: neq; uiuit inuecta: p̄pterea iactus ex ea quocūq; gentium puluis arcet angues. Scorpiones superiactus illico perimit.

De athiopibus & mirabilibus in ea. Caput. xxxv.

AEthiopes et Atlanticę gentes Tygri. flumine diuiduntur: quā partem putant. Nili. Sic papyro uiret: sic calamo prætexitur. Animalia edit. Isdem tēporibus exundat. intra ripas tunc quoq; redit: cum cōtētus est alueo suo Nilus. Garamantici athiopes matrimonia priuatim nesciunt: Sed omnibus uulgo inuenerē licet. Inde est q̄ filios matres tantū recognoscunt. nam paterni nominis nulla reuerentia est. Quis enim uerum patrem nouerit. In hac luxuria incesti lasciuientis. Ea propter Garamantici Aethiopes inter oēs populos degeneres habentur. Nec in merito: quia afflictā castitatis disciplina successione noticiam ritu improbo perdidērunt. Nomen Aethiopum late patet in parte africana. Quā a Meroe diuidit Libya: plurimę eorū sunt & uarię nationes harum e numero Nomades. Cynocephali lacte uiuunt Serbotę longi sunt ad pedes duodecim. Azachei captos uenatibus elephantos deuorant. apud Sambales nulla est aurita quadrupes: nec Elephanti quodem his proximi: summā regię potestatis eam tradūt: de quorum moribus qdā imperite augurantur Maritimos athiopus quaternos oculos dicūt habere. Sed fides alia est. Illi deniq; quod & uident plurimū et manifestissime destinant iactus sagittarū. Occidentem uersus Agriophagi tenent: q̄ solas pantherarum & leonum carnes edunt. rege pręditi: cuius in fronte oculus unus est. Sunt & Pamphagi quibus esca ē quicquid mandi potest & oia fortuitu gignentia. Sunt Antropophagi quorū mores uocamen sonat. Cynomolgos aiunt habere caninos rictus & prominula ora. Artabatitę p̄ni atq; quadrupedes nec secus ac fere sine sedibus euagātur. Cōfines Mauritanię certo tempore locustas terrestres legunt: duratasq; falsugine in pręsidiū uitę solas habent. Sed ex illis quadagesimum æui annū nullus supergreditur. ab oceani æstu ad Meroen quam insulam amplexu primo. Nilus facit. milia passuum sex cęta triginta sunt. Ultra Meroen super exortum solis Macrobii athiopes uocantur. Dimidio enim eorū p̄tensior est quā nostra uita. hi Macrobii iustitiam colūt: amāt eq̄tatē: plurimū ualēt robore: p̄cipua decent pulchritudine. ornātur are. auro uincula faciūt. Noxiorum locus apud eos est Heliotrapeza opiparis epulis semper referctus: quibus indiscrete oēs uescuntur Nam etiā diuinitus eas augeri ferunt. Est etiā ibi lacus: quo p̄fusa corpora uelut oliuo nitescunt. Ex hoc lacu potus saluberrimus sane adeo liq̄dus ē: ut ne caducas qdē uehat frondes: sed illico folia lapsa ad fundū dimittat laticis tenuitate. Ultra hos desertę inhumanęq; solitudines adusq; arabicos sinus: Deinde in ultimis orientis monstruosę gentium facies. Alię sine naribus æquali totius oris planitie informes hēnt uultus. Aliis concreta ora sunt: modicoq; tantum foramine calamis auenarum pastus hauriunt. Non nullę linguis carent: inui

cem sermonis utentes nutibus motibusq;. **Quædam** ex istis nationibus ante Ptolomæum Latyrum regem ægypti in conitum habuerunt ignis usum: æthiopia ois ab oriente hyberno ad occidentem hybernū tenet: quicquid eius est sub meridiano cardine lucis nitet. Qui maxime uident hyeme. A meridiana parte mons editus mari imminet in genuo igni: per æternum feruidus & inquietus iugis flagrantibus. Inter quæ incēdia iugis æstus draconum magna copia est. Porro Veris draconibus ora parua: & ad morsus non dehiscētia. sed arctæ fistulæ: per quas & trahunt spūs & linguas exerūt. Quippe nō in dētibus ui sed in caudis habēt: & uerbere potius q̄ rictu nocent. Exciditur e cerebris draconias lapis: sed lapis nō est: nisi detrahatur uiuentibus. Nam si obeat: prius serpens cum anima simul euanescit duricies soluta. Vsu eius orientis reges præcipue gloriantur. quāquā nullum lenociniū artis admittat: soliditate & quicquid in eo nobile est nō manus faciunt: nec alterius quā nature candor sit quo reluceat. Auctor Sothagus: gemam hanc etiam sibi uisam scribit: & quibus interceptatur modis edocet: præstantissimi audacia uiri explorant anguiū foueas. & receptus: Inde præstolati ad partem exeūtes. præteruēctiq; percitis cursibus obiiciunt gremina medicata quātū pot̄ ad incitādū soporē. Ita somno obstitis. e. capitibus excāt lapides. & de manu hiis præceptis ausi prædā reuehunt temeritatis: Quæ locorū æthiopes tenēt: feris plena sunt. e. quibus quā Nabum uocant: nos Camelopardalū dicimus: collo equi similem: pedibus bubalinis. capite camelino. nitore rutilo. candidis maculis superpsi. hoc aial Romæ Cyrensibus dictatoris Cæsaris primū publicatum. Isdem ferme temporibus illinc exhibita monstra sunt. Cephos appellant quorū posteriores pedes crure & uestigio humanos artus mentiuntur: priores perinde hominum manus referūt. Quæ tamē e nostris nō amplius q̄ semel uisa sunt. Ante ludos. Cn. Pompei Rhinocerotem romana spectacula nesciebant: Cui bestiae color buxeus: in naribus cornu unicū & repandum: Quod subide attritum cautibus in mucronem excitat: eoq; aduersus elephatos præliatur. par ipsis prope longitudine: breuior cruribus. naturali terrore aluū petēs. quā solā intelligit ictibus suis peruiā. Iuxta Tygrim fluiū Cathoblepa nascitur modica atq; iners bestia. Caput prægraue ægre ferēs: aspectu pestilēti. Nā qui in oculis eius offenderint: prætinus uitam exeunt. Formicæ ibi ad formam canis maximi: harenas aureas pedibus eruunt: quos leoninos hēnt. Quas custodiunt: ne quis auferat: captatēsq; ad necem persequuntur. Eadem æthiopia mittit Lycaonem lupum: ceruice iubatam: & tot modis uarium: ut nullum illi colorē dicant abesse. Mittit & paradrū bouum magnitudine. Bisulco uestigio. ramosis cornibus: capite ceruino. Vrsino colore: & pariter uillo profundo: hunc paradrū affirmant habitum metu uertere: & cum delitescat fieri ad similitudinem cuiuscunq; rei proxima uerit: siue illa saxo alba sit seu fruteto uirens: siue quam aliam præferat qualitatem. Faciunt hoc idem in mare polypi: in terra chameleones. Sed & polypus & chameleon glabra sunt & prius est cutis leuitate: speculi modo proximantia emulari. In hoc nouū est & singulare hirsutia pili colorū uices facere. Hinc euenit: ut difficulter capi possit. Aethiopicis lupis proprium est: quod insaliendo ita nisus habent alitis: ut nō magis proficiant cursu: quā meatu. Homines tamen nunquā impetunt. Bruma comati sunt. æstate nudi. Thoas uocant Hystris quoq; inde loci frequentissima. Erinacis similis. spinis tergum hirsuda. Quas plarumq; laxatas iaculatione emittit uoluntaria: ut assiduis aculeorum nymbis canes uulneret ingruentes: Illius cæli ales est Pegasus. Sed hæc ales equinum nihil præter aures habet. Tragopa quoq; auis maior Aglius:

25

cornibus arietinis. præferens armatum caput. aethiopes legunt cynamum. Id frutetū
litu breui nascitur ramo humili & represso. nunquā ultra duas ulnas altitudinis.
Quod gracilius prouenit eximium magis ducitur. Quod in crassitudinem extube-
ratur: despectui est. Verum legitur per sacerdotes hostiis prius cæsis: Quæ cum lita
uerint obseruantur ut messis nec ortum solis nisi anticipet nec egrediatur occasum.
Quisq; principatum tenet sarmetorū aceruos hasta diuidit: quæ sacrata est in hoc
ministeriū. Atq; ita portio manipulorum soli dicatur: quæ si iuste diuisa est sponte
incēditur. Inter hæc quæ diximus nitore ceruleo hyacinthus inuenitur lapis prætio-
sus si quidem inculpabilis inueniatur. Est enim uiciis non parce obnoxius. Nā plæ-
rumq; aut uiolaceo diluitur: aut nubilo obducitur: aut albicantius in aquaticum eli-
quescit. Optimus in illo tenor: si nec densiore fuce sit obtusior: nec propensa pspi-
citate detectior: sed ex utroq; temperamento lucis & purpuræ moderatum suauiter
florem trahit. Hic est qui sentit auras: cum cælo facit mutationem: nec equaliter
rutilat. cum autem nubilosus est aut serenus dies. præterea in os missus magis fri-
get. Sculpturis certe minime accommodatus: & qui attritum resperuat: nec tamē pe-
nitus inuictus est. Nam adamante scribitur & notatur Vbi Hyacinthus: ibi & chry-
sotapsus apparet: quem lapidem lux celat. prodit obscurum. Hæc enim est in illo di-
uersitas ut nocte igneus sit: die pallidus. Ex ipso solo sumimus amathitem rubore
sanguineo ac propterea amathites uocatus.

De intimis libyæ gentibus mira. Caput. xli.

Quod ab Atlante adusq; Canopitanū hostiū panditur. ubi Libyæ finis ē
& ægyptiū limē: dictum a Canapo Menelai gubernatore ibi sepulto. In
ea insula quæ hostium Nili facit: gentes tenent dissona: quæ in auia soli-
tudinis secretum recesserunt. Ex his Atlantes ab humano ritu prorsus exulant: nulli
pprium uocabulum. nulli speciale nomen. Diris uultibus solis ortus excipiunt. Di-
ris occasus prosequuntur. Vstiq; undiq; torrentis plagæ sydere: oderunt deū lucis.
Affirmant eos somnia non uidere: & abstinere penitus ab aialibus uniuersis. Tro-
gloditæ specus excauant. illis teguntur. Nullus ibi habendi amor: a diuiciis pauper-
tate se abdicarunt uoluntaria. Tantum lapide uno gloriantur quē hexe cōtalithon
uocant: tā diuersis notis sparsum: ut sexaginta gēmarū colores ī puo eius orhiculo
deprehendantur. Isti carnibus uiuunt serpentium. ignariq; sermonis stridūt potius
q̄ loquuntur. Augulæ uero solos colunt inferos. Fœminas suas primis noctibus nu-
ptiarum adulteriis cogunt patere. mox ad perpetuā pudicitia legibus stringūt seue-
rissimis Gamphasantes abstinent proeliis. fugiunt cōmertia. nulli se externo miseri-
sinunt. Blemyas sed non eos qui uicina rubro mari incolunt. credunt truncos nasci
parte qua caput est. os tamen & oculos habere in pectore. Satyri de hoibus nihil
aliud præferunt q̄ figuram. ægypanes hoc sunt quod pingi uidemus. himam topo-
des flexis nisibus. crurum repunt potius q̄ incedunt. & pergendi usum lapsu magis
destinant q̄ ingressu. Pharusi cum Herculi ad Hesperidas pergenti forent comites
itineris: tædio hic resederunt hætenus Libya.

De Aegypto & Nili natura. Caput. xlii.

Aegyptus a meridie introrsus recedit. quoad p̄tendant aethyopes. Atergo
inferiorē eius partem Nilus circūfluit: q̄ scissus a loco cui Delta nomen ē
ad insulæ faciē spatia amplectitur interna: & incerto pene fonte decurrēs
p̄ditur ut loquemur. Originē habet a mōte inferioris Mauritaniæ: qui Oceano p̄

pinquat. hoc affirmant libri punici: hoc Iubam Regē accepimus tradidisse. Igitur p-
tinus lacū efficit quē Nilidem dicunt. Nilū autē iam inde esse cōiectant: q̄ hoc sta-
gnū hærbas. pisces: Beluas. nihilminus p̄creet q̄ in Nilo uidemus. Ac si quādo Mau-
ritaniā. unde ei origo ē: aut niuibus densioribus. aut imbribus largioribus irrigatur:
unde incrementa exundationis in ægypto augeantur. Sed effusus hoc lacu harenis
sorbetur. Et cuniculis cæcis absconditur. Deinde in Cæsariēsi prorumpens amplior
eadem indicia præfert: quæ in exortu notauimus. Rufusq; subsidet. nec se prius red-
dit. q̄ post interualla itineris extenti cōtingat æthiopas: ubi exit nigrū facit fluuiū:
quē supradiximus esse terminū limitis africani. Astapū eum indigetes uocat. scilicet
aquā. e. tenebris profluētē: Multas magnasq; ambit insulas: Quarū plæræq; sunt tā
diffusæ uastæq; magnitudinis: ut uix eas dierū quinq; cursu prætermeet: quis concu-
tus ibi feratur. Nobilissima earū ē Meroe circum quam diuisus dextro alueo Asta-
sapes: læuo astabores nominātur. Tunc quoq; emerfus magna longinquaq; loca cū
primum occurrentibus scopulis asperatur: tantis agminibus extollitur inter obiecta
rupium: ut ruere potius q̄ manare credatur. Demumq; a Catracte ultimo tutus est.
Ita enim quædā claustra eius ægyptii nuncupauerunt. Relicto tamē hoc pone se no-
mine quo Nigris uocatur. Mox inoffensus meat Septem hostiis conditur in meri-
diem uersus. excipitur ægyptio mari. Ignari siderū uel locorum uarias de excessibus
eius cās dederunt. Alii affirmant: Ethesias nubiu densitatem illo cogere. Vnde am-
nis hic auspicatur: ipsumq; fontem superno humore sublatum: tātam inundationis
habere substantiam: quantam bibula ad liquorem nubila subministrauerint. ferunt
alii q̄ uentorem flatibus repercussus: cum fluorem solitæ uelocitatis non queat pro-
mouere: aquis in arcto luctantibus intumescat: & quanto impēsius controuersi spi-
ritus repugnauerint Tanto excelsius sublimari in altitudinis uertices repercussam ce-
leritatem: quando nec solitus extenuet cursus alueum. Et stipato iam flumine uenis
originalibus torrentium pondera superueniant. Ita concordi uiolentia hinc urgen-
tis elementi. hinc resistantibus undis exultantibus molem colligi quæ excessus facit.
Non nulli affirmant fontem eius qui phyalus uocatur: syderum motibus excitari.
extractumq; radiis candentibus cælesti igne suspendi. non tamen sine certa legis di-
sciplina: hoc est lunis cœptantibus. Verum omnem excessus originem de sole fieri.
primamq; exultantiam tumoris concipi cum per cancerum soluebatur. postmodū tri-
ginta eius partibus euolutis: ubi ingressus leonem ortus Syrios excitauerit: propul-
so omni fluore tātam uim amnis erumpere. Quod tempus sacerdotes natalem mū-
di iudicauerunt. Id est in. xiii. Calendas Augustas. & undecimum diem. Deinde reuo-
cari exitus uniuersos: cum in uirginem transeat. penitusq; inter suas ripas capere. cum
libram sit ingressus. Hoc etiam addunt pariter eum nocere. siue abundantius ex-
stuet. siue partius: quando quidem exiguitas minimum fœcunditatis apportet. Pro-
pensior copia diuturno humore culturam moretur. Maximos deinde exitus cubi-
tis eius duodeuiginti consurgere iustissimos sexdecim temperari: nec in quindecim
abesse prouentus fructuarios. Sed quicquid intra sit famem facere. Dant il-
li etiam hoc maiestatis: ut portendat futura argumentantes: quādo quidem phar-
salico bello non fuerit egressus quinque ulnas. Iam illud palam est: q̄ solus ex am-
nibus uniuersis nullas expiret auras. Dictionis ægyptiæ esse incipit Asuenæ: in
qua fines æthiopum. & inde usque dum mari intimatur Nili nomen tenet. Inter

24

omnia quæ ægyptus habet digna memoratu: præcipue bouem mirantur. Apim uocant: hunc instar colunt numinis: insignem notæ albæ macula quæ dextro lateri eius ingenita corniculantis lunæ refert faciem. Statutum æui spacium est: quod ut affuit profundo sacri fontis imersus necatur: ne diem longius trahat: quam licebit. Mox alter nec sine publico luctu requiritur: quem repertum cætum antistites Memphym prosequuntur: ut incipiat sacris ibi initiatus sacer fieri. Delubra quibus succedit aut incumbat: mystice thalamos nominant. Dat omnia manifestatia de futuris. Illud maximum: si de consulentis manu cibū capiat. Deniq; auersatus germanici Cæsaris dextram prodidit ingruentia: nec multo post. Cæsar extinctus est: pueri apim gregatim sequuntur: & repente uelut lymphatici uentura præcinunt. Bos illi foemina ostenditur in anno semel: & ipsa non absq; certis insignibus: qua inuenta & oblata est: eadem die neci datur. Apis natalem memphytici celebrant iactu aureæ pateræ: quam proiciunt in Nili statim gurgitem. Hæc solemnitas per septem dies agitur. Quibus diebus cum sacerdotibus quasdam crocodilli inducias habent nec atfectant lauantes. Verum. viii. die cerimoniis iam peractis uelut reddita seuiendi licentia solitâ resumunt atrocitatem. Crocodillus malum quadrupes & in terra & in flumine pariter ualet: linguam non habet. Maxillam mouet superiorem. Morsus eius horribili tenacitate conueniunt stipante se dentium serie pectinatim: plerumq; ad uiginti ulnas magnitudinis eualescit. Qualia anseri edit oua. Metatur locum nido naturali prouidentia nec alibi foetus præmit: q̄ quo crescentis Nili aquæ non possunt peruenire: In partu fouendo mas & foemina uices seruant: præter hiatum oris: armatus est etiam unguium immanitate Noctibus in aqua degit: per diem humi acquiescit Circūdatur maxima cutis firmitate: in tantum ut ictus quouis tormēto adactos tergore repercutiat. Strophilos auis paruula est: ea dum redimias escarum affectat: os beluæ huiusce paulatim scalpit & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi usque fauces facit. Quod Enhydrus cōspicatus: alterum hieumonum genus penetrat beluam: populatisq; uitalibus erosa exit aluo: Est & delphinum genus in Nilo: quorū dorsa ferratas habent cristas: hi delphini Crocodillos studio eliciunt ad natandū: demesiq; astu fraudulento: tenera uentriū subter natantes secant: & interimunt: præterea habitant in insula nihil homines formaliter exigui sed audacia eo usque præditi ut crocodillis se offerant obuios. Nam hæc monstra fugientes insequuntur: formidant resistentes. Ergo capiuntur subactique etiam intra aquas suas seruiunt & per domiti metu ita obsequuntur: ut immemores atrocitatis uictores suos inæquitantis dorso uehant. Hanc ergo insulam: & hanc gentem ubicunque indicio odoris persenserint: procul fugiunt. In aqua obtusius uident: in terra acutissime: hyeme nullum cibum capiunt: quinetiam quatuor menses a coceptu brumæ media exigunt. Sinci quoque circa Nilum frequentissimi: crocodillis equidem similes: sed forma modica & angusta Verum ad opem salutarem quamlibet necessarij. Medentes quippe ex his pocula inficiunt: quibus & stupor excitetur: & ueneni uis extinguatur. Hippotamus in eodem flumine ac solo nascitur: equino: & dorso: & iuba: & hinnitu: rostro resupino unguis bifidis: aprinis dentibus cauda tortuosa Noctibus segetes depascitur: ad quas pergit auersus astu dolo: ut fallente uestigio reuertenti nullæ ei insidiæ præparentur. Idem cum distenditur nimia satietate harundines recens casus petit: per quas tam

diu oberratur: quo ad scirpium acuta pedes uulnerent: ut pro fluuio sanguinis la-
 uetur sagina plaga deinde ceno oblinat: usq; dum uulnus conducatur in cicatricem.
 Hippothamos & Crocodillos primus Romam. M. Scaurus inuexit. Circa easdem
 ripas ales est Ibis: ea serpentium populatur oua: gratissimāq; ex his escam nidis suis
 defert. Sic rarefcunt prouetus foetuum noxiorum. Nec tamen aues istae tantū intra
 fines aegyptios profunt. Nam quaecūq; arabicae paludes pēnatorum anguium mit-
 tunt examina quorum tam citum uirus est: ut morsum ante mors q̄ dolor sequatur.
 Sagacitate qua ad hoc ualent aues excitate in procinctū eunt uniuersae: & prius q̄
 terminos patrios externum malū uastet: in aere occurfant cateruis pestilentibus ibi
 agmen deuorat uniuersum. Quo merito sacrae sunt & illaesa. Ore pariunt. Nigras
 solum pelusium mittit: reliqua pars candidas. De arboribus quas sola fert aegyptus
 praecipua est ficus aegyptia: foliis moro comparanda: poma non ramis tantum ge-
 stitans: sed ex caudice usque adeo fecunditatis suae angusta est: uno āno septies fru-
 ctum efficit. Vnde pomum decerpseris: alterum sine mora protuberat. Materia eius
 in aquam missa subsidit. Deinde cum diu defederit in liquore leuior facta sustolli-
 tur: & uersa uice quod natura in alio ligni genere non recipit: fit humore sicca: pal-
 ma quoq; aegyptia dicēda res est proprie ad ipsos uocatur: ut dici oportuit: ea quae
 gustata arcet sitim. Odor eidem qui & malis Cynodis: Sed demū sitim sedat si pri-
 us q̄ maturuerit decerpatur. Nam si matura sumatur sensum intercipit: gressum pra-
 pedit: linguam retardat: obsessisq; officiis mentis & corporis uitium ebrietatis imi-
 tatur: aegyptium limitem ad diacae cacumen tendit: incolunt populi qui momentum
 quo reparari mundū admotus ferunt annuos hoc studio deprahendunt. Eligitur
 sacer lucus: in quo conspiciunt animalia diuersissimi generis: ea ubi ad statuam li-
 neam: caelestis uertigio prouecta est: sensus suos significationibus produnt: quibus
 possunt. Alia hululant: alia mugiunt: quaedam striduunt: quaedam rugiūt: non nulla si-
 mul confugiūt ad uolutabra: hoc argumentū illis est magisterium ad indicium tem-
 poris deprahendendi. Idem populi ferunt. a. primis sibi gentis suae auis traditum:
 ubi nunc occasus: quondam ibi ortū solis fuisse. Inter aegyptias urbes numero por-
 tarum Thebae nobiles: ad quas cōmertia arabes undiq; gentium subuehunt: Hic re-
 gio Thebaica: Abedos & ipsa nobilis olim Memmonis regia: nunc Osiridis fano
 exulta: Alexandriam & operis ipsius magnitudo & auctor Alexander macedo no-
 bilitant. Quam metatus Democrates architectus: secundum post cōditorem inter
 memorabilia locum sortitus est. Condita autem Alexandria est duodecima Spurii
 filie. C. Petilio Caii filio consulibus Romanis: haud lōge ab hostio Nili fluminis:
 quod Heracleoticonialii Canopicon appellant. Est & Pharos Colonia a Caesare
 dictatore deducta: ex qua facibus accensis nocturna dirigitur nauigatio. Nam Ale-
 xandria insidiosa accessu aditur: fallacibus uadis: ceco mari: tribusq; tantum canali-
 bus admittit nauigantes Possideo. Thegano. Tauro: hinc igitur in portibus ma-
 chinas ad praelucendi ministerium fabricatas pharos dicūt. Pyramides tures sunt
 in Aegypto fastigiatae: ultra excelstatem omnem quae fieri manu possunt. Itaq; mē-
 suram umbrarum egressae: nullas habent umbras. Nunc ab aegypto promouea-
 mus stilum.

De Arabia de moribus populorum & multis aliis in ea. Caput. xliii:
 Ltra pelusiacū hostiū Arabia ē: ad rubrū ptinēs mare: qđ Erythraū ab
 Erythro rege psei & Androīdæ filio nō solū a colore appellatū Varro

25

dicit: qui affirmat in littore maris istius fontem esse: quem si oues biberint mutant uellerum qualitatem: & antea candidæ amittant quod fuerint usq; ad haustu ac fuluo postmodum nigrescant colore. Rubri autem maris Arsmone oppidum: Verum hæc Arabia pcedit ad usq; illam odoriferam & diuitem terrâ: quâ Catabani & Scenitæ tenent. Arabes nobiles monte Cassio qui Scenitæ causas nominis inde ducunt: q; tentoriis succedunt: nec alias domos habet. Ipsa autem tentoria Cylicia sunt: ita nūcupant uelamenta caprarū pilis texta: suillis carnibus prorsus abstinent: sane hoc animalis genus si inuentum illo fuerit illico moritur: hanc Arabiam græci Eudemonem: nostri beatâ nominauerunt. Habitatur colle manufacto inter flumen Tygrum & flumen Euleum: quod ortum a medis tam puro fluore inclytum est: ut inde omnes reges non aliam q̄ eius aquas bibant. Eudemonem non frustra cognominatam hinc capeffas: q; præter odores quos creat plurimos sola thus mittit: nec tamē uniuersa. Nam in medio eius sunt Astremitæ pagus Sabæorum: a quo octo mansionibus regio thurifera disternatur. Arabia appellata est. i. sacra. Hoc enim significari interpretantur. Virgulta hæc non sunt publica: sed quod inter barbaros nouū in ius posterorum per successiones transeunt familiarum. Ergo quicūq; dominatū istius tenent nemoris. Arabice sacri uocantur. Iidem illi cum lucos istos uel metunt: uel incidunt: nō funeribus interfunt: non cōgressionibus foeminarū polluantur. hanc arborem priusq; pœnitus fides proderetur alii lentisco: alii mare Therebinto comparabant: usq; dum libris quos Iuba Rex scripsit ad Cæsarem Augusti filium palam fieret: in torto eam esse uimine: ramis ad aceris qualitatem: amigdali modo: succū fundere: incidi ortu canis flagrantissimis solibus. In iisdem salibus mirrha prouenit: cuius radices ut uitium rastris proficiunt: ab lāqueationibus gaudent nudatæ pinguiori fluit lachryma: sponte manans præciosior ex ea sudor est elicitus: corticis uulnere uilior indicatur. Codex in uertiginem flexus & spinis hispidus: folium crispus licet: oliuæ tamen simile maxima altitudo extenditur ad quinque cubita proceritatis. Arabes sarmentis eius ignes fouent: quorum fumo satis noxio: nisi odore cremati stercoris occurrant: plerūq; insanabiles morbos contrahunt. Iidem Arabes legunt cynamum: quod fructum situ breui nascitur: humili & represso: nunq̄ ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius prouenerit: eximium magis dicitur. Quod i crassitudinem extuberatum sit: inutilius habetur. Verum legitur per sacerdotes hostiis prius cæsis: quæ cum litauerint obseruatur: ut messis nec ortum solis anticipet nec egrediatur occasum. Quisquis principatum tenet sarmentorum strues hasta diuidit: quæ sacrata est in hoc munus: atq; ita portio manipulorum soli dicatur. Quæ si iuste diuisa sit. radiis inflagrata incendium sponte concipit. Apud eosdē nascitur auis phenix aquilæ magnitudine: capite honorato: in conum plumis astantibus cristatis faucibus: circa colla fulgore aureo: postera parte purpureus absq; cauda in qua roseis pennis ceruleus interscribitur nitor. Probatum est quadraginta & quingentis eū durare annis. Rogos suos struit cynamis: quos prope præcteam concinnat in solis urbem strue altaribus superposita. Cum huius uitam magni anni fieri conuersione rara fides est inter auctores. Quāuis plurimi eorum magnum annum non quingentis & quadraginta sed duodecim milibus. Dccc. liiii. annis constare dicant Plancio itaq; Sextio & P. Apronio consulibus: ægyptum Phenix inuolauit: captusq; anno octingentesimo urbis conditæ iussu Claudii principis in comitio publicatus est. Quod gestum præter censuram quæ manet: actis etiam urbis continetur.

Cynomolgus perinde Arabiae anis in excellentissimis lucis textit nidos e frutibus. Cynamorū: Ad quos quoniā nō est perueniri: ppter ramorum altitudinem & fragilitatem: accolæ illas cōgeries plumbatis petunt iaculis: deiectasq; præciis uendūt amplioribus: q̄ hoc cynamum magis q̄ alia mercatores probēt. Arabes longe lateq; diffusi: diuersisq; moribus uiuunt: & cultibus plurimis: crinis intonsis: mitrata capita: redimitu pari: pars rasa in cutem barba: cōmerciis student: aliena nō emunt: uendunt sua: quippe & syluis & mari diuites. Umbrae quæ nobis dextræ sunt: illis sinistra: pars eorum quibus asper uictus est: angues edunt: nulla illis animi uel corporis cura: ac ppterea Ophiophagi noīantur. Ex istius littoris sinu: polycrati regi aduecta Sardonyx gēma: prima in orbe nostro luxuriæ excitauit facem. Nec multū de ea differendū puto: adeo Sardonyx in oīum uenit noticiam. Superficies eius p̄batur: si meratius rubeat: arguitur si fuerit feculentior. Medietas circuitur limite candicante. Optima est si nec colorē suum spargat i proximum: nec ipse ex altero mutetur. Reliqua nigro finiuntur. Quod si traniluceat: uitio uertitur. Si perspicuitatē arceat: proficit ad decorem. Et molochitem arabs inuenit: uirentem crassius: q̄ smaragdus: contra infantium pericula iugenta ui resistantem. Inuenit & iridem in mari rubro sicut chrystallum: sexangulatā: quæ radiis iēta solis rutilo aeris repercussu celestis arcus ex se iacit speciem Androdamantē iudem legunt arabes: nitoris argentei: lateribus æqualiter quadris: quæ de adamante nō nihil mutuatum putes. Datum illi nomen ex eo cēsant: q̄ animorum callentiū mollit ipetus: & tumentes refrenat iras: Pederotem etiā arabicū inde sumimus. Arabica aspectu eburnea est: radios abnuit: cōtra neruorum molestias prodest habentibus. In pederote cōgruit quicquid eximium est quadā decoris prærogatiua: chrystallnū lucet: rubet purpuram. Orarū ex timis corona crocea uelut e liquido renitente. At suauitate oculos afficit. Visum illicit: detinet intuentes: hac etiam gratia indis placet: hoc Arabiae sat est: hinc ad Pelusium repatriemus.

De Cassio monte Pompei tumulo & Andromede uinculis. Caput. xliiii.

IN Pelusio. Cassius mons est: & delubrum Iouis Cassii: atq; ita Ostragine locus Pompei magni sepulchro inclytus. Idumea inde incipit palmis opima. Deinde Iope oppidum antiquissimum orbe toto: utpote ante inundationem terrarum conditum: Id oppidum saxum ostētat: quod uinculorum Andromedæ uestigia adhuc retinet: quā expositam beluæ non irritus rumor circūtulit. Quippe ossa monstri illius. M. Scaurus inter alia miracula in ædilitate sua Romæ publicauit. Annalibus nota res est. Mensuræ quoq; ueracibus libris cōtinentur: scilicet q̄ costarum lōgitudō excesserit pedes quadraginta. Excelsitas elephantibus fuerit idicis eminentior porro uerticuli spinæ ipsius latitudine semipedē sint suppressi.

Iudæa. In ea de Asphaltide lacu: de balsamo & gente Esenorū. Caput. xlv.

Iudæa illustris est aquis: sed natura nō eadē aquarum oīum. Iordanis amnis eximie suauitatis panea de fonte demissus: regiones præterfluit amoenissimas. Mox in Asphaltidem lacum mersus stagno corrūpitur: qui Asphaltitis bitumen gignit: aīal non habet: nihil in eo imergi potest: tauri etiam camelique ipune ibi fluitant: est & lacus fara extēsus passuum. xvi. milibus: circūseptus uribus plurimis & celebribus: ipsæ par optimus. Sed lacus thiberiadis his omnibus anteponitur: salubris ingenuo haustu: & ad sanitatem usu efficaci: Iudææ caput fuit hierosolyma. Sed excisa est. Successit Iericus: & hæc desinit. Artæ

26
xerxis bello subacta. Callirhoe hierosolymis proximus fons: calore medico pbatissi-
mus: & ex ipso aquarū pconio sic uocatus. In hac terra tantum balsamum nascitur:
Quæ sylua intra terminos uiginti iugerū usq; ad uictoriā nostrā fuit. At cum Iudæa
potiti sumus: ita luci illi ppagati sunt: ut iam nobis latissimi colles sudent balsama
Similes uitibus stirpes habet: malleolis digeruntur: rastris nitescunt: aquis gaudent
amant amputari. Tenacibus foliis sempiterno inumbratur. Lignū caudicis attrecta-
tum ferro sine mora moritur. Ea ppter aut uitro: aut cultellulis osseis: sed in solo
cortice artifice plaga uulneratur. Ex qua eximia suauitatis gutta manat: post lachry-
mā: secundum in p̄ciis locum poma obtinent: cortex tertium: ultimus honos ligno.
Longo ab hierosolymis recessu tristis simus panditur: quē de cœlo tactū testatur:
humus nigra & in cinerē resoluta. Duo ibi oppida Sodomū noiatum alterū: alterū
Gomorrū. Apud quæ pomū gignitur quod habeat licet specimen maturitatis: man-
di tamē nō pōt. Nam fuliginē intrinsecus fauillatiā ambitio tantū extimæ cutis co-
hibet: quæ uel leui p̄ssa tactu fumū exhalat: & fati scit in uagum puluerē. Interiora
Iudææ quæ occidentem cōtinentur Esseni tenēt: q̄ præditi memorabili disciplina re-
cesserunt a ritu gētium uniuersarū: maiestatis ut reor p̄uidencia ad hunc morē desti-
nati. Nulla ibi foemina uenere se poenitus abdicauerunt: pecuniā nesciūt: palmis ui-
ctitant. Nemo ibi nascitur nec tamē deficit hoīum multitudo: locus ipsæ addictus
pudiciæ est. Ad quē plurimi licet undiq; gentium p̄perent: nullus admittitur: nisi
quē castitatis fides & innocētia meritū p̄sequatur. Nam q̄ reus est uel leuis culpæ
quis summa ope adipisci ingressum uelit: diuinitus submouetur. Ita per imēsum spa-
cium sæculorū incredibile dictū æterna gens est cessantibus puerperiis. Engada op-
pidū infra hesenos fuit. Sed excisum est. Verūm inclytis nemoribus adhuc durat
decus lucisq; palmarum eminentissimum: nihil uel de auro uel de bello derogatum:
Iudææ terminus Massada castellum.

De Scythopoli oppido: & monte cassio & Selencia. Caput. xlii.

Ranseo Damascū: Philadelphiam Araphianā. Scythopolim primos incolas
& auctorem dabo. Liber pater cum humo nutricem tradidisset: cōdidit
hoc oppidū. Ut sepulturæ titulum etiā urbis moenibus ampliaret. Incolæ
deerant e comitibus suis. Scythas delegit quos ut aīo firmaret: ad promptā resisten-
di uiolētiam: primum loci nomē dedit. In Seleucia alter cassius mons est Antiochiæ
proximus: cuius e uertice uigilia adhuc quarta cōspicitur globus solis: & breui cor-
poris circūactu radiis caliginem dissipantibus: illinc nox: hinc dies cernitur. Talis e
cassio specula est: ut lucere prius uideas q̄ auspicietur dies.

De fluminibus Trigide & Euphrate & aliqbus gēmis. Caput. xlii.

Eufratem maior fundit Armenia: ortum supra zizaniā: sub radicibus mon-
tis: quem Cathoten accolæ noiant Scythicis p̄ximi: hic receptis in se ali-
quot ānibus cōualescit: & stipatus cōuenis aq̄s: luctatur cū Tauri montis
obiectu. Quē apud elegiā scindit: resistat licet. xii. milibus passuū latitudine: lōgisq;
excursibus dextra cōmagenē: arabiam læua relinquit: deinde prælabēs plurimas gentes
Babyloniā quondā caldeorum caput diuidit. Melopotamiam optimat annuæ iun-
dationis excessibus: ad istar annis Egypti terris superfusus iuecta soli fecunditate.
Hisdem fere temporibus quibus Nilus exit solce scilicet in parte Cancri uigesima
constituto. Tenuatur cū iam leone decurso ad extrema uirginis curricula facit transi-
tum. Quod Gnomici similibus peralleis accidere contēdunt: quos pares & cœli &

terrarū positione æqualitas normalis efficit linea. Vnde apparet ista duo flumina ad modum eiusdem perpendiculari constituta: licet e diuersis manent plagis: eadem incrementi causas habere.

De Tigride quoq; dicere hoc loco par est. Caput. xlviii.

IN Armenia regione caput tollit mire q̄ lucido cōspicuo fonte in loco edito: q̄ Elegos noīatur. Nec ab exordio statim totus est: primum pigre fluit: nec cū suo noīe. At cum fines Medorū inuectus est: tygris statim dicitur. Ita enim Medi noīant sagittam. Influit in Arethusam lacum oīa pondera sustinentē: Cuius pisces nunquā se alueo tigridis. imiscunt: sicut nec amnici pisces in stagnum trāseunt. Arethusa: p̄ quā dissimilis colore & uolucris cursu meat. Mox tauro resistente in p̄fundū specum mergitur: quē subterlabens in altero eius latere apud zomadā emicat: uluas & purgamēta plurima secū trahens: deinde idētidem abconditur: rursusq; redditur. Ad labenos: arabaq; p̄terfluit. Mesopotamiā amplectitur. Amnē nobilissimū Hydaspem accipit. Euphraten defert in sinum p̄sicum. Quæcūq; Euphraten bibunt gētes: diuerso nitent lapide: & milātis in ipso euphrates alueo legitur gēma: ad imaginē marmoris p̄conesii: nisi q̄ in medio umbilico lapidis istius: glaucū ut oculi pupilli internitet. Agada a chaldæis ad nos usq; fluit: haud facilis repertū: nisi ut p̄hibent: ipsa se capeffendā daret. Nāq; ingenita sp̄s efficacitā supermeātes naues a p̄fundo petit: & carinis ita tenaciter adcorporatur: ut nisi abrasa parte ligni separetur. Ea Agada apud chaldæos p̄pter effectus quos ex ea sciunt habetur in loco principe: ceteris p̄pter gratiā magis cōplacet iucundissime uirens. Myrrhites parthis familiaris est: hunc si uisu æstimes: myrrhæ color ē: & nō habet qd̄ afficiat: si penitus explores: & attritū incites ad calorē: spirat nardi suauitatē: In p̄side lapidum tāta copia est: tātaq; diuersitas: ut lōgum p̄one sit ipsis uocabulis īmorari. Mithrydax sole p̄cussa coloribus uariis. Tegelitus nucleo oliuæ similis sp̄nitur: cum uidetur: sed remediis bonus uincit aliorū pulchritudinē: solutus quippe & haustus pulsus calculis renium dolores: ac uesticæ leuat. Hāmochrysos harenis auro imixtis: nūc bractearū nunc pulueris habet quadrulas Aethites & fuluus ē & tereti positione: alterū lapidem intrinsecus cohibens: cuius crepitu sonorus est: cum mouetur: q̄libet tinnitū illum nō internū scrupulum facere: sed spiritum sapiētissimi dicant: hūc æthitem zoroastres p̄fert oībus: maximāq; illi tribuit potestatē: Inuenitur aut in nidis aqlæ aut in undis oceani: In p̄side tamē plurimus. Pyrrhites fuluus est: teneriq; se uehāmētius nō sinit: ac si quādo arctiori manu p̄mitur: digitos adurit. Calazias grādinis: & candorē p̄fert: & figurā: duricia robustissima & iuncta. Echithes uipereas habet maculas. Dionysias fuscus est: rubētibus notis sparsus. Idem si aqua mixtus cōteratur: uinū flagrat: & quod in illo odore mirificū est: ebrietati resistit. Glossopetra deficiētibus lunis celo cadit: lingue similis humanæ non modice ut magi ferunt ptātis: q̄ ex ea lunares motus excitari putant. Solis gēma p̄ cādida ē ad speciē fulgidi sideris: rutilosq; ex se iacit radios ueneris crines nitet: nigro iternis ductibus ostētans rufforū crinium similitudinē. Selenites trāslucet fulgore cādido melleoq; cōtinēs lunæ imagine: quē iuxta cursum astri ip̄ius perhibent diebus singulis uel minui uel augeri. Mechonites papauera exprimit. Mirmicetes reptantis fornicæ effigiæ notatur. Calcophōgos resonat & pulsata ara pudicæ seruat uocis claritatē. Siderites a cōtēplatione ferri nihil dissonat: uerū maleficus: quoq; inferatur discordias excitat. Phlogites ostētat intra se quasi flāmas æstuātes. Antracias cornu

27

scat uelut scintillantibus stellis. Enhydr os exudat ut clausam in eo putes fontanam
scaturigine m.

Cylicia Cydnus amnis: Antrū choricū: Mons Taurus: Caput. xlix.

SYlicia de qua agitur: si ut nūc ē loquamur: derogasse uidebimur fidei ue-
tustatis. Si terminos sequimur: quos habuit olim absonū ē a cōtēplatione
rerū p̄sentiū. Igitur iter utrāq; culpā factū optimū est amborū tēporum
statū p̄sequi. Cylicia antea ad pellusiū Aegypti ptinebat Lidiis: Medis: armeniis: p̄-
philia: Cappadocia sub ip̄erio cylicum cōstitutis. Mox ab Assiriis subacta ī breui-
rem modū subacta est: plurima iacet campo sinu lato recipiēs mare Isicum a tergo
montiū tauri: & Amani iugis clausa A Celice nomē trahit: quē atas pristina p̄ene
ultra aunm memoriae abscondit: hūc phenice ortū: qui ātiquior Ioue de primis ter-
rae alūnis habētur Matrē urbiū habet Tharsum: quā Danaes p̄les Nobilissima p̄-
seus locauit: Hāc urbē interfecat cydnus amnis: hūc cydnū p̄cipitari Tauro: alii deri-
uari ex alueo Choaspis tradiderūt: q̄ coaspes ita dulcis est: ut p̄sici reges q̄diu inter
ripas p̄fidis fluit: soli ibi ex eo pocula uēdicauerint & cū eūdum foret p̄egre: aquas
eius secum uectitarint: ex illo parente cydnus mirā trahit suauitatē q̄cqd candidum
est: cydnum gentili lingua Syri dicunt. Vnde amni huic nomē datū Tūmet autūno
& uere: cum niues soluuntur reliquis anni temporibus tenuis est & quietus: circa co-
rycum cyliciae crocum plurimum optimūq; det licet Sicilia: det cyrena: det & lycia:
hoc primum est. Spirat fragrantius: colore plus aureo est Succi ope citius proficit
ad medelam. Ibi coricos oppidum est: & specus. qui montem ip̄ositum mari a sum-
mo cauat uertice. patulus hyatu āplissimo. Nā deiectis lateribus ī terrae p̄fundū ne-
moroso orbe āplectitur: media inanitate uirēs: introrsus lucis pendētibus. Descēsus
in eū p̄ duo milia & q̄ngēta passuū nō sine largo die hīc īde fontiū assidua scaturi-
gine: ubi p̄uentū ad ima primi sinus: alter rursus specus panditur: q̄d antrū lucis pri-
mū patet faucibus: postmodū in p̄cessu p̄ angustias obscuratur. In eo sacrū ē Iouis
fanū: in cuius recessu intimo Typhonis gigantis cubile positū q̄ uolunt credūt: He-
liopolis antiquū oppidū cyliciae fuit: patria Chrisippi stoicæ sapiētiae potentissimi:
q̄d a Tigranne armeniae subactū & diu solū p̄opeiopolim deiectis cylicibus. CN.
magnus cognomauit. Mons taurus ab indico primo mari surgit: deinde a scopulis
celidoniis inter aegyptiū & p̄aphiliū pelagus obiectus: septētrioni dextro. latere: lae-
uo meridianae plagae: occidenti obuersus frōte p̄fusa palā ē terras eū cōtinuare uo-
luisse penetrato mari. nisi p̄fundis resistantibus ostēdere radices suas uetaretur. de-
niq; q̄ periclitatur naturas locorū tēptare eius oēs exitus p̄mōtoriis p̄bat. Enī quo
quorsum mari abluitur: p̄cedit ī p̄minētias: sed mō intercluditur pheniceo: mō pon-
tico sinu: interdū caspio: uel hircano: q̄bus retinētibus subinde fractus cōtra m̄oti
cū lacū flectitur: multisq; difficultatibus fatigatus: riphais se iugis annectit: p̄ gētū
& linguarū uarietate plurifariā noiatus: Apud Indos lamus. mox p̄phanius: choa-
tras: apud parthos. post Niphates: Inde taurus: atq; ubi ī excellētissimā sublimitatē
Caucasus. Interea etiā a populis appellationē trahit. ab dextro latere caspius dicitur
uel hyrcanus: a laeuo amazonicus. Mosochius: Scythicus. ad hāc uocabula hēt alia
multa. ubi dehiscit hiulcis iugis facit portas: quarū primae sunt armeniae: tum caspiae
post cyliciae. In graciā uerticē erexit. ubi ceraunius p̄dicatur a ciliciae finibus asiaticū
limitē diuidit: q̄tus meridiē uidet: sole inastuat q̄cqd septētrioni oppositū est: uēto
tūdatur & pruina. quo syluestris ē efferatur multis bestiis & leonibus īmanissimis.

Lycia. In ea mons chymera. Caput. l.

Quod in cāpania uesulus: in Sicilia ætna: hoc in lycia mons chymera ē: hic mons nocturnis æstibus fumidū exhalat: & quomō natura ibidē subest ignea: Vulcano urbē p̄ximā Lycii dicauerunt: quā de uocabulo sui noīs Ephesiā uocant. Olympus quoq; inter alia ibi oppidū fuit nobile: sed intercidit: nūc castellum est: infra qđ aquæ regiæ ob insigne floris spectaculo sunt uiscētibus.

De Asia: phrygia: lidia: Tetudrania. In his de urbe Epheso: de monte Neumāta de illustribus uiris: de homeri & hesiodi tēporibus: de aiali Bonaco: de sepulchris Aiācis & Mēnonis: de Mēnonis auibus: de Chamæleonte uerme: de Ciconia: de origine Calathariæ. Caput. li.

Sequitur Asia: sed nō eam Asiā loquor: quæ in tertio orbis diuortio terminos ānes hēt: Ab ægyptio mari Nilū: a mæotico lacu Tanaim: uerū eā quæ a telmessō lyciæ incipit: unde & carpatius auspicatur sinus. Eā igitur Asiā ab oriēte lycia includit: & phrygia ab occidēte: ægæa littora a meridie mare ægyptiū: paphlagonia a septētriōe. Ephesus in ea urbs clarissima est: Epheso decus tēplū Dianæ: amazonū fabrica adeo magnificū: ut Xerxes cū oīa asiatica tēpla igni daret: huic uni peperit. Sed hæc Xerxis clāmentia sacras ædes nō diu a malo uindi cauit: nāq; Herostatus ut nomē memoria sceleris extēderet: incēdium nobilis fabricæ manu sua struxit: sicut ipse fassus est uoto adipiscēdæ famæ latioris: Notatur ergo eadem die cōflagrauisse tēplum Ephesū: qua Alexander magnus natus ē: quod cū postmodū ad cultum augustiorē Ephesii reformarēt: faber opi Dinocrates p̄fuit: quē Dinocratē Alexandri iussu alexandriā in ægypto iam metatū supra exposuimus. Nusq; orbe toto tā assiduos terremotus: & tā crebras usum demersiones: q̄ in asia eē cladibus asiaticis patuit: cū Tiberio principe urbes duodecim simul una ruina occiderint: Ingenia asiatica inclyta per gētes fuere. Poetæ anacreon. Inde Mimnermus & Antimachus: deinde Hipponax: deinde Alcæus: inter quos etiā Sappho mulier. At historiæ cōditores Xanthus: Hecateus: Herodotus: cum qbus Ephorus: & Teopōpus. Nam de septē sapiētia p̄ditis Bias: Thales: Pythacus: Cleātes stoicæ eminentissimus: Anaxagoras naturæ indicator: Heraclitus etiam subtilioris doctrinæ arcanis imoratus.

De Phrygia. Caput. lii.

Phrygia asiā excipit: in qua Coelene: quæ antiquato priore noīe in Apamea trāsit oppidū a rege Seleuco postmodū cōstitutum. Isthic marsius ortus: istic & sepultus: unde qui p̄ximat fluuius marsias dicitur: nam sacri legi certaminis factū & audaces in deū tibias testatur nō p̄cul a ualle: quæ euentum gestæ rei signat & ab Apamea decem milibus passuū sepata Aulo crene usq; adhuc dicitur ex arce huiusce oppidi Mæander ānis caput tollit: qui recurrētibus ripis flexuosus inter Cariam & Ioniam p̄cipitat in sinu qui Myletū diuidit & prienen. Ipsa phrygia troadi supiecta est Aglonia parte Galatiæ collimitanea: meridiana lychaonia: psidia Migdoniæq; cōtermina. Eadē ab oriente uicina lydiæ: a septētrione Meisæ: chariæ: a pte qua dies medius est mons lydiæ Tmolus croco florētissimus: amnis Pactolus quē aurato fluore in citū aliter Chrysorhoā uocāt: In his locis aīal nascitur qđ Bonachon dicūt: cui taurinū caput ac deinceps corpus omne: tantū iuba eqna: cornua aut ita multiplici flexu in se recurrētia: ut siqs in ea offendat: nō uulneretur: sed qcqđ p̄sidii monstro illi frons negat: alius sufficit: nā cū i fugā uertitur: pluuia citi uentus simū egerit per lōgitudinē triū iugerū: cuius ardor qcquid attige

Comimora
Linus in
de hist. nat.
Phrygia p̄ter
dam inueni
aliū nā ut sole
irradiante
onimū gutt
quā mltante
Lacrimen

rit: egerie noxia summonet insequētes. Myletos Ioniae caput Cadmi olim domus: sed eius qui primus inuenit p̄sae orationis disciplinā nō longe Epheso Colophon ciuitas nobilis oraculo clari Apollinis: unde haud p̄cul minas surgit: cuius uertices de nubibus superuolātibus futurae tēpestatis significant qualitatem. Caput Maonia Sipylus excipit Tantalus antea dictus: & in illā uocabuli memoriā orbitatibus datus Niobe. Smyrnā Melas circūfluit. Inter flumina asiatica facile praecipuus amnis. Smyrneos uero cāpos fluius hermus secat: qui ortus Dorilao phrygiae phrygiā scindit a Caria. Hunc quoq; hermū fluctibus aureis aestuasse antiquitas credidit Smyrna unde p̄cipue nitet Homero uati patria ex itit: q̄ post Ilion captus fuit Anno. cclxxii. Agrippa sylvio Thyberini filio Albæ regnāte anno āte urbē cōditā. c. lx. inter quē & Hesiodū poetā qui in auspiciis olympiadis primae obiit. cxxxviii. anni interfuerūt. In Rhetao littore Atheniēses & Mytilenii ad tumulū ducis Thessalli Achillion oppidū cōdiderūt quod p̄pe modū interit: deinde interpositis. xl. ferme stadiis in altero cornu eiusdē littoris ab honorē salaminii aiacis alterū oppidū cui Acantio datū nomē rhodii extruxerunt. At iuxta ilium Memnonis stat sepulchrum ad qd̄ sempiterno ex Aethiopia cateruatim aues aduolāt: quas iliēses Memnonias uocāt Crumētius auctor ē has Eas dē āno q̄nto in Aethiopia cateruatim coire: & undiq; uersum quo usquā gētū sunt ad regiā Memnonis cōuenire. Mediterranea quae sunt supra Troadis ptē Theothrania tenet regio: q̄ prima. Mesorū fuit patria hac. Theotrania cayco flumine p̄ oēm asiam chamelaon plurimus aīal: quadrupes facie qua lacertae: nisi crura recta & lōgiora uentri iungerētur: p̄lyxa cauda: Eadēq; in uertiginē torta: hamati ungues: subtili aduncitate: incessus piger: & fere idē qui testudinum motus: corpus aspeū: cutem qualē in crocodillis dephendimus: subducti oculi & recessu cōcauo introrsum recepti: quos nunq̄ nictatione obnuit: uisus deniq; nō circulatis pupillis: sed obtutu rigidi orbis itentat: hyatus eius aeternus: ac sine ullius usus ministerio: q̄ppe q̄ cū neq; cibū capiat: neq; potu alatur: neq; alimēto alio quā haustu aeris uiuat: color uarius & in momento mutabilis: ita ut cuiuscūq; rei cōiunxerit cōcolor ei fiat: Colores duo sunt: quos fingere nequaquā ualet: rubrus & cādīdus ceteros facile mentitur: corpus pene sine carne: uitalia sine liene: nec nisi in corculo paxillū sanguinis dephenditur: latet hyeme: p̄ducitur uere: ipetibilis est coraci: a quo cum iterfectus est: uictorem suum perimit itereptus. Nā si uel modicum ales ex eo ederit: illico moritur. Sed corax habet p̄sidium ad medelā natura manum porrigente. Nā cum afflictum se itelligit: sumpta frōde laurea recuperat sanitatē. Pithonoschomos est in Asia: locus in campis patentibus: ubi primo aduentus sui tempore ciconiae aduolāt: & eā quae ultima aduenerit laniant uniuersae: aues istas ferunt linguas nō habere. Verum sonum quo crepitant oris potius q̄ uocis esse: eximia illis inest pietas: & enim quātum temporis ipenderint: foetibus educandis: tantum & ipsae a pullis suis inuicem aluntur. ita enim impense nidos fouent: ut incubitus assiduitate plumas exuant. Nocerī eis: oībus qdē locis nefas ducūt: sed ī Thessalia uel maxie ubi serpentū imanis copia est: quos dū escādi gratia isectātur regiōibus thessalicis plurimum mali detrahunt. Galatiam in primis saeculis priscae Gallorum gentes occupauerunt: Tolos: Bocci: Veturi: Ambitoti: quae uocabula adhuc p̄manent: quamnis Gallatia unde dicta sit: ipso sonat nomine.

Bithynia: in ea Annibalis exitus. Caput. liii.

Ithynia in Ponti exordio ad partē solis orientis aduersa Thraciæ opulēta ac diues urbium: a fontibus Sangarii fluminis primos fines habet: atē Be brycia dicta: deinde Mygdonia. Mox a Bithyno rege Bithynia. In ea pru siadē urbē & alluit hylas flumen: & perspargit hylas lacus: in quo residisse credunt delicias Herculis hylam puerum nymphis rapinā: in cuius memoriā usq; adhuc so lēni cursitatiōe lacum populus circuit: & hylā uoce clamāt. In bithyno quoq; agro libyssa locus Nicomediæ: p̄ximus: sepulchro Annibalis famæ datus: q post cartha ginense iudiciū transfuga ad regē Antiochum: deinde post Antiochi apud Termo pylas pugna: tam malā fractumq; regē fortunæ uicibus in hospitem Prusiæ deuolu tus ne traderetur Tito quinto: ob hanc cām in Bithyniam missō captiuus usq; Ro mā ueniret ueneni mali poculo aiām expulit: & a romanis se uiculis morte defendit

De ora pontica. Caput. liiii.

In ora pontica post Bosphori fauces: Et Rhesum amnē: portūq; calpas Sagaris fluius ortus in phrygia dictusq; a plerisq; Sāgarius exordiū fa cit maris: andini sinus: in quo oppidū heraclea appositū Lyco flumini & Acone portus: qui puētū malorū germinū usq; eo celebris ē: ut noxias hærbas aco nita illinc nominemus: p̄ximus inde Acherusius specus: quem foraminis cæci p̄fun do adusq; inferna aiunt patere.

De Paphlagonia. Caput. lv.

Paphlagoniā limes a tergo gallaticus amplectitur: ea paphlagonia carim bi p̄montorio spectat Tauricā: cōsurgit Cythero monte: porrecto ī spa tium trium & sexaginta miliū: īsignis loco heneto: a quo ut cornelius ne pos phibet paphlagonēs in Italiā transuecti mox ueneti sunt noiati. Plurimas in ea regione urbes Mylesii cōdiderunt Eupatoriā Mithridates: quæ subacta a Pompe io pompeopolis est dicta.

De Capadocia: & in ea de equis. Caput. lvi.

Capadocia gentiū uniuersarū quæ pontum accolunt p̄cipue itrouersus re cedit: latere læuo utraq; armenias & Comagenē simul trāsit dextro plu rimis Asiæ populis circūfusa. Attollitur ad Tauri iuga & solis ortū: p̄te rit Lychaoniā: Psydiam: Cyliciam. Vadit super tractū Syriæ Antiochiæ parte regio nis alterius in Scythiā p̄tendēs: ab Armenia maiore diuisa Euphrate amne. Quæ ar menia unde pamthydri montes sunt auspicantur. Multæ in Capadocia urbes inely tæ: uerū ut ab aliis referamus pedē coloniā Archelaidē quā deduxit Claudius Cæ sar: Halys p̄terfluit Neo cæsaream fluius Lycus alluit. Melitam Semiramis cōdidit Margazam sub Argæo sitam capadoces matrē urbium numerant. Qui Argæus ni ualibus iugis arduus nec æstiuo q̄dem torrēte pruinis caret. Quēq; idigenæ popu li habitari deo credūt. Terra illa ante alias altrix equorū: ex puētū eqno accomoda tissima est. Quorū hoc ī loco īgenium reor p̄sequēdum. Nā eqs iesse iudiciū docu mētis plurimis patefactū est. Cū iam aliquot inuēti sint: q nō nisi primos dominos agnoscerēt: obliuī mansuetudis: si quando mutassent cōsueta seruiicia: inimicos p̄tis suæ norūt: adeo ut inter p̄lia hostes morsu petant. Sed illud maius ē: q̄ rectoribus p̄ditis quos diligebant: accerferunt famæ mortē: Verū hi mores in genere equorū p̄stantissimo repiuntur. Nam q̄ īfra nobilitatē sunt sati: nulla documēta sui p̄buerut Sed ne qd uideamur dicēdi licētia cōtra fidē arrogasse: exēplum frequens dabimus Alexandri magni equus Bucephalus dictus: siue de aspectus toruitate: seu ab insi gni q̄ taurinum caput harmo inustum gerebat: uel q̄ de frōte eius q̄dam extātium

corniculorum minæ ptuberabant: cum ab equario suo alias etiã molliter federetur: accepto regio stratu neminẽ unq̃ aliũ p̃ter dominũ uehere dignatus est. Documẽta eius in p̃liis plurima sunt: q̃bus Alexãdrum e durissimis certaminibus sospitẽ opera sua extulit. Quo merito effectũ ut defuncto in India: exeq̃as res duceret & sup̃mis sepulchrum dare: Urbẽ etiã cõderet: quã in noĩs memoriã Bucephalum noĩauit. Equus. C. Cæsaris nullum p̃ter cæsare dorsi recepit. Cuius primores pedes facie ue stigii humani tradũt fuisse: sicut ante ueneris genetricis simulachrum: eadẽ hac effi gie locatus est. Regẽ Scytharũ cum singulari certamine iteremptum: aduersarius uĩ ctor spoliare uellet: ab equo eius calcibus morsusq; laniatus est. Agrigẽtina etiã re gio frequẽs est equorũ sepulchris: qđ sup̃mitatis munus merito datũ credunt. Vo luptatẽ his inesse Cyrci spectacula pdiderunt. Quidã enim equorũ cantibus: tibia rum qđdam: saltationibus qđdam: colorum uarietate: nō nulli etiã accensis facibus: ad cursus puocantur. Affectum eqnum lachrymã pbant. Deniq; interfecto Nicome de Rege equus eius uitam inedia expulit. Cum p̃lio Antiochus Calathas subegif set: Citareti noĩe ducis qui in acie ceciderat equum ouaturus isuluit: Isq; adeo spre uit lupatos: ut de industria curuatus ruina & se & equitem pariter effigeret. Inge nia equorũ & Claudii Cæsaris Cyrcẽses pbauerunt: cum effuso rectore quadrigã: cursus amulos nō minus astu q̃ uelocitate p̃uerterent. Et post decursa legitima spa tia: ad locũ palmæ sponte cõsisterent: uelut uictoriæ præmium postularent: excusso quoq; auriga quẽ Rutimanã noĩabant: relicto certamine ad capitolium quadriga p siluit: nec ante subsistit: quãlibet obuiis occurribus ipedita: q̃ Tarpeium louem tri na dextratione lustrasset. In huiusce aĩalis genere ætas longior maribus. Legimus sa ne equum adusq; ãnos septuaginta uixisse. iam illud nō uenit in abiguum: q̃ in an nũ tertiuũ & trigessimũ generat: utpote qui etiã post uigesimum mittatur ab sobo lem reficiẽdam. Notatũ etiã aduertimus Opuntem noĩe equum ad Gregariã uene rem durasse in annos quadraginta. Equarũ libido: extinguitur iubis tonsis. In quo rum partu amoris nascitur ueneficium. Quod in frõtibus p̃ferunt recẽs editi: furuo colore: cicatricis simile: Hippomanes noĩatum. Quod si p̃reptũ fuerit statim: neq̃q̃ mater pullo ubera p̃bet uellitanda. Quo q̃s acrior fuerit speiq; maioris pfundius nares meritat in bibẽdo Mas ad bella nunq̃ pducitur apud Scythas: eo q̃ foemĩæ leuare uescas etiam in fuga possint. Edunt equæ ex uentis conceptos: sed hi nunq̃ ultra triẽnium æuum trahunt:

Assyria: in ea de unguẽtorũ origine de arbore medica. Caput. lvi.

A Sfyriorũ initum A Dhiabene facit. In cuius pte abellitis regio est: quẽ lo cum uictoria Alexãdri magni nō sinit p̃teriri: Nã ibi copias Darii fudit: ipsumq; subegit. Expugnatisq; eius castris: in reliquo apparatu Regis re perit Scrinũ unguẽtis refertũ: unde primum romana luxuria fecit igressum ad odo res pegrinos: aliquãtis per tamẽ uirtute ueterum ab illa uitiorum illecebra defensi su mus atq; adeo in tps cõsorum. P. Crassi & Iulii Cæsaris: qui edixerunt ãno urbis cõ ditæ q̃ngẽtessimo & sexagesimo quinto: ne quis unguẽta inueheret pegrina: post modum uicerunt nostra uitia: & senatui adeo placuit odorum delitia: ut ea et i pe netralibus tenebris uteretur. Sicut. L. plotius fratrẽ planci his cõsulem p̃scriptum a triumuiris in salernitana latebra unguenti odor pdidit: hos terrarũ ductus excipit media cuius arbor iclaruit etiã carminibus mantuanis. Ingens ipsa & cui tale ferme: quale una edonibus foliũ est: tantũ in eo differt q̃ aculeatum spinulentis fastigiis

hispidatur. Gestat malū inimicū uenenis sapore aspero: & amaritudinis mira: odor
is autem fragrantis plus q̄ iocundum longe q; sensibile. Verū pomorum illius tanta
ubertas inest: ut onere puentus semper grauetur. Nam p̄tinus atq; poma eius ceci
derint maturitate alia p̄tuberant. Ea q; tantū est opimitati mora: ut foetus decidant
ante nati Vsurpare sibi nemora ista optauerunt & alia nationes: per industriā trās
lati germinis & inserti: sed beneficium soli Media: datum natura resistēte terra alia
non potuit mutuari.

De Portis Caspiis. Caput. lviij.

Caspiæ portæ panduntur itinere manufacto: longo octo milibus passuū.
Nam latitudo eius uix est plastro permeabilis. In his āgustis etiā illud
inter alia difficile: q̄ p̄ciosorum laterum saxa loquētibus inter se salis ue
nis: exundant humorē afluentissimum. Qui mox ui caloris cōstrictus uelut in gla
tiem coit. Ita labes inuia accessum negat: præterea octo & uiginti milibus passuū:
tractus omnis quoq; inde pergitur: nullis puteis: uel fontibus: humo arida: line p̄si
dio sitit. Tunc serpētes undiq; gētium cōuenæ a uerno statim die: illuc cōfluunt ita
periculi ac difficultatis concordia ad Caspios nisi hyeme accessus negatur.

De Loco Direum dicto. Caput. lix.

A Caspiis ad orientem uersus locus est: q̄d Direum appellatur. Cuius uber
tati nō est q̄ uspiam cōparari queat. Quē locū circūfidunt Cabyri: Naxu
chi: & Nyrcani. Ei p̄ximat Margame regio inclyta: coeli ac soli cōmodis:
adeo ut in toto illo lati fundiuitibus sola gaudeat. In faciem theatralem montibus
circūuenitur ambitu stadiorum mille quingētorū pene in accessa ob incōmodum
harenosæ solitudinis: quæ per cētum & uiginti milia passuū undiq; uersum circūfu
sa est regionis huius amoenitatē: Alexāder magnus usq; adeo miratus est: ut ibi pri
mum Alexādriam cōderet. Quā mox a Barbaris excisam Antiochus Sceleuci filius
reformauit: & de nūcupatione domus suæ dixit Seleutiā. Cuius urbis circuitus dif
funditur in stadia septuaginta q̄nq;. In hac odores Romanos captos crassiana clade
deduxit. Et aliud in Caspiis Alexander oppidū excitat: idq; Heraclea dictū dum
manebat: sed hoc quoq; ab iisdem euersum gentibus. Deinde ab Antiocho restitu
tum: ut ille maluit: Achais postmodū nominatum est.

De Oxo flumine a Bactris & habitatoribus circa Oxum. Caput. lx.

Oxus amnis oritur de lacu Oaxo: cuius orax hincinde Batani & Oxosta
cæ accolunt: sed p̄cipuam partē Bactri tenent Bactris præterea est p̄pri
us amnis Bactros. Vnde & oppidū quod incolunt Bactrū. Gentes hu
iulce quæ pone sunt: p̄panis iugis ambiuntur: quæ aduersa Nidi fontibus terminā
tur. Reliqua includit oxus flumē Ultra hos panda oppidū Sogdianorū: in quorū
finibus Alexander magnus tertiam Alexādriam condidit: ad cōtestādos itineris sui
terminos: hic enim locus est: in quo primū a libero patre: post ab Hercule: deide a
Semiramide: postremo etiā a Cyrho aræ sunt cōstitutæ. Quod p̄ximū gloriæ oēs
duxerunt: ille usq; p̄mouisse itineris sui metas. Vniuersi eius ductus dum taxat ab il
la terrarum parte Laxatas fluius secat fines. Quē laxaten soli uocant Bactri. Nam
Scythæ Silim noīant. Hunc eundē esse Tanaim exercitus Alexandri magni credide
runt: Verum Demodamas dux Seleuci & Antiochi satis idoneus uero auctor transf
uectus amnem istum titulos oīum supgressus est: aliquādoq; esse q̄ Tanaim dep̄he
dit: ob cuius gloriæ insigne: dedit nomini suo ut altaria ibi statueret Appollini Di
dymeo: hoc est colliminium in quo limes p̄sicus scythis iungitur: quos Scythas p̄ se

lingua sua Sacas dicunt: & inuicem scythæ persas coriscos noiant: moteq; caucasum
 croncasim id est niibus candidatē. Dēsissima hic populorū frequētia: cum parthis
 legem placiti ab exordio moris incorrupta cuffodit disciplina. E qbus celeberrimi
 sunt. Massagetae Essedones. Satarchæ & Apamei: post quos imanissimis barbaris
 interiacētibus de ritu aliarū nationum pene incōstanter definitum aduertimus. Ba-
 ctri camelos fortissimos mittunt: licet arabia plurimos gignat. Verū hoc differunt:
 q arabici bina tubera in dorso habent: singula Bactriani. Nunq; pedes atterāt. Sūt
 enim illis reciprocis quibusdā pulmunculis uestigia carnulenta. Vnde & cōtraria ē
 labes ambulatibus: nullo fauente p̄sidio: ad nisum insistendi. Habentur in duplex
 ministerium. Sunt alii oneri ferēdo accōmodati: alii ad pernicitatē leues. Sed nec il-
 li ultra iustum pondera recipiunt: nec isti amplius q̄ solita spacia uolunt egredi. Ge-
 nituræ cupidine afferātur: adeo ut sæuiant cum uenerē requirunt: oderunt eqnū ge-
 nus. Sitim etiam in quadriduum tolerāt. Verum cum occasio bibēdi data est: tātum
 iplentur: quātum & satiet desideria p̄terita: & in futurum diu p̄sit. Lutulētas aquas
 captant: puras refugiunt. Deniq; nisi censiō liquor fuerit: ipsi assidua p̄culatione
 limum excitāt ut turbetur. Durāt in ānos cētum nisi forte trāstatim peregrina insolē-
 tia mutati aeris morbos trahāt. Ad bella foeminae p̄parantur. Inuētumq; est: ut desi-
 derium eis coitionis quadam castratione execaretur. putant enim fieri ualidioris: si
 a coitibus arceantur.

De Seribus & serico uelleret & attagis. Caput. lxi.

Qua ab Scythico: & oceano: & mari Caspio: in oceanum æoum cursus in-
 flectitur: ab exordio huiusce p̄age profunda niues: mox longa deserta:
 post antropofagi gens asperrima: dein spacio sæuissimis bestiis efferata:
 ferme dimidiā itineris partē in penetrabilē reddiderunt. Quarū difficultatū termi-
 num facit iugum mari iminēs: qd̄ tabin barbari dicunt: postq̄ adhuc lōginq; solitu-
 dines. Sic in tractu eius oræ quæ spectat æstiuū orientē: ultra in humanos situs pri-
 mos hoīum Seres cognoscimus. Qui aquarū aspergine iundatis frondibus uellera
 arborā adminiculo depectunt: liquoris & lanuginis tenerā subtilitatē humore do-
 mant: ad obsequium: hoc illud est sericum in usum publicum damno seueritatis ad-
 missum: & quo ostētare potius corpora: q̄ uestire: primo foeminis: nunc etiā uiris p̄-
 suasit luxuriæ libido. Seres ipsi q̄dem mites & inter se q̄etissimi. Alios reliquorum
 mortaliū coetus refugiunt adeo ut cæterarum gētium cōmertia abnuant: primū eo-
 rū fluuiū mercatores ipsi trāseunt: In cuius ripis nullo inter partes linguæ cōmertio:
 sed depositarum rerum p̄cia oculis æstimātes sua tradunt: nostra non emunt.

De gente Attacorum. Caput. lxii.

Sequitur Attanus sinus: & gens Attacorū: tēperies qbus p̄rogatiuæ mirā
 aeri clementiā subministrāt. Arcēt sane afflatum noxium colles: q salubri
 apricitate ūdiq; secus obiecti p̄hibēt auras pestilētes. Atq; ideo (ut Amo-
 nitus affirmat) par illis & hypbōreis genus uitæ est. Inter hos & indiam gnarissimi
 Cyconas locauerunt.

De India. Caput. lxiii.

Medis mōtib; auspicatur India: a meridiano mari porrecta: adeo fauo-
 nii spiritu saluberrima: bis in āno a statē habet. bis legit fruges: uice hye-
 mis etheluis potitur auris: hanc possidonius aduersam galliæ statuit: sane
 nec qcq; ex ea dubium. Nā Alexādri magni armis cōparata: & aliorū postmodū re-
 gū diligētia pagrata penitus cognitioni nostræ addicta ē. Magasthenes sane apud

indicos reges aliquatisper comoratus: res indicas scripsit: ut fide quam oculis subiecerat: memoria daret. Dionysius quoque qui & ipse a philadelpho rege spectator missus est gratia piclitandae ueritatis paria perdidit. Tradunt ergo in india fuisse quinquaginta milia oppidorum: praecipua capacitate: populorum nouem milium. Diu etiam credita est terra posse esse terrarum. Nec mirum sit: uel de hominum: uel de urbium copia: cum soli Indi nunquam a natali solo recesserint. India liber pater primus ingressus est: utpote qui indis subactis primus omnium triumphauit. Ab hoc ad Alexandrum magnum numeratur sex milia quadringenti quinquaginta unus: additis eo amplius tribus mensibus: habitaper reges computatione: qui centum quinquaginta tres tenuisse medium aeuum deprehenduntur. Maximi in ea amnes Ganges: & Indus. Quorum gangem quidam fontibus incertis nasci: & Nili modo exundare prohibent. Alii uolunt a Scythicis montibus exoriri. Hippanis etiam nobilissimus ibi fluuius: qui Alexandri magni iter terminauit: sicuti ara in ripa eius posita praebant: Minima gangis latitudo per. viii. milia passuum maxima per. xx. patet: altitudo ubi uaduosissimus est mensuram centum pedum deuorat. Gargarides extimus est Indiae populus. Cuius rex equites mille: elephantos Septingentos: peditum sexaginta milia: in apparatu belli habet. Indorum quidam agros exercent militiam plurimi: merces alii: optimi ditissimi que rem. p. curant: reddunt iudicia: assident regibus. Quietum ibi eminentissimae sapientiae genus est. Vitae repletos incensis rogis mortem accersere. Qui uero ferociori sectae se dederunt: & syluestrem agunt uitam: elephantos uenantur. Quibus perdomitis ad mansuetudinem: aut arant: aut uel hunt. In gange insula est populosissima & amplissima continens gentem. Quorum rex peditum quinquaginta milia: equitum quatuor milia: in armis habet. Omnes sane quicumque perditum sunt regia potestate: non sine maximo elephantorum equitum peditumque numero: militarem agitant disciplinam: Prasia gens ualidissima: phalibotram urbem incolunt. Unde quidam gentem ipsam palibothros nominauerunt. Quorum rex sexcenta milia peditum: equitum triginta milia: elephatorum octo milia: omnibus diebus ad stipedium uocat. Ultra palibothram mons Mallaeus: in quo umbrae hyeme in septentrioe: aestate in austro cadunt: uicissitudine hac durante senis mensibus. Septentriones in eo tractu: in anno semel nec ultra quindecim dies patent (sicut auctor est Bethon) qui prohibet hoc in plurimis Indiae locis inueniri: Indo proximantes flumini uersa ad meridiem plaga ultra alios torretur calore. Denique uim sideris perdit hominum color. Motana pygmaei tenet: At hi quibus est uicinus oceanus: sine regibus degunt. Pandea gens a foemina regitur. Cui Regina primam assignat Herculis filiam. Et nyssa urbs regioni isti datur Mons etiam Iouis acermoros nomine: in cuius specu nutritum liberum patrem ueteres indi affirmant: ex cuius notabili argumento creditur: liberum patrem lasciuienti famae foeminae natum. Extra indiae hostium: sunt insulae duae: Chryse: & Argyre: adeo fecunda copia metalorum: ut plerique eas aurea sola prodiderint: & argentea: indis omnibus promissa caesaries non sine fuce cerulei: aut crocei coloris. Cultus praecipuus in gemis. Nullus funerum apparatus: praeterea (ut iuba & Archelai regum libris editum est) in quantum mores populorum dissonant: habitus quoque discrepantissimus est. Alii lineis: aliis laneis peplis uestiuntur: pars nudi: pars obscena tantum amiculati: plurimi & flexibus libris circumdati. Quidam populi adeo proceri: ut elephantos uelut equos facillima insultatione transeant: plurimis placet neque animal occidere: neque uesci carnibus: plerique tantum piscibus aluntur: & e mari uiuunt. Sunt qui proximis parentisque prius quam annis aut aegritudine in maciem eant: & itabeant: uelut ho-

stias cædunt. Deinde peremptorū uiscera epulas hēnt: qđ ibi nō sceleris sed ⁵¹ pieta-
tis loco numerant. Sūt q cū incubuere morbi procul a cæteris in secreta abeūt: nihil
anxie mortem expectantes. Astiacanorū gens laureis uiret syluis. lucis buxeis. Vitiū
uero & arborū uniuersarū: qbus græcia dulcis est: puētibus copiosa. philosophos
habent Indi gymnosophistas uocant: qui ab exortu adusq; solis occasum contentis
oculis orbem candentissimi sideris intuentur. In globo igneo rimantes secreta qua
dam. Harenisq; feruentibus perpetem diem alternis pedibus insistent. Ad montem
qui Nilo dicitur habitāt: qbus auersæ plantæ sunt: & octoni in plantis singulis digi
ti. Megasthenes per diuersos Indiæ montes esse scribit: natiōes capitibus caninis: ar
matas unguibus: amictas uestitu tergorū. Ad sermonē humanū nulla uoce sed latra
tibus tantū sonantes asperis rictibus. Apud Clesiam legitur quasdā fœminas ibi se
mel parere: natoq; canos illico fieri. Esse rursus gentem alterā: quæ in iuuetā sit ca
na nigrescat in senectute. Ultra æui nostri temporis terminos pmanentem. Legimus
monoculos quoq; ibi nasci singulis cruribus: & singulari pnicitate. Qui ubi defen
di se uelint a calore resupinati: plantarū suarū magnitudine inumbrētur. Gangis fon
tem qui accolunt nullius ad escam opis indigent. Odore uiūt pomorū syluestriū. lō
giusq; per gentes eadem illo in præsidio gerūt: ut olfatu alantur. q si tetriorem spi
ritum: forte traxerint: exanimari eos certum est: perhibent esse & gētem fœminarū:
quæ quinquēnnes concipiunt. sed ultra octauum annum uiuendi spatia nō ptrahūt
Sunt qui ceruicibus carent: & in humeris habent oculos. Sūt q syluestres: hirti cor
pora: caninis dentibus: stridore terrifico. Apud eos uero quibus ad uiuendi ratio
nem propērior cura est: multæ uxores in eadē uiri coeunt matrimoniū: & cum ma
ritus homine decesserit apud grauissimos iudices suā quæq; de meritis agunt cām:
& quæ officiosior cæteris snia uicerit: iudicantiū hoc palmæ refert præmiū: ut arbi
tratu suo ascēdat rogū cōiugis: & supremis eius semetipam det inferias. Cæteræ no
ta uiuunt. Enormitas in serpentibus tanta est: ut ceruos & aiantiū alia ad parem mo
lem tota hauriant. Quinetiam oceanum indicum quātus est penetrēt. Insulasq; ma
gno spatio a continēti separatas: pabulandi petant gratia. Quod corā est potentia
amplissimæ magnitudinis fieri qua per tantā salū latitudinem ad loca pmeent desti
nata. Sunt illic multæ ac mirabiles bestia. quarū e multitudine & copia ptem perse
quemur. Leticocrota uelocitate præcedit feras uniuersas. Ipsa afini magnitudine: cer
ui clunibus: pectore ac cruribus leoninis: capite camelio Bisulca ungula: ore adusq;
aures dehiscente. dentium locis esse perpetuo. Hæc quidē ad formam. Voce autem
loquētium hominum sonos æmulantur. Est & Aeale alias ut equus cauda uero ele
phanti: nigro colore: maxillis prurigineis. pferens cornua ultra cubitalem modum:
longa ad obsequium cuius uelit motus accomodata. Neq; enim rigēt: sed deflectun
tur: ut usus exigat præliandi. Quorum alterū cum pugnat protendit: alterū replicat
ut si nisu aliquo alterius acumē fuerit obtusum: acies succedat alterius. Hippotamis
cōparatur. Et ipsa sane aquis fluminum gaudet. Indicis tauris color fuluus est. Volu
cris pernicitas. pilus in contrarium uersus. hiatus oē quod caput. hi quoq; circūferūt
cornua flexibilitate qua malint: tergi duricia omne telum respuunt. & tam immiti
ferocitate: ut capti animas proiiciant furore: Manticora quoq; noīe inter hæc nasci
tur: triplici dentium ordine: coeūte uicibus alternis. facie hoīs. glaucis oculis. sangui
neo colore. corpore leonino. cauda ueluti scorpiōis aculeo spiculata. Voce tam sibi

la ut imitetur fistularum modulos. tubarumq; continentium. humanas carnes audivi-
sime affectat. pedibus sic uiget. saltu sic potest: ut morari eā nec extentissima spatia
possint: nec obstacula latissima. Sūt præterea boues unicornes & tricornes: solidis
ungulis: nec bifidis. Sed atrocissimum est Monoceros monstrū mugitu horrido. eq-
no corpore. elephanti pedibus. cauda suilla. capite ceruino. Cornu e. media eius frō-
te protenditur: splendore mirifico: ad longitudinem pedum quatuor. Ita acutum
ut quicquid impetat: facile ictu eius perforetur. uiuus non uenit in hominum pote-
statem. & interimi quidem potest. capi non potest. Aquæ etiam gignunt miracula
non minora. Anguillas ad tricenos pedes longas educat ganges: quem status Sebo-
sus ait uermibus abundare: ceruleis nomine & colore. Hui bina habent brachia: lon-
gitudinis cubitorū nō minus senum: adeo robustis uiribus: ut elephantos ad potū
uentitantes: mordicus compræhensus ipsorum manu rapiant in profundum. Indica
maria ballenas habent: ultra spatia quattuor iugerum. Sunt & quos physeteras nū-
cupant: qui enormes ultra molem. ingentiū columnarū super antennas se nauium ex-
tollant: haustosq; fistulis fluctus ita eructāt: ut nymbose alluue plerumq; deprimāt
alueos nauigatium. Sola India mittit psythacum auem colore uiridi: torq; puniceo:
Cuius rostri tanta duricia est: ut cum e. sublimi præcipitatur in saxum: nisu se oris ex-
cipiat: & quodam quasi præsidio utatur extraordinariæ firmitatis. Caput uero tam
ualens: ut si quando ad descendum plagis sit admonendus. nam studet ut quid ho-
mines alloquantur: ferrea clauicula sit uerberandus: dum pullus est: atq; adeo intra
alterum ætatis suæ annū quæ monstrata sunt: & cicius discit: & tenacius retinet. Ma-
ior paulo segnior est & obliuiosus & in oculis. Inter nobiles & plebeios discretio-
nem digitorū facit numerus. Qui præstant quinos in pede habent digitos: cæteri
ternos. lingua lata. multoq; latior quā cæteris auibus. Vnde perficitur ut articulata
uerba penitus eloquatur. Quod ingenium ita Romanæ delitiæ miratæ sunt. ut Bar-
bari psythacos mercem fecerint. Indorum nemora in tam proceram sublimantur ex-
celsitatem: ut trāsuiaci ac ne sagittis qdem possunt: pomaria ficus habent: quatū co-
dices in orbem sexaginta passuum spatiū enorme crascescūt. Ramorum umbra ambi-
tu bina stadia cōsumūt. foliorum latitudo forma amazonicæ peltæ comparatur: po-
mum eximie suauitatis. Quæ palustria sunt harundinem creant ita crassam: ut fixus
inter nodis: lembi uice uectitet nauigantes: e radicibus eius exprimitur humor dul-
cis ad melleā suauitatem. Thylos Indiae insula & ea fert palmos. oleas creat. Vineis
abūdat. Terras oēs hoc miraculo sola uincit: q; quæcūq; in ea arbor nascitur: nunq;
caret folio. Mons Caucasus inde incipit: qui maximam orbis partem perpetuis iu-
gis penetrat. Idem fronte quā soli obuersus est: arbores piperis ostētat: quas ad Ju-
niperi similitudinem diuersos fructus edere asseuerāt. Eorū qui primus erumpit ue-
lūt corelorū fibria: dicitur piper longum. Quod incorruptū est piper album. Quo-
rum cutem rugosam & torridam calor fecerit: nomen trahit de colore. Piper nigrū.
Qui deinde caducus torretur feruido sole: uocant. trahit de colore. Sed ut piper
sola India. Ita & hebenum sola mittit: nec tamen uniuersa. Verum exigua sui parte
syluis hoc genus gignit. Arbor est plærumque tenuis & frequentior. Vimine ra-
ro in crassitudinem caudicis extuberata: hiulco cortice: & admodum reticulato:
dehiscentibus uenis: adeo ut per ipsos sinus pars intima uix tenui libro contega-
tur. Lignum omne atq; mediale eadem ferme & facie & nitore qui est i lapide ga-
gate: Indi reges ex eo sceptrum sumunt: & quascunq; deorum imagines non nisi

ex hebeno habet. Idem ferunt materia ista liquorem non contineri noxiu. Et quicquid ma-
 leficiu fuerit: tactu eius auert. Hac gratia pocula ex hebeno hent. Ita nihil mirum si
 pegerit sit in pto. quo etiam ipsi quibus prouenit honoratur. Hebenu ex India Romae
 Mithridatico triumpho primum magnus Pompeius exhibuit. Mittit India & Cala-
 mos odoratos: potentes aduersum intestinæ agritudinis incomoda. Dat & multa
 alia fragrantia mirifice spiritus suauitate grata. Indicorum lapidu in Adamantibus di-
 gnitas prima utpote quae lymphationes abigant. Venenis resistent: pauitantiu uanos
 metus pellant: hac primum de his praedicari oportuit: quae respicere ad utilitate uideba-
 mus. Nunc reddemus quot Adamantu sint species: & quis color: quique eximius. In
 quodam chrystalli genere inuenitur materia: in qua nascitur ad aquae similis splendo-
 rem: liquidissimum in mucronem sexangulum: utriusque secus leuiter turbinatus: nec ul-
 tra unquam magnitudine nuclei auelanæ repertus. huic proximus in excellentissimo au-
 ro deprehenditur pallidior ac magis ad argenti colorem renitens. Tertius in uenis
 cypri apparet: prior ad aerea facie. & plurimum ualet in medicamine quae fideles appella-
 tur. Quartus in metallis ferrariis legitur pondere ceteros antecedens: non tamen &
 potestate. Nam & hi qui in cypro deprehenduntur frangi queunt: plerique etiam ada-
 mante altero perforantur. At hi quos primos diximus nec ferro uincuntur: nec igni soluuntur.
 Verum tamen si diu in sanguine hircino macerentur: non aliter quam si calido: uel re-
 centi: uel maleis aliquot ante fractis & incudibus dissipatis. aliquando cedunt: atque in
 particulas dissiliunt. Quae fragmenta sculptoribus in usum insigniendae eiusmodi
 gemmae expetuntur. Inter adamantem & magnetem est quaedam naturae occulta dis-
 sentio. adeo ut iuxta positus non sinat magnetem rapere ferrum. Vel si admotus ma-
 gnes ferrum traxerit: quasi praedam quandam quicquid magneti haerit adamas ra-
 piat atque auferat. Lichintem deinde fert India cuius lucis uigore flagrans ardor excitat
 lucernarum. Qua ex causa Lichintem graeci uocauerunt. Duplex ei facies aut in pur-
 puream emicat claritate: aut meratius suffunditur cocci rubore. per omnem intum suum
 si quidem pura sit in offensam admittit perspicuitate. At si excidit radiis solis icta.
 Vel ad calorem digitorum attritu excitata est aut palarum cassa. aut cartharum folia ad
 se rapit. contumaciter sculpturis resistens. Ac si quando insignata est: dum signa impri-
 mit: quasi quodam animali morsu partem cerae retentat. Berillos in sexangulos for-
 mas Idi atterunt: ut hebetem coloris leuitate angulorum repercussu excitent ad ui-
 gorem. Berillorum genus diuiditur in speciem multifariam. eximii interuirente glauci et
 ceruli temperamento: quondam praefertunt puri maris gratiam. Infra hos sunt Chryso-
 berilli: qui languidius micantes aurea nube circumfunduntur. chrysoprasos quoque ex
 aureo & purpuraceo mixtam lucem trahentes: a quo berillorum generi adiudicaue-
 runt. Hiacinthozontas scilicet qui hiacynthos prope referant: & ipsos probant. Hos
 uero qui chrystallo similes capilamentis intercurrentibus obscurantur. Hoc enim ui-
 cio illorum nomen est hos scientissimi lapidum plebi dederunt. Indici reges hoc ge-
 nus gemmarum in longissimos Chylindros amant fingere: eosque perforatos elepha-
 torum fetis subligantes monilia habent: aut plarumque ex utroque capite insertis aureis
 umbilicis ut marcentem faciem ad nitelam incendunt pinguiorem. quo per industria
 metallo hinc inde addito fulgentiorem trahunt lucem.

De Taprobane insula. Caput. lxxiii.

Aprobanen insulam antequam temeritas humana explorato penitus mari fide per-
 deret: diu orbem alterum putauerunt: & quidem eum quem habitare Anthio

nes crederentur. Verū Alexandri magni uirtus ignorantiam publici erroris nō tulit
ulterius permanere. Sed i hac usq; secreta ppagauit nois sui gloriam. Missus igitur
Onesicritus pfectus classis Macedonicæ: terram istam quāta esset. qd gigneret: quō
haberetur exploratā noticiæ nostræ dedit. patet in lōgitudinē stadiorū septem mi
lia. In latitudinem quinq; milia. Scinditur amne interfluo. Nā pars eius bestiis & ele
phantis repleta est: maioribus multo: quā quos fert India. partē hoies tenent. Mar
garitis scatet: & gemmis oibus. Sita est inter ortum & occasum. ab eo mari incipit
prætenta india. Aprasia Indorum gēte: dierum uiginti & primi in eā fuit cursus. sed
cum papyraceis & nili nauibus illo pergeretur: mox cursu nauium nostrarum septē
dierum inter factum est. Mare undosum interiacet altitudinis nō amplius senū pas
suum. Certis autem canalibus adeo altū adeo depressum ut nullæ unq; anchoræ ad
profundi illius ima potuerint peruenire. Nulla in nauigando syderum obseruatio
utpote ubi septētriones nequaquā cōspiciuntur: Vergiliæ nunquā apparēt. Lunam
ab octaua in sextā decimā tantum supra terram uident. Lucet ibi canapos: sydus cla
rum & amplissimum. Solem orientem dextra habent: occidentem sinistra. Obserua
tione itaq; nauigādi nulla suppetente: per quā ad destinata pergētes locum capiāt.
uehunt alites quarū meatus terram petentium regendi cursus magistros hēnt. Qua
ternis nō amplius in anno mēsis nauigatur. adusq; Claudii principatum. De Ta
probane hæc tantum noueramus. Tunc enim fortuna patefecit scīæ uiam latiore. Nā
libertus Annii Policami q tūc rubri maris uectigal administrabat Arabiā petēs:
aqlonibus pter Carmaniā raptus: qntodecimo qdem die appulsus est ad hoc litus:
portūq; inuectus: q hipporus noiatur: Sed deinde mensibus sermonē pdoctus ad
missus est ad cologa regis. Quæ cōpareat reportauit. Stupuiffe scilicet regē pecu
niā: quæ capta erat cū ipso. q tam etsi signata disparibus foret uultibus: parē tamen
haberet modū ponderis. Cuius æqualitatis cōtemplatione cū Romanā amicitiam
flagrātius cōcupiuisse. Thracia principe legatos adusq; nos misit: a qbus cognita
sunt uniuersa. Ergo iidem hoies corporū magnitudine alios oēs antecedūt. Crines
fucō imbuunt. Ceruleis oculis: atroci uisu: terrifico sono uocis. qbus imatura mors
est: in annos cētum æuum trahunt. Alii oibus annosa ætas & pene ultra humanā ex
tenta fragilitatem. Nulli aut per diē aut ante diem somnus. Noctis partē quieti de
stināt. Lucis ortum uigilia ante uertunt. Aedificia modice ab humo tollūt. Annona
semper eodē tenore est. Vites nesciūt. pomis abūdant. Colūt herculem. In regis ele
ctione nō nobilitas præualet: sed suffragiū uniuersorū. Populus enim eligit specta
tum moribus & inueteratæ clamētia: & iā annis grauē. Sed hoc in eo quaritur: cui
liberi nulli sint. Nam q pater fuerit: etiā si uita spectatus est: nō admittitur ad regen
dū. Ac si forte dū regnat: pignus sustulit: exiuit potestate. Idq; eo maxime custodi
tur: ne faciat hæreditariū regnū. Deide etiam si rex maximam præferat equitatē: no
lunt ei totū licere. Quadraginta ergo rectores accipit: ne in causis capitū solus indi
cet. Et sic quoq; si displicuerit: iudicatū ad populū prouocatur. A quo datis iudici
bus septuaginta fertur snia. cui necessario acquiescitur. Cultu rex dissimili a cæteris
uestitur. Sirmate ut est habitus: quo liberū patrē amiciri uidemus. q si etiā ipso i ali
quō peccato argutus sit: ac reuictus morte mltatur. Nō tamē ut cuiusq; attrectetur
manu. sed cōsensu publico rerū oium iterdicta eī facultate. etiā colloq ptās punito
denegatur. Cultura studēt uniuersi. Interdū uenatibus idulgēt: nec plebeias agūt p
das. qppe cū tigrides aut elephantū tantū requirantur. Maria quoq; piscatiōe inque

tant: marinaeque testudines capere gaudent quarum tanta est magnitudo: ut superfi-
 cies earum domum faciat: & numerosam familiam non arcte receperet. Maior pars in
 insula huius calore ambrusta est: & in vastas deficit solitudines. latus eius mare alluit per
 uiridi colore fructicosum ita: ut iuba arborum plerumque gubernaculis atterantur
 Cernunt latus sericum de montium suorum iugis. Miratur aurum. & ad gratiam poculorum
 omnium gemmarum adhibent apparatus. Secant marmora testudinea uarietate. Mar-
 garitas legunt plurimas maximasque. Conchae sunt: in quibus hoc genus lapidum re-
 quitur. Quae certo anni tempore luxuriante conceptu sitiunt: rorem uelut maritum: cuius diside-
 rio hyant Et cum maxime lunares liquantur aspergines oscitatione quadam hauriunt: hu-
 morem cupitum. Sic concipiunt: grauidaeque fiunt: ac saginae qualitate reddunt habitus
 unionum. Nam si purum fuerit: quod acceperint: candidat orbiculi lapillorum. Si turbidum
 aut pallore languescunt: aut ruffo innubilantur: Ita magis de caelo quam de mari par-
 tus habent. Denique quotiens excipiunt matutini aeris semen: fit clarius margaritum.
 Quotiens uespere. fit obscurius. Quotiesque magis hauserit: tanto magis proficit la-
 pidum magnitudo. Si repente micauerit coruscatio in tempestiuo metu. comprimun-
 tur: clausaeque subita formidie uicia contrahunt abortiua. Aut enim per paruuli fiunt scru-
 puli: aut inanes. Conchis ipsis inest sensus partus suos maculari timentes Cunctae fla-
 grationibus radiis excanduerit dies ne fuscetur lapides: solis calore subsidiunt: et se-
 profundis ingurgitant: ut ab aestu uedicetur: huic tamen prouidentiae aetas opitulatur. Nam
 candor senecta disperit: & grandescunt conchis flauescunt margaritae. lapis iste
 in aqua mollis est unio duratur euisceratus Nunquam duo simul reperiuntur: Vnde
 unionibus nomen datum. Ultra semunciales inuentos negat. piscatum insidias timet
 conchae. Inde est ut aut inter scopulos aut inter marinos canes plurimum delitescat.
 Gregatim natant. Certus examini dux est. Illa si captus sit: etiam quae euaserint in pla-
 gas reuertuntur. Dat & india margaritas. Dat & littus Britannicum. sicut diuus Iulius
 thorace quem ueneri genetrici in templo eius dicauit E britannicis margaritis factum
 subiecta inscriptione testatus est. Lolia paulina Cai principis coniugis: uulgatum est
 habuisse tunicam ex margaritis sextertio nunc quadringentis aestimata. Cuius paran-
 da auaritia pater ipsius Manilius spoliatis orientis regionibus exasperauit. C. Ca-
 sare offendit. Augusti filium: interdicitaeque amicitia principis ueneno iteriit. Illud quoque
 expulit uetus diligentia: quae Syllanis primum temporibus Romam illati sunt uniones.

De Insula Eusea. & Itinerario indico. Caput. lxxv.

AB Insula Eusea ut consequens est ad continentem Igitur a Traprobane In-
 dia reuertamur. Conuenit res indicas uidere Sed si indicis urbibus aut na-
 tionibus resistamus: egrediemur propositae concinitatis modum: proximam In-
 do flumini urbem habuere caphisam: quam Cyrrhus diruit. Arachosiam Herymanto
 anni impositam Semiramis condidit. Carusiam oppidum ab Alexandro magno ad cau-
 casum constitutum est. Vbi & Alexandria quae patet amplius stadia triginta. Multa
 & alia sunt sed haec cum eminentissimis. post Indos montanas regiones Ictiophaga
 gi tenent. quos sub actos Alexander magnus in reliquo abstinere iussit a piscibus.
 Nam antea sic alebantur. Ultra hos deserta Carmaniae persis deinde atque ita nauigatio.
 In qua solis insula rubens semper & omnia aiantium generi iu accessu. Quippe quae nul-
 lum non animal illatum necet. ex india reuertentes ab Azamo Carmaniae fluente se-
 pte-triones primum uident. Achemenidis in hac plaga sedes fuerunt. Inter Carmaniae
 promontorium & Arabiam quinquaginta milia passuum iteriacent: deinde tres insulae circa

quas hydri marini egrediuntur: uicenum cubitum longitudine. Dicendum hoc loco quatenus ab Alexandria ægypti pergatur in Indiam. Nilo uehente copton usq; Ethe-
 suis flatibus cursus est. Deinde terrestre iter hydreum tenus post transactis aliquot
 mansionibus Berenicem peruenitur: ubi rubri maris portus est. Inde oceli Arabiae
 portus tangitur: proximū indiae emporiū excipitur: & Miri ifamiae piraticis factioni-
 bus. Deinde p̄ diuersos portus Cottonare succeditur: ad quā Monoxilis q̄ in uteri-
 bus piper uehūt: petētes indiae: ante exortū canis: aut p̄tinus post exortum nauigia
 media æstate soluūtur. Reuertentes nauigāt Decēbri mēse. Secūdus ex india uentus
 est Vulturinus. At cū uentū est in rubrū mare aut Africus aut Auster uehunt. Spatiū
 in die decies septies cētena & quinquaginta milia passuū p̄ditur. At Carmaniae centū
 milia cuius pars nō caret uitibus. p̄terea hēt genus hoīum q̄ nō alia q̄ testudinis car-
 ne uiuūt. hirsuti comā facie tenus: q̄ sola lenis ē. Idē coriis pisciū uestiūtur Cheloo-
 phagi cognominati. Sinus persicus & arabicus. Caput. lxyi.

Rrumpit hæc littora rubrū mare: idq; i duos sinus scinditur. Quorum q̄
 ab oriēte ē persicus appellatur: quoniā qdē erā illā hitauere p̄sidis populi:
 uicies & sexagies centena milia passuum circuiti patēs. Ex aduerso unde
 Arabia ē alter Arabicus uocatur Oceanū uero q̄ ibi īfluit Azaniū noīauerunt. Car-
 maniae p̄sis adnectitur: q̄ incipit ab īsula Aphrodisia uariarū opū diues: trāsata quō-
 dā i parthicū nomē: littore quo ocasui subiacet porrecta i milia passuū quinq̄ginta.
 Oppidū eius nobilissimū Susa: i quo tēplū susiae Dianae. A Susis Barbite oppidum
 centū triginta q̄q; milibus passuū distat: In quo mortales uniuersi odio auri coemūt
 hoc genus metalli: & abiiciūt i terrarū p̄funda: ne polluti usu eius auaritia corrupāt
 æq̄tatē. Hic incōstātissimus terrarū modus. nec i merito: cū aliae circa p̄siden natiōes
 scenis aliae parasangis. aliae icōpata disciplina terras metiantur: & incertā fidē faciat
 mensuræ ratio discors. De Parthia & Cyrrhi sepulchro. Caput. lxyii.

Parthia quāta oīs ē a meridie rubrū mare a septētriōe hircanū solū clau-
 dit: In ea regna duo de uiginti dissecātur i duas ptes: undecī q̄ dicuntur su-
 periora incipiunt ab armenio littore & caspio littore porrecta ad terras
 Scytharū: q̄bus cōcorditer degūt. Reliq̄ septē īferiora. Sic enī uocitāt hēt ab ortu
 Narios Arianosq; Carmaniā a die medio: medos ob occidui solis plaga: a septren-
 triōe hyrcanos. Ipsa aut Media ab occasu trāsuerfa utraq; parthiae regna āplectitur.
 A septentriōe Armenia circundata. ab ortu caspios uidet a meridie persidem. Dein-
 de tractus hic p̄cedit usq; ad castellū quod Magi optinent phidasarchida noīe. hic
 cyrrhi sepulchrum.

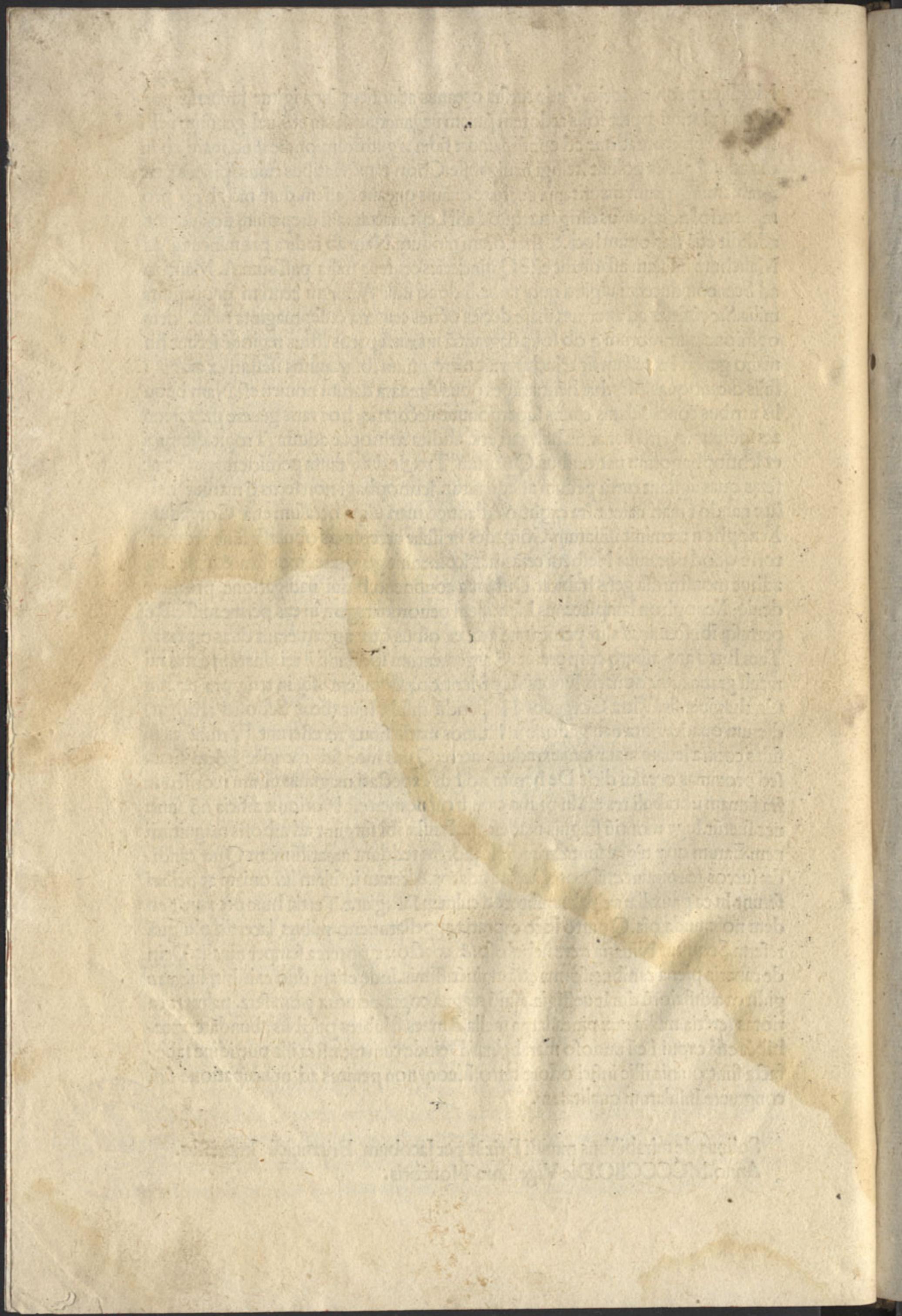
De Babylonia. de insulis fortunatis de insulis Gorgadibus. Caput. lxyiii.

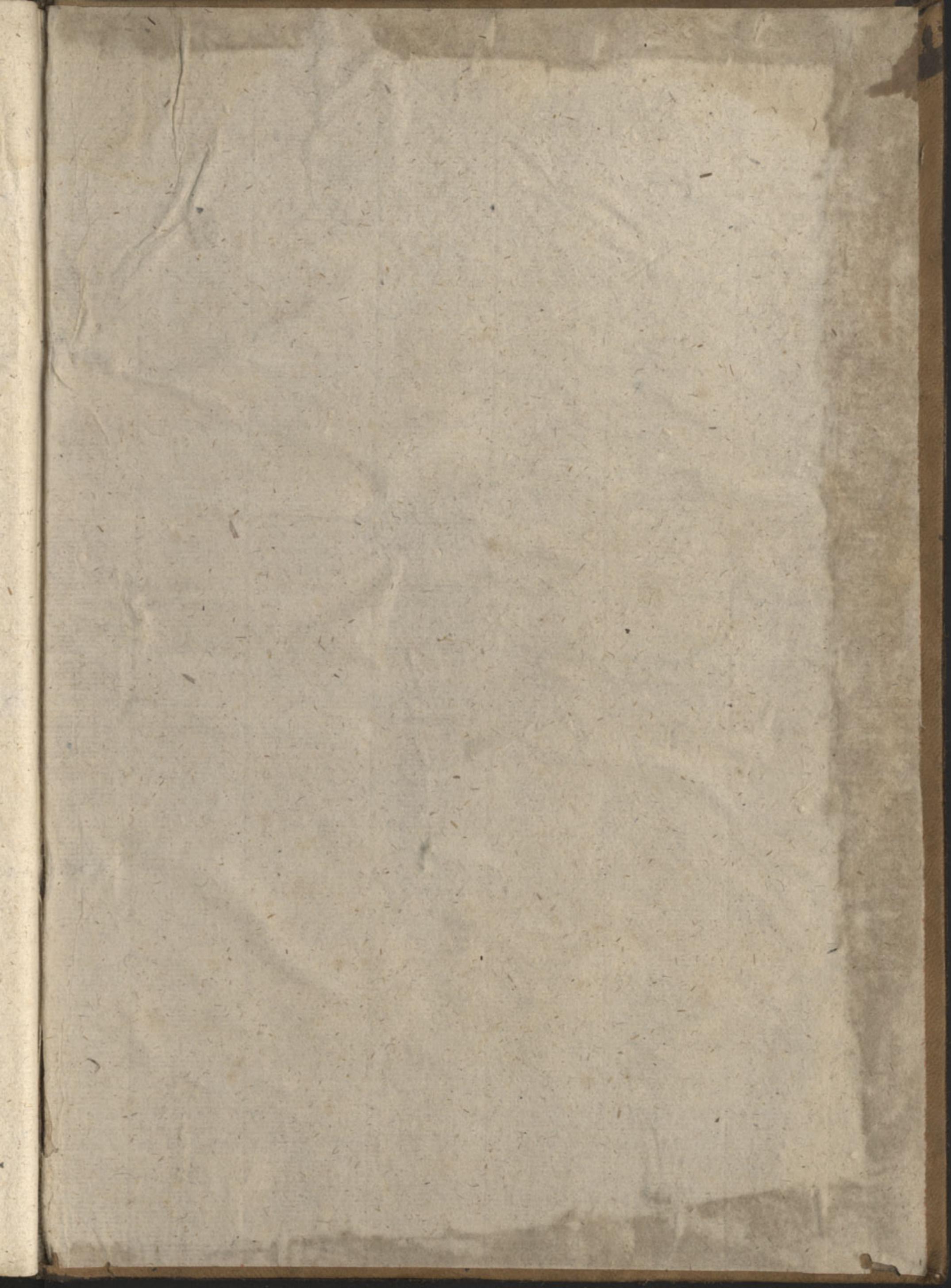
Baldae gentis caput Babylonia est: a Semirade p̄cōdita tam nobilis: ut p̄-
 pter eā & Assyrii & Mesopothamii i Babyloniae nomen trāsierint. Vrbs
 est sexaginta milia passuū circuitu patēs Muris circūdata: quorū altitudo
 ducētos pedes detinet: latitudo. L. ternis i singulos pedes digitis ultra q̄ mēsurā no-
 stra est altioribus. Amne interluitur Eufrate Beli ibi Iouis tēplū. Quē iuentorē ca-
 lestis disciplinae tradidit etiā ipsa religio: quæ deum credit. In æmulatiōem huius ur-
 bis Chresiphōtem parthi cōdiderunt: T̄ps. ē ad oceani oras reuerti: rep̄sso i athio-
 piam stilo. namq; ut Atlanticos æstus occidere ab occidente & Hispania dudum di-
 xeramus: ab his quoq; partibus mundi. Vnde primum Atlantici nomen induant ex-
 primi par est. pelagus azanium usq; athiopum littora promouetur. athiopicum a

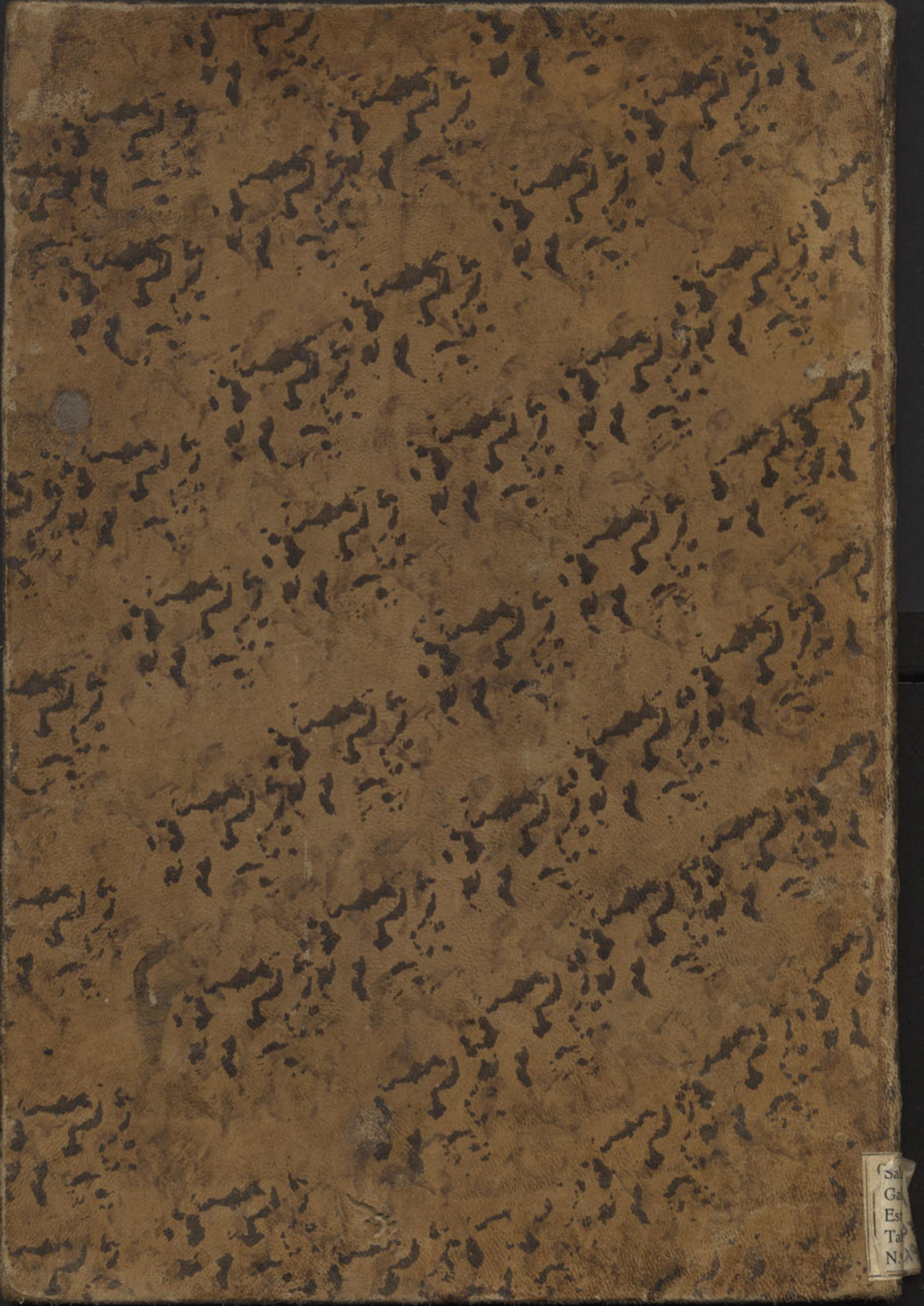
Massilico promontorio. Vnde rursus oceanus atlanticus. Iuga igitur uniuersæ par-³⁴
tis quâ plurimi ppter solis ardorem puiam negauerunt. facta etiâ uel gentium uel i-
sularum cōmemoratione ad confirmandæ fidei argumētum: omne illud mare ab In-
dia ad usq; gades uolunt itelligi nauigabile. Chori tamē flatibus cuius spiritus pter
Arabiam: aegyptum: mauritaniâ euehere quâuis queant classē. dum mō ab eo pro-
montorio Indiæ cursus dirigatur: quod alii Leptanacran: alii drepanum noiauerunt.
addidit etiâ stationum loca. & spatiorum modum. Nam ab indica prominentia ad
Malichum insulam affirmant esse Quindecies centena milia passuum. A. Malicho
ad Sceneon ducenta uiginti qnq; milia. Inde ad isulâ Adanum centum qnquaginta
milia. Sic cōficiēs ad apertum mare decies octies centena & septuaginta milia. Idem
opinionē plurimorum q ob solis flagrantia maximâ partis istius regionē ferunt hu-
mano generi i accessam sic reluctatur: ut mercantium ibi transitus ifestari ex arabis i
sulis dicant: quas Ascythæ hēnt: arabes qbus Arenata datum nomen est. Nam bubu-
lis utribus contabulatas crates superponunt: uectitatiq; hoc ratis genere prtereun-
tes ipetunt sagittis uenantis. habitari etiâ abdita æthiopiæ adusta Trogloditarum
et Ictiophagorum nationibus. Quorum Trogloditæ tanta pernicitate pollēt: ut
feras quas agitant cursu pedum assequantur. Ictiophagi non secus q; marinæ bel-
læ nando i mari ualent. Ita exq̄lito Atlantico mari usq; i occasum etiâ Gorgadum
Xenophon meminit isularum. Gorgades ut isulæ accepimus obuersæ sunt promon-
torio quod uocamus Hesperii ceras. has icoluerunt gorgones monstra & sane usq;
adhuc monstruosa gens habitat. Distant a continenti bidui nauigatione. prodidit
deniq; Xenophon lampfacenus hāmonem penorum regem in eas permeauisse. Re-
pertaq; ibi foeminas aliti pernicitate atq; ex oibus quæ apparuerant duas captas:
Tam hirto atq; aspero corpore: ut ad argumentum spectandæ rei: duarum cutes mi-
raculi gratia inter donaria Iunoni suspēderit: quæ durauere usq; in tempora excidii
Carthaginensis. Ultra Gorgades Hesperidū insulæ sunt. (sicut Sebosus affirmat)
dierum quadraginta nauigatione in intimos maris sinus recesserunt. Fortunatas in-
sulas contra leuam mauritaniæ tradunt iacere: Quas Iuba sub meridia qdem sitas.
sed proximas occasui dicit. De harum noibus expectari magnum uirum reor. sed in-
fra famam uocabuli res est. In prima earum cui nomen est Norion: edificia nō sunt:
nec fuerūt. Iuga montiū stagnis madescunt. ferulæ ibi surgunt ad arboris magnitudi-
nem. Earum quæ nigrae sunt: expressæ liquorem reddunt amarissimum. Quæ candi-
dæ succos reuomunt etiâ potui accōmodatos. Alteram insulam Iunoniam appellari
ferunt. In ea pauxillæ ædes humiliter ad culmen fastigiata. Tertia huic proximat eo-
dem noie. nuda oia. Quarto loco capraria appellatur: enormibus lacertis plusquā
referta. Sequitur Niuaris ære nebuloso: & coacto: ac ppterea semper nivalis. Dein-
de canaria plena canibus: forma etiâ eminentissimis. Inde etiam duo exhibitæ Iubæ re-
gi. In ea ædificiorū durāt uestigia. Auiū magna copia. nemora pomifera. palmeta ca-
riotas ferētia. multa nux pinea. larga mella. Amnes salubres piscibus abundātes: per-
hibēt etiâ expui i eū undoso mari beluas. Deinde cum monstra illa putridine tabe-
facta sunt: omnia illic infici odore tetro. Ideoq; non penitus ad nuncupationē suā
congruere Insularum qualitatem.

Solinus de mirabilibus mundi Brixia per Iacobum Britannicū Impressus.
Anno. MCCCCIIC. Die Vigesimo Nouēbris.

Sal
Ga
Est
Tal
N.

ala
ab. 8
Est. 37
ab. 19
No.